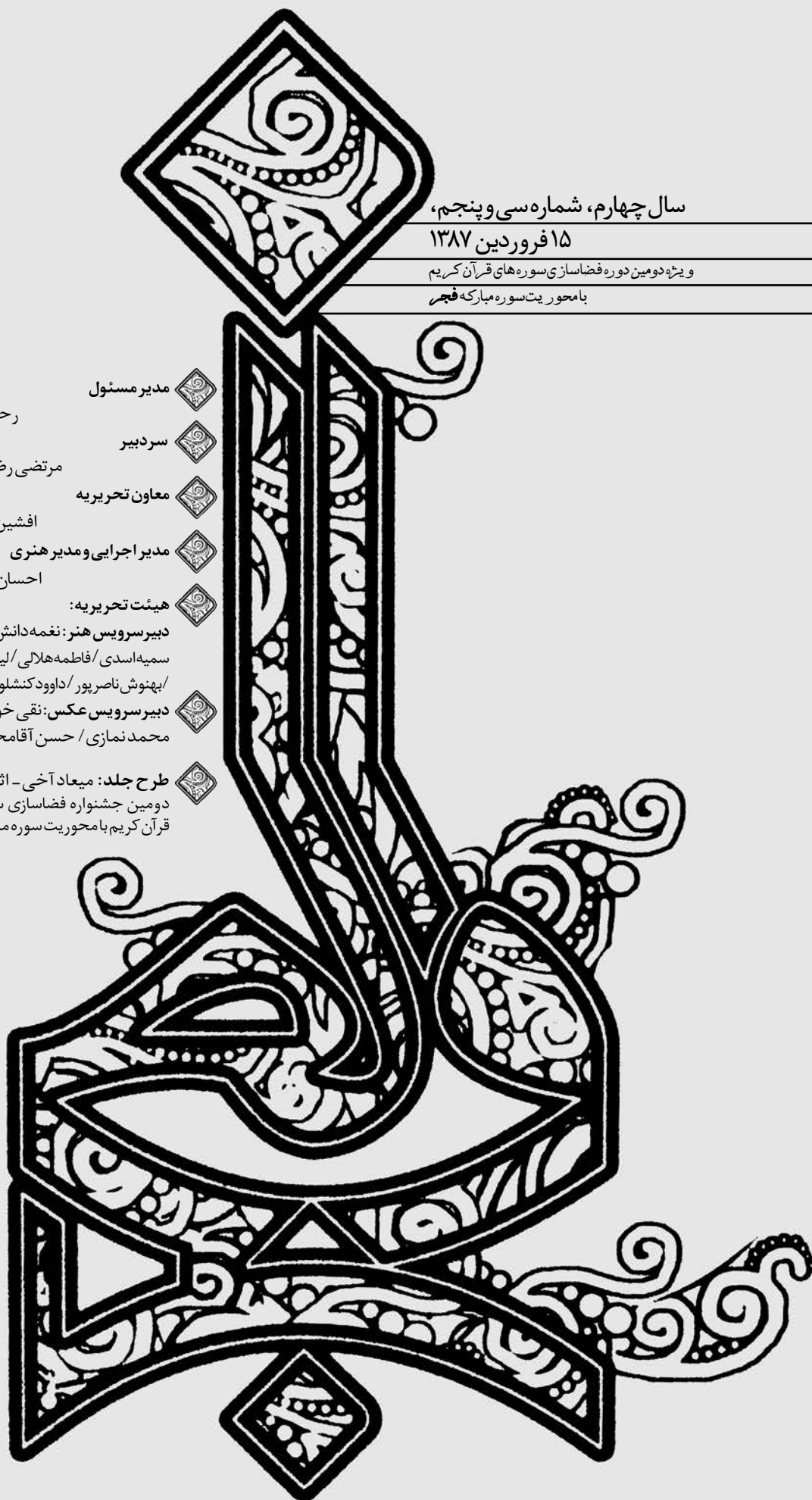

سال چهارم، شماره سی و پنجم،

۱۵ فروردین ۱۳۸۷

ویژه دومین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم

بامحوریت سوره مبارکه فجر

مدیر مسئول

رحیم خاکی

سر دبیر

مرتضی رضائی زاده

معاون تحریریه

افشین داور پناه

مدیر اجرایی و مدیر هنری

احسان حسینی

هیئت تحریریه:

دبیر سرویس هنر: نغمه دانش آشتیانی

سمیه اسدی / فاطمه هلالی / لیلا حسینی

/ بهنوش ناصرپور / داوود کنشلو

دبیر سرویس عکس: نقی خوش خلق

محمد نمازی / حسن آقامحمدی

طرح جلد: میعاد آخی - اثر برگزیده

دومین جشنواره فضا سازی سوره های

قرآن کریم بامحوریت سوره مبارکه فجر

نخ‌نخست

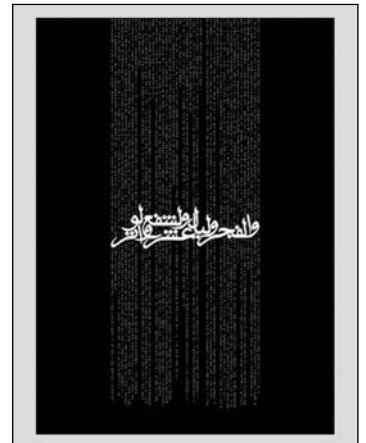
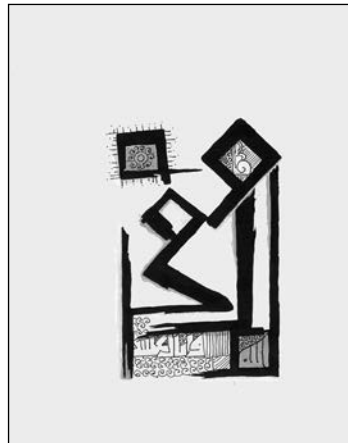
طرح فضا سازی سوره های قرآن، در آغاز ایده ای بود در ذهن دانشجویانی که در تلاش بودند ارتباطی تازه میان هنر و قرآن فراهم آورند، ولی این طرح در گذر زمان از قالب یک نظر ساده به برنامه ای جدی در کانون های تخصصی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور بدل شد و اکنون پایان دومین دوره که به فضا سازی سوره «فجر» اختصاص یافته را شاهد هستیم؛ مراسمی که نه یک پایان، بلکه شروعی دوباره برای سومین دوره خواهد بود و تجلی گاه باور جوانانی که با همت و پشتکار برای به ثمر نشستن اهدافشان کوشش می کنند.

طرح فضا سازی سوره های قرآن حرکتی نوپاست که دو سال از عمر آن می گذرد و قطعاً برای استوار شدن گام هایی که در این مسیر برداشته می شود لازم است نهادهای هنری و پیشکسوتان هنر هر چه بیشتر با این اتفاق مبارک آشنا شوند و با حمایت خود از این حرکت هنری که پشتوانه آن معانی بلند قرآن است، به هر چه بهتر برگزار شدن آن یاری رسانند.

این حرکت در جامعه ای شکل می گیرد که بدون شک سرمایه های عظیم ایران اسلامی هستند و اگر در جامعه دانشجویی فرهیختگی قرآنی؛ آن هم به کمک هنر که از دیرباز با فرهنگ و خون ایرانیان در آمیخته است ایجاد شود قطعاً آینده ای بسیار درخشان پیش رو خواهد بود که این امر ضرورت توجه، همیاری و همکاری منسجم تمام متولیان کشور را بیش از پیش تأکید می کند.

نغمه دانش آشتیانی
دبیر سرویس هنر
خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)

زهرا کامیاب
مدیر طرح فضا سازی
سوره های قرآن کریم

طرح فضاسازی سوره های قرآن پلی برای رسیدن نسل جوان به مفاهیم قرآنی است

اساتید این رشته رفته و با آنان مشورت کردم همچنین از آثاری که در زمینه هنر دینی در گذشته کار شده بود، الهام گرفتم.

«سلمانی» که عضو انجمن مجسمه سازی و سازمان میراث فرهنگی ایران است، در پاسخ به خبرنگار ما با این مضمون که کدام یک از عناصر سوره فجر قابلیت بیشتری برای کار حجم دارد، گفت: در حاشیه یکی از کتب تفسیر از امام صادق (ع) نقل شده بود که سوره فجر رابطه مستقیمی با امام حسین (ع) دارد و کسی که بر خواندن آن مداومت کند همنشین امام حسین (ع) در بهشت خواهد بود و من نیز این شمه از سوره فجر را برای کار حجم مناسب دیدم.

«راه انجام» نیز در این باره اذعان داشت: در قسمتی از سوره از دو قوم صحبت به میان آمده بود که قومی به دلیل ارتکاب گناه دچار عذاب الهی شدند و قومی دیگر در بهشت ساکن می شوند، آنان کسانی هستند که راه را می شناسند و می دانند مقصد کجاست که این قسمت از سوره برایم جالب بود.

وی در توضیح اثر خود و چگونگی انعکاس مفاهیم سوره فجر در قالب کار حجم چنین توضیح داد: کار در دو بخش سیاه و سفید طراحی شده است. در بخش سفید انسان هایی هستند که سرهایشان به سمت بالا است و در حال صعود هستند و در بخش سیاه انسان هایی

جایی ختم می شود که موضوع با هنر حجم و حتی موادی که در آن کاربرد دارد، ارتباط پیدا می کند.

«سارا راه انجام» برگزیده دیگر بخش حجم طرح فضاسازی سوره فجر در این باره اظهار کرد: برای آشنایی بیشتر با فضای سوره فجر از متن سوره و تفسیر آن که توسط سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویی کشور در سایت بود و نیز با مطالعه دو کتاب قرآن که ترجمه تفسیرگونه داشت و نیز رایزنی با استاد، پدر، همسر و تنی چند از آشنایان بیشتر با فضای این سوره آشنا شدم.

«آذین فرمندی» نفر اول رشته نقاشی طرح فضاسازی سوره های قرآن نیز در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره آفرینش اثری با موضوع سوره فجر اعلام کرد: خلق اثر هنری با موضوع قرآن در مقایسه با سایر موضوعات مشکل تر است زیرا هنرمند در خلق آثار دینی مجبور به رعایت نکاتی است که کار را کمی محدود می کند چراکه قرآن ویژگی های خاصی دارد که اثر هنری برگرفته از آن نیز باید القاگر این ویژگی ها باشد.

وی ادامه داد: اثر قرآنی نیاز به تامل و تفکر بیشتری دارد و برای من که نخستین اثر با موضوع سوره های قرآن را تجربه می کردم، انگیزه ای برای تلاش و تکاپو شد به طوری که برای دست یابی به یک تصویر ابتدا به سراغ

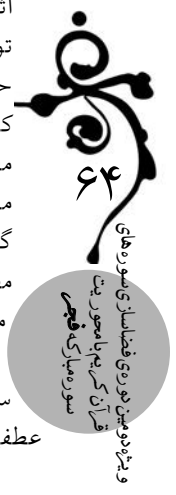
گروه هنر: برگزاری طرح فضاسازی سوره فجر به همت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور، گامی موثر برای به میدان آمدن نسل جوان هنرمند در عرصه هنر قرآنی است.

طی گفت و گوهایی که با برگزیدگان دو رشته حجم و نقاشی طرح فضاسازی سوره فجر توسط خبرنگار گروه هنر خبرگزاری قرآنی ایران انجام شد، این طرح به عنوان عاملی تاثیرگذار برای مطرح شدن هنرمندان جوان عنوان شد. گفت و گوی سه تن از برگزیدگان این طرح را در رشته های حجم و نقاشی از نظر می گذرانید.

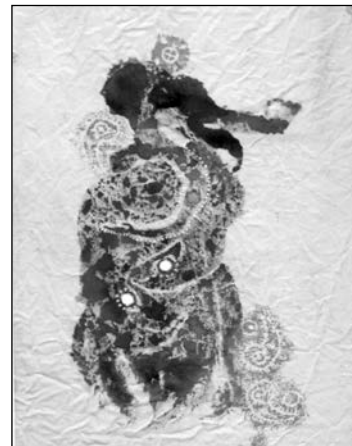
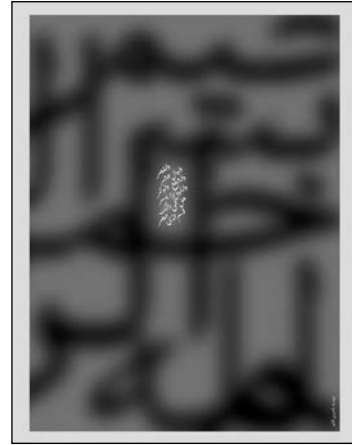

«محمد سلمانی» برگزیده رشته حجم طرح فضاسازی سوره فجر درباره آفرینش اثری با موضوع فجر گفت: با توجه به این که کار حجم از حالت رئالیستی خارج است، کسی که در قالب کارهای مفهومی کار می کند ارتباط موضوع را با این هنر در نظر گرفته و درباره موضوع مربوطه مطالعه کرده و تجزیه و تحلیل می کند.

وی افزود: از ارتباط موضوع سوره فجر با کار حجم به نقطه عطفی رسیدم که این نقطه عطف به

ویرایش: دینا کهن، تصویر: فضاسازی سوره های قرآن، کار: سارا راه انجام، سوره: فجر

درخت روبه بالا ترسیم شده که حرکت به سوی خدا را القا می کند زیرا در آیات پایانی سوره فجر لقای پروردگار پایان راه انسان ها عنوان شده که من نیز این حرکت را موضوع اصلی کار خود قرار دادم. وی که دانشجوی رشته گرافیک است، ابراز کرد: رنگ های روشن و رنگ هایی مانند طلایی و سبز بیش از سایر رنگ های متداول می تواند معنویت و ویژگی های دینی ایرانیان را انتقال دهد که در اثر خود از این رنگ ها بهره فراوانی بردم.

«سلمانی» که در هنرهایی چون نقاشی، حجم و منبت صاحب اثر است درباره جشنواره چنین اظهار نظر کرد: اگر چنین حرکت هایی جدی گرفته شوند و در زمینه تکنیک کار، تبلیغات و شناسایی هنرمندان بیشتر سرمایه گذاری شود، نتیجه بهتری خواهد داد.

وی در مجموع طرح فضا سازی سوره فجر را مثبت ارزیابی کرده و افزود: این طرح با توجهی که به هنرمندان جوان نشان داد، عرصه را برای فعالیت جوانان باز کرد و با جذب هنرمندان جوان به هنر قرآنی از ثمرات آن است.

«فرمندی» نقاش:

اثر قرآنی نیاز به تأمل و تفکر بیشتری دارد و برای من که نخستین اثر با موضوع سوره های قرآن را تجربه می کردم، انگیزه ای برای تلاش و تکاپو شد به طوری که برای دست یابی به یک تصویر ابتدا به سراغ اساتید این رشته رفته و با آنان مشورت کردم

«سلمانی» مجسمه ساز:

در حاشیه یکی از کتب تفسیر از امام صادق (ع) نقل شده بود که سوره فجر رابطه مستقیمی با امام حسین (ع) دارد و کسی که بر خواندن آن مداومت کند همنشین امام حسین (ع) در بهشت خواهد بود و من نیز این شمه از سوره فجر را برای کار حجم مناسب دیدم

«راه انجام» مجسمه ساز:

این طرح، باعث شد که به گونه ای دیگر به قرآن نگاه کنم. پیش از این قرآن را فقط خوانده بودم ولی در این طرح توانستم با زبان هنر حجم قرآن را بخوانم

قرار دارند که سرهایشان به سمت پایین است یعنی در حال غرق شدن هستند. طرز قرار گرفتن انسان ها نماد صعود و سقوط آنان است. همچنین در بخش سفید کار، قبرهایی را ترسیم کرده ام که ارواحی از آن ها برمی خیزند که نماد امیدوار بودن برای صعود است.

«سلمانی» که به صورت تجربی هنر حجم را آموخته در توضیح اثر خود با نام «کلید موفقیت» اعلام کرد: کلیدی را که در یک دست محکم گرفته شده است نمادی است برای باز کردن درهای بسته که این کلید، کلیدی معنوی است که نوک آن نام الله حک شده است یعنی تمام درهای بسته تنها به وسیله الله باز می شود.

وی در ادامه توضیح داد: دسته کلید هم حالت کتاب باز شده ای را دارد که می تواند نماد تمام کتب آسمانی باشد و دسته کلید مانند ۳ فلش طراحی شده که به سوی الله که در نوک کلید حک شده، گرایش دارد و این کلید در دست راست قرار دارد که نشانه اصحاب یمن است.

«فرمندی» نیز درباره اثر خود که با گواش کار شده است، توضیح داد: بیشتر زمینه این نقاشی به رنگ سرخ درآمده و با رنگ سبز تصویری به شکل

ظرفیت هنری قرآن؛ فرصتی که از آن غافل مانده ایم

گروه هنر: برگزیدگان بخش لوگوی طرح فضا سازی سوره «فجر»، قرآن را زمینه مناسبی برای فضا سازی و کارهای هنری می دانند و معتقدند توجه به این قابلیت قرآن چندان جدی گرفته نشده است.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، «فریبا کسرابی» برگزیده بخش لوگوی طرح فضا سازی سوره فجر که به همت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شد، در گفتگو با خبرنگار گروه هنر این خبرگزاری درباره چگونگی آشنایی با مفاهیم سوره فجر گفت: سوره فجر را چندین بار با معنای آن خواندم ولی به کتاب تفسیر خاصی مراجعه نکردم البته آموزش و پرورش کلاس های مختلف قرآنی برای دبیران داشت و از آنجایی که دبیر هنرستان هستم، در آن کلاس ها شرکت کرده بودم و آمادگی فهم سوره را داشتم.

«رزیتا صفری صدیق» دیگر برگزیده این بخش از طرح نیز در این باره بیان کرد: قبل از این که سراغ قرآن و سوره فجر بروم، ترجیح دادم کارهای استاد احصائی و نجابتی را که همیشه در ذهنم هست بار دیگر مرور کنم و ببینم که از چه رنگ ها، بافت و مدلی استفاده کرده اند چون کارهای آنها کاملاً فضای معنوی را منتقل می کند مثلاً در کار احصائی که فرم نام امام علی (ع) را کار کرده حالت نهج البلاغه در آن مشهود است.

وی افزود: در گام بعدی سوره فجر را خواندم و روی آیه اول سوره تأکید کردم، این که فجر چه معنای خاصی دارد و بعد از استادم کتاب های خطی قدیمی گرفتم که سوره فجر را با فرم های مختلف از جمله فرم ثلث قدیمی نشان می داد و نیز قرآنی قدیمی در کتابخانه دانشگاه وجود داشت که سوره فجر آن را اسکن کردم تا مورد استفاده قرار دهم.

«هانیه زارع حسن» از دیگر برگزیدگان بخش لوگو نیز درباره میزان مطالعه در زمینه سوره فجر برای فضا سازی آن گفت: دبیرخانه جشنواره یک متن در اختیارمان قرار داده بود که من این متن را به وسیله استادم «کاظم خراسانی» در دانشگاه مشهد دریافت کردم و البته علاوه بر این متن، استادم نیز درباره تفسیر سوره فجر با دانشجویان صحبت کرد و به واسطه صحبت وی درباره واژه والفجر که واو آن را او قسم معرفی کرد، بر روی این حرف تأکید کردم.

«فاطمه خیر خواه» نیز که از برترین های رشته لوگوی این طرح هنری - قرآنی است بیان کرد: همان طور که از معنی سوره برمی آید محتوای سوره درباره فجر و پیروزی است و با تأمل در تفسیر سوره دریافتیم که روشنایی و فتح و پیروزی در این سوره مطرح است.

گرچه طرح فضا سازی سوره «فجر» دارای کارگاه آموزشی با حضور استاد راهنما در زمینه قرآن بوده ولی برگزیدگان بخش لوگو که همگی از موسسه آموزش عالی فردوس مشهد هستند به دلیل نداشتن اطلاع، در کارگاه های آموزشی قرآنی نمایشگاه شرکت نکرده اند و نیز برخی نیز ساکن بودن در مشهد را علت شرکت نکردن در کارگاه های آموزشی بیان کردند و نحوه آشنایی با جشنواره را از طریق استاد خود «کاظم خراسانی» عنوان کردند.

«کسرابی» که در مسابقات دانشجویی دانشگاه سراسری گرگان در بخش پوستر در دو موضوع مبارزه با مواد مخدر و نیز عاشورا مقام اول را کسب کرده در مورد چگونگی فضا سازی سوره فجر در قالب لوگو گفت: در قسمت اول آیه با مضمون قسم به صبحگاه و قسم به شام تار، بیشتر روی حرف «و» تأکید کردم و حرکت والفجر را با چرخاندن رنگ ارایه کردم و قسمت هایی از کار که کثیف شده بود را با فتوشاپ پاک کردم.

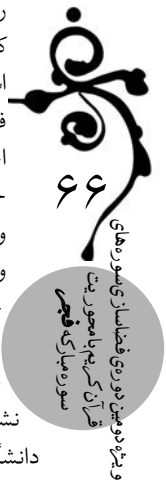
«صفری صدیق» نیز در این باره اذعان داشت: کار من

فرم کوفی بنایی داشت و در قالب مربع کار شده بود که ۴۵ درجه آن را چرخاندم و به شکل لوزی درآمد و از مرکز این لوزی در یک چهارم آن فجر را کار کردم و از فضای منفی آن فجر بعدی را کار کردم. یک نوع فرم هندسی متفاوت در کار ارایه کردم به طوری که در این کار فضای منفی وجود ندارد و اگر تمام فضا را با مربع های کوچک پر کنیم هیچ فضای منفی باقی نمی ماند. «زارع حسن» نیز نظر خود را چنین ابراز کرد: واژه فجر و معانی مترادف آن را اساس کارم قرار دادم و برای آن اتود زدم کارم را دستی انجام دادم بدون این که از کامپیوتر استفاده کنم و در قالب مستطیل - چهارگوش کار کردم. این کار حالت خشتی دارد یعنی در یک کادر چهارگوش کار شده است.

«خیر خواه» نیز درباره چگونگی انعکاس مفاهیم سوره فجر در قالب هنر لوگو گفت: در کار من ترتیب قرارگیری نقطه ها طوری است که مفاهیم عمودی یعنی آن استواری که در سوره وجود دارد را تداعی می کند. از آنجایی که قرآن مفاهیم بلند و زیبایی دارد می توان با خطوط منحنی مفاهیم را انعکاس داد و در کار من نیز خطوط منحنی انعطاف مفاهیم قرآنی را تداعی می کند.

«کسرابی» در پاسخ به خبرنگار مادر باره این مطلب که کدام یک از عناصر سوره فجر قابلیت بیشتری برای کار لوگو دارد، اذعان داشت: در این سوره مفهوم تضاد برای من بسیار جذاب بود. مفاهیمی مثل صبح، شب تار، البته این مفاهیم در قالب تصویرسازی هم بسیار کارگشا است.

«صفری صدیق» نیز ویژگی بارز سوره فجر برای کار لوگو را بسته به نظر هنرمند دانست و افزود: چون لوگو کاری برای عموم است بنابراین باید قابل فهم باشد. از نظر من تأکید بر فجر برای کار لوگو مناسب است و مخاطب با دیدن فجر زودتر و بهتر به موضوع

پی می برد.

«زارع حسن» وجود اسمایی مثل فجر، ولیل عشر و نیز مفاهیمی چون ظفر، سپیده صبح و طلوع را عناصر سوره فجر دانست که قابلیت اجرا در کار لوگو را دارند. «خیر خواه» دانشجوی کارشناسی گرافیک نیز درباره عناصری که در سوره فجر برای کار لوگو مناسب است، گفت: خود کلمه فجر قابلیت های زیادی دارد و مستقیم ترین ارتباط را برقرار می کند، البته از کلمات مترادف این واژه نیز می توان استفاده کرد.

«زارع حسن» در پاسخ به خبرنگار مادر باره این موضوع که برپایی چنین نمایشگاه ها و جشنواره هایی تا چه اندازه جدی است و تا چه میزان در انگیزه بخشی به هنرمندان موثر است، گفت: اولین باری بود که با این جشنواره آشنا شدم و وقتی که کارها را فرستادم و پس از داوری در نمایشگاه به نمایش درآمد، فهمیدم که کار را جدی گرفته اند و این مساله، نقطه قوتی برای این حرکت است.

«صفری صدیق» وجود چنین نمایشگاه ها و جشنواره ها را مثبت ارزیابی کرد و افزود: در یک چنین حرکت هایی اطلاع رسانی حرف اول را می زند که این امر در این جشنواره خوب بود هر چند که جای کار بیشتری دارد.

«خیر خواه» نیز نظر خود را در این باره چنین اذعان داشت: وقتی در جریان جشنواره

قرار گرفتم خیلی خوشحال شدم. قرآن کتابی است که زمینه بسیار قوی برای فضا سازی و کارهای هنری دارد و با وجود این که ما مسلمان هستیم، توجه به این قابلیت قرآن چندان جدی گرفته نشده و جای کار بسیار دارد. راه اندازی چنین جشنواره هایی می تواند منبع قوی برای فضا سازی سوره های قرآن باشد و اگر دوره های بعد هم برگزار شود، به طور قطع شرکت خواهیم کرد.

در پایان هر یک از برگزارندگان بخش لوگو با انتقادات و ذکر نقاط قوت و ضعف این جشنواره و نمایشگاه، نظرات خود را راجع به برگزاری این نمایشگاه چنین منعکس کردند: «صفری صدیق» که دانشجوی دوره کارشناسی در مشهد است نمایشگاه را از لحاظ انتخاب مکان و فضای آن مثبت ارزیابی کرد و تصریح کرد: اگر سال دیگر هم نمایشگاه و جشنواره ای از این دست برگزار شود، شرکت خواهیم کرد.

وی با انتقاد به بخش پوستر نمایشگاه گفت: کارهای ارائه شده در این بخش بیشتر از آن که هنری باشد شبیه به کارهای بازاری بود و شاید انتخاب این کارها بسته به کارهای ارسال شده به نمایشگاه بود.

«زارع حسن» در پایان بحث گفت: دعوت نامه ها دیر به دست برگزیده ها رسید و بسیاری از برگزارندگان از جمله خود من نتوانستیم در مراسم افتتاحیه شرکت داشته باشیم.

کلیت سوره فجر برای تصویر سازی قابل دسترس تر از جزئیات آن است

وجود دارد، گفت: در هر اثری بین مفهوم کار و تکنیک، تناسب و هماهنگی وجود دارد و من نیز برای رعایت این تناسب، فضای کار را کادر مربع در نظر گرفته و در صفحه ای قرمز دو فرشته را به تصویر کشیدم، عناصر تزئینی را هم در کار آوردم و با استفاده از لایه باریک و رقه طلا چنین به بیننده القا کردم که دو فرشته در حال کنار زدن پرده ای هستند که در پس آن فضای روشن و روحانی نمایان است.

«قاسمی» با انتقادی به جشنواره چنین اظهار نظر کرد: برخورد با این جشنواره ها، سلیقه ای است به طوری که یک موضوع خاص را انتخاب می کنند و آنچه را که مدنظر خودشان است از هنرمند طلب می کنند و در سال های آتی نیز کسانی که در این جشنواره شرکت می کنند سعی می کنند کاری شبیه کار برگزیده های سال های قبل ارائه کنند و کمتر خلاقیت به خرج می دهند.

وی در پایان بحث و در پاسخ به نقد خبرنگار ما با این مضمون که به طور مثال در طرح فضا سازی سوره فجر این سوره در بردارنده مفاهیم خاصی است و در چنین حرکتی هم طبیعی است که همان مفاهیم مدنظر جشنواره باشد، گفت: به غیر از دوسالانه ها، بقیه جشنواره ها در طی دو سال گذشته با محوریت دین بوده است و کمتر موضوع آزاد داشته است و این امر باعث می شود که ذهن هنرمند معطوف به یک سری گزاره های خاص شود.

در هر اثری بین مفهوم کار و تکنیک، تناسب و هماهنگی وجود دارد و من نیز برای رعایت این تناسب، فضای کار را کادر مربع در نظر گرفته و در صفحه ای قرمز دو فرشته را به تصویر کشیدم، عناصر تزئینی را هم در کار آوردم و با استفاده از لایه باریک و رقه طلا چنین به بیننده القا کردم که دو فرشته در حال کنار زدن پرده ای هستند که در پس آن فضای روشن و روحانی نمایان است

گروه هنر: به گفته «حسن قاسمی» برگزیده بخش تصویر سازی طرح فضا سازی سوره فجر، کلیتی که از سوره فجر قابل برداشت است برای کار تصویر سازی قابل دسترس تر از جزئیات مطرح شده در سوره است. «حسن قاسمی» برگزیده بخش تصویر سازی و نفر چهارم بخش نقاشی طرح فضا سازی سوره فجر به خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) گفت: برای اطلاع از مفاهیم سوره فجر از جزوه ای که سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور در اختیار هنرمندان قرار داده بود بهره بردم و چند جلسه در کارگاه های آموزشی شرکت کرده و از مباحث تصویر سازی و تفسیر سوره استفاده کردم.

«قاسمی» دوره های کارگاه آموزشی را مثبت ارزیابی کرد و افزود: این جلسات، جلسات مفیدی بود به ویژه کلاس استاد تصویر سازی و در زمینه تفسیر نیز، از مباحث استاد مربوطه بهره بردم.

وی در پاسخ به خبرنگار مادر باره این موضوع که کدام ویژگی ها و عناصر سوره فجر قابلیت بیشتری برای تصویر سازی دارد، عنوان کرد: کلیتی که از سوره قابل برداشت بود، برای کار تصویر سازی قابل دسترس تر و قابل فهم تر از جزئیات مطرح شده در سوره بود.

دانشجوی رشته نقاشی ایرانی درباره اثر خود چنین توضیح داد: این اثر کاری انتزاعی است که حاوی پیامی بشارت دهنده و منعکس کننده فضای فجر است و در آن از تکنیک چاپ دستی و مهر بهره برده ام.

وی در پاسخ به خبرنگار ما با این مضمون که آیا تناسبی بین مفهوم سوره و تکنیک به کار برده شده

«خوش خلق» عکاس:

تضارب آرای اصحاب هنر، اندیشه و دین لازمه اعتلای هنر قرآنی است

جنس خاصی هستند. در این کار از تکنیک خاصی پیروی نکرده‌ام و بیشتر یک کار حسی است.

فارغ التحصیل رشته نمایش از دانشکده هنر و معماری تلقی خود از فضای سوره را چنین توضیح داد: با توجه به این که هر ساله در دهه فجر کارهایی با مضمون فجر انجام می‌دهم، آمادگی چنین کاری را داشتم و در کارگاه‌های آموزشی قرآنی که جشنواره ترتیب داده بود شرکت نکردم.

وی برگزاری این جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها را پدیده‌ای مبارک و بدیع دانست و افزود: قشر

انعکاس مفهوم آیات را در قاب عکس چنین توضیح داد: در این عکس چند نفر تابوت در دست در حرکت هستند و این در حالی است که از پشت سر آنان خورشید طلوع می‌کند. این طلوع، نماد سرآغازی بر یک پایان است. وی در پاسخ به خبرنگار ما درباره این مطلب که چه ویژگی‌ها و عناصری در سوره فجر را در قالب عکس ارائه کرده، بیان داشت: ایده اصلی ام در سوره فجر «سرآغازی بر یک

گروه هنر: برای بالندگی هنر قرآنی و رشد کیفی آثار طرح فضاسازی سوره «فجر» لازم است فرصتی فراهم شود که اصحاب هنر، اندیشه و علوم دین با آرای هم آشنا شوند و همچنین افرادی در مقام مشاور تربیت شوند که هم آشنا به هنر در شاخه‌های تخصصی باشند و هم به علوم قرآنی اشراف داشته باشند.

«نقی خوش خلق» برگزیده بخش عکاسی طرح فضاسازی سوره فجر در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا)، با تایید مطلب فوق گفت: برگزاری طرح فضاسازی سوره‌های قرآن با مینا قراردادن آشنایی هنرمند با مفاهیم قرآنی، در پی خلق هنر دینی است که شمه‌ای از آن را در آثار ارائه شده در نمایشگاه شاهد بودیم.

برگزیده بخش عکاسی اساس کار خود را در سوره فجر چنین عنوان کرد: آیه اول سوره فجر «قسم به سپیده‌دم» و آیه ۲۷ به بعد سوره با مضمون «ای جان آرام گرفته»؛ «یا ایتها

النفس المطمئنة ارجعی الی ربک راضیه مرضیه فادخلی فی عبادی وادخلی فی جنتی» اساس کارم بود که این سوژه را پیش تر در مراسم تشییع جنازه شهدا در ایام فاطمیه عکاسی کرده بودم. وی تصریح کرد: لوکیشن کار در ستاد معراج شهدا در خیابان بهشت تهران واقع بود. در این مراسم پس از بازگشت جمعیت، عده خاصی در کنار تابوت‌ها باقی می‌مانند که در این موتیو می‌توان بهترین قالب را ارائه کرد. مجموعه شرایط در این موقعیت، بهترین جرقه را برای یک کار بدیع در ذهن هنرمند ایجاد می‌کند.

«خوش خلق» که کار عکاسی را به صورت تجربی از سال ۷۲ از خانه عکاسان ایران آغاز کرده، چگونگی

ویرایش و تهیه: دوره‌ی فضاسازی سوره‌های قرآن کریم با محوریت سوره فجر عکاسی

نحوه شکل‌گیری اثر

ایده اصلی ام در سوره فجر «سرآغازی بر یک پایان» و تولدی برای انسان‌هایی است که از جنس خاصی هستند. در این کار از تکنیک خاصی پیروی نکرده‌ام و بیشتر یک کار حسی است

پایان» و تولدی برای انسان‌هایی است که از

دانشجو، قشری است که از نظر فکری و ذهنی نباید رو به اضمحلال برود و بی‌اطلاعی از بحث‌های قرآنی و دینی آفتی است که باید جدی گرفته شود متأسفانه فضای جامعه و نحوه اطلاع‌رسانی نیز به گونه‌ای نیست که نیاز این قشر از جامعه را تامین کند.

«خوش خلق» که زیر نظر استاد داوود آبادی و مجید ناگهی کار عکاسی را پی گرفته است، در ادامه گفت: اگر این جشنواره‌ها به طور مستمر ادامه داشته باشند؛ به شکوفاشدن تجربه‌های جدید و آثار بدیع در آیندگان منجر خواهند شد.

وی تصریح کرد: درست است که این جشنواره نقاط ضعفی هم دارد ولی در یک ارزیابی نهایی، نقاط قوت آن از وزن بیشتری برخوردار است.

این عکاس که در حال حاضر دبیر گروه عکس خبرنگار ما با این مضمون که برگزاری این جشنواره‌ها از لحاظ موضوع به صورت سوره‌ای مطلوب تر است یا آیه‌ای، گفت: اتکا بر یک سوره یا آیه از این لحاظ خوب است که از پراکندگی جلوگیری می‌کند ولی وقتی بعد از پایان جشنواره دیگر هیچ حساسیتی برای

چنین جشنواره هایی از خود نشان می دهند. عکاس خبرگزاری ایکننا، آشتی بین مفسر و هنرمند را لازمه هنر قرآنی فاخر دانست و تصریح کرد: علم به چگونگی برپایی جشنواره بسیار مهم است و در کنار آن ارزیابی این مساله که کسانی که متولی چنین حرکت هایی هستند تا چه حد نسبت به رشته های هنری تخصص دارند و دیگر این که مواد فکری در اختیار دانشجو قرار داده می شود یا خیر، از نکاتی است که رعایت آنها ضروری است. وی با ذکر این نکته که کار قرآنی بدون پیش زمینه فکری و کاربردی ابتر می ماند به تغییر فضای فکری جامعه توسط

استمرار این فضا نشان نمی دهیم و ماده خامی برای دانشجو ارایه نمی کنیم، کار نامطلوبی است.

خ خوش خلق» برای این رفع این مشکل چنین راه کار ارایه کرد: اگر المان های مشخصی را در اختیار دانشجو قرار دهیم مثلاً سوره فجر را با کلیدواژه هایی چون «گشایش»، «مرگ»، «تولد دیگر» و... مشخص کنیم؛ دانشجویان بهتر می توانند با موضوع ارتباط فکری و حسی برقرار کرده و در نتیجه کاری با کیفیت بالا ارایه کنند.

وی در ادامه افزود: با تشکیل یک تیم کارشناسی که سرشاخه ها و کلیدواژه هارا مشخص کرده و در اختیار دانشجو قرار دهند در بی سویی هنرمند گشوده می شود که از آن می تواند به حقایق عمیق قرآن نظر کند. این امر مستلزم این است که تیم کارشناسی در هر دو امر تفسیر قرآن و رشته هنری مربوطه، متخصص باشند.

برگزیده رشته عکاسی اذعان داشت: خروجی این نمایشگاه ها و جشنواره ها، چنین متخصص هایی خواهند بود مشروط بر این که

برگزیده بخش عکس جشنواره:
اگر المان های مشخصی را در اختیار دانشجو قرار دهیم مثلاً سوره فجر را با المان هایی چون: «گشایش»، «مرگ»، «تولد دیگر» و... مشخص کنیم؛ هنرمندان بهتر می توانند با موضوع ارتباط فکری و حسی برقرار کرده و در نتیجه کاری با کیفیت بالا ارایه کنند

اصحاب اندیشه، هنر و دین اشاره کرده و بیان داشت: با معیار قرار دادن این آیه از قرآن با این مضمون که «سرنوشت هیچ قومی تغییر نمی کند مگر به دست خودش» بدون تحرک اصحاب اندیشه، هنر و دین، نمی توان به اتحاد ملی و انسجام اسلامی که محور بحث های امسال مقام معظم رهبری است، نایل شد.

«خوش خلق» در پاسخ به خبرنگار ما مبنی بر این که آیا ممکن است برگزاری این حرکت هنری، قرآنی نیز به آفت دیگر جشنواره های تکراری و بی محتوا دچار شود، گفت: اگر اصحاب فرهنگ به لحاظ ذهنیت علمی، اخلاقی و هنری حسن نیت داشته باشند چنین اتفاقی نمی افتد ولی از آنجایی که خط فرضی مشخصی برای جشنواره در نظر گرفته نشده آفتی در این زمینه قابل پیش بینی است.

وی این خط فرضی را حاصل تولید فکری دانست که از تضارب آرای اصحاب هنر، اندیشه و دین به دست می آید و مسئول استمرار چنین حرکت هایی را وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت علوم و نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها عنوان کرد.

«خوش خلق» با انتقادی چنین به سخنان خود پایان داد: هنرمندانی در نقاط دور دست کشور هستند که از امکانات لازم بی بهره و حتی از داشتن یک دوربین عکاسی نیز محروم هستند. چنین کسانی اگر به امکانات مطلوبی دست پیدا کنند به طور قطع، بهترین آثار هنر دینی را ارائه خواهند کرد.

یک برنامه مدون پی ریزی شود و در هر رشته هنری یک NGO تشکیل شود که به صورت مستمر در قالب یک دبیرخانه و اتاق فکر مرکزی فعالیت داشته باشند.

وی تصریح کرد: ما حاصل چنین برنامه ای، تولد کارگروه های مربوط به هر رشته هنری است که قادر خواهد بود از نظر فکری هنرمند را تغذیه کرده و راهنمای مسیر باشد.

«خوش خلق» نقاط ضعف جشنواره را چنین برشمرد: به طور معمول پس از اتمام جشنواره، گروهی وجود ندارد که این حرکت را آسیب شناسی کرده و گره گشایی کند. مرحله اول و دوم که برگزاری جشنواره و داوری آن است انجام می شود ولی مرحله سوم که مرحله رفع مشکلات است نافرجام می ماند. وی عمل به این سه مرحله را متضمن دستیابی به یک گروه منسجم دینی هنری در سال های آتی دانست.

این عکاس در پاسخ به خبرنگار ما درباره این مطلب که چگونه می توان حرفه ای های هر شاخه هنری را به سمت هنر قرآنی مشتاق کرد، گفت: اگر چنین حرکت هایی از جانب اهالی هنر جدی گرفته نشود در حاشیه باقی می ماند و تا زمانی که نتوانیم بین پیشکسوتان عرصه هنر با مفاهیم قرآنی آشتی برقرار کنیم قادر نخواهیم بود هنر قرآنی فاخر داشته باشیم.

وی افزود: پیشکسوتان هنر به لحاظ تکنیک تولید فکر می کنند و مشکل از جانب متولیان برگزاری جشنواره هاست که به قدری بسته عمل می کنند که هنرمندان پیشکسوت کمتر رغبتی به شرکت در

استفاده از تفاسیر راهگشای فضا سازی سوره های قرآن است

گروه هنر: برگزیدگان رشته نقش برجسته طرح فضا سازی سوره های قرآن برگزاری کلاس های تفسیر و تدبر را برای فضا سازی مفاهیم قرآن مفید دانسته و استفاده از تفسیر سوره را در دست یافتن به یک تصویر نهایی از سوره های قرآن موثر می دانند. در ادامه گفت و گو با برگزیدگان طرح فضا سازی سوره های قرآن با موضوع سوره فجر با دو تن از نفرات برتر رشته نقش برجسته درباره نقاط ضعف و قوت این طرح و کارگاه های نقش برجسته به گفت و گو نشستیم.

قرآن سرشار از تصاویر مختلف

«نرگس حاتمی موحد» رتبه نخست رشته نقش برجسته و نفر چهارم هنر مفهومی در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) عنوان کرد: تصویر سازی آیات قرآن بر خلاف تصور بسیاری از هنرمندان جوان امری آسان است زیرا قرآن مملو از تصاویر مختلف است و تنها نیاز به اندکی تفکر دارد و اگر فردی در سوره به تدبر بپردازد، می تواند از هر آیه یک تصویر خلق کند.

وی که سال گذشته نیز از برگزیدگان طرح فضا سازی سوره های قرآن با موضوع سوره فلق بوده، ادامه داد: در فضا سازی سوره فلق برای هر آیه یک تصویر ارائه کردم اما در این دوره ۲ اثر نقش برجسته و ۱ اثر حجم با موضوع سوره فجر برای دبیرخانه ارسال کردم.

حاتمی که فارغ التحصیل رشته گرافیک است، روند کار خود را اینگونه توضیح داد: از ابتدای سوره هر تصویری به ذهنم رسید، ترسیم کردم که در این کار از تفاسیر سوره بهره بسیاری بردم همچنین کلاس های تدبر که توسط «یاسر رضازاده» برگزار می شد، تاثیر بالایی بر کیفیت آثار داشت.

وی افزود: محدودیتی که در آثار قرآنی وجود دارد تا حدودی طبیعی و حتی لازم است زیرا شاید برخی افراد دچار تحلیل های شخصی و نادرست شوند که این مسئله می تواند به هنر دینی آسیب بزند که برای حل این مشکل حضور اساتید تدبر مفید بود.

حاتمی درباره مباحثه ای بودن کلاس های تدبر اظهار داشت: این کلاس ها به صورت

وی در پایان در مورد تاثیر گذاری این طرح در جامعه تصریح کرد: این طرح می تواند جوانان و حتی دیگر گروه های سنی جامعه را به خود جذب کند و به دنبال آن سواد قرآنی جامعه را افزایش دهد زیرا هر فردی که در این طرح شرکت می کند حداقل برای یک بار قرآن و تفسیر را مطالعه می کند همچنین وجود افراد از قشر های مختلف نیز از نکات مثبت این طرح بود که سبب می شد هر کس با هر ظاهر و عقیده ای بتواند در این کلاس حضور یافته و از قرآن بهره ببرد.

پرهیز از تحلیل های شخصی

محدودیتی که در آثار قرآنی وجود دارد، تا حدودی طبیعی و حتی لازم است زیرا شاید برخی افراد دچار تحلیل های شخصی و نادرست شوند که این مسئله می تواند به هنر دینی آسیب بزند که برای حل این مشکل حضور اساتید تدبر مفید بود

توجه به ارائه مصادیق امروزی از سوره های قرآن
«ریحانه امینی» نفر چهارم رشته نقش برجسته دیگر هنرمندی بود که با او به گفت و گو پرداختیم. این هنرمند تاکید کرد: برای اثر خود اولین آیه که والفجر بود را انتخاب کردم و قصد من ارائه پیش درآمد و مقدمه ای بر سوره بود به همین علت پوسته شکافته ای که در تذهیب های قدیمی استفاده می شد را به عنوان زمینه اثر انتخاب و کلمه فجر را با نسخه قدیمی در میانه آن قرار دادم که گویی این پوسته توسط فجر شکافته شده است.

وی که در کارگاه های فضا سازی شرکت کرده بود، درباره این کارگاه ها ابراز کرد: تنها مشکلی که در این طرح با آن برخورد کردیم این بود که در کارگاه های

نقش برجسته تنها ابزار موجود، سفال بود در حالی که ما در پایان این طرح متوجه شدیم که با مواد دیگر نیز می توانستیم آثار نقش برجسته ارائه کنیم همچنین یکی از اساتید بعد از یک ماه که آثار ما در مرحله پایانی بود، برای تایید طرح در کارگاه حضور یافت که دیگر سودی نداشت

و بهتر بود که از ابتدا به راهنمایی ما می پرداخت.

امینی که فارغ التحصیل رشته گرافیک است، کلاس های تفسیر را در روند خلق اثر مفید دانست و تصریح کرد: البته شاید در این کلاس ها محدودیت هایی مانند استفاده نشدن از صورت و فیگور گفته می شد، اما این باعث شد دانشجویان تلاش کنند مفاهیم و مصادیق امروزی را ارائه کرده و به دنبال معانی متناسب با دنیای روز باشند.

وی در پایان با تشکر از همه دست اندرکاران برگزاری این طرح گفت: تمام مراحل طرح فضا سازی سوره های قرآن به خوبی برگزار شد و اگر کارگاه ها از امکانات بیشتری برخوردار بود، با ایده آل فاصله چندانی نداشت.

ویرایش: دهمین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت تدبر سوره فجر

ویرایش: دهمین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت تدبر سوره فجر

توجه به عمق آیات؛ راهی برای مبارزه با سطحی نگری در هنر قرآنی

طریق نوشتار بسیار آسان است البته تصویر نیز قابلیت خاص خود را دارد و هر کدام از نوشتار و تصویر جایگاه ویژه خود را در انتقال مفاهیم سوره دارد.

آخی در مورد نمایشگاه آثار طرح فضا سازی سوره های قرآن عنوان کرد: آثار به نمایش گذاشته شده از کیفیت خوبی برخوردار بود البته برای ارتقای کیفیت آثار باید مشخصات آن سوره در اثر دیده شود. من در آثارم سعی کردم از محتوای سوره بهره ببرم که در برخی از آنها به مفهوم کلی سوره و در برخی دیگر به بخشی از سوره و به ویژه کلمه فجر که یادآور امام حسین (ع) است، اشاره کرده و قسمتی از واقعه کربلا را ترسیم کردم.

وی که ساکن اهواز است و در بخش آزاد مسابقه شرکت کرده است، درباره استفاده از تفاسیر اظهار داشت: باید در خلق اثر، سوره را مد نظر قرار داد که بدون شک در این مسیر تفسیر سوره بر طرز فکر و برداشتی که از آیات داشتیم، تاثیرگذار بود.

● استفاده از ترجمه سوره برای خلق یک تصویر

«فاطمه نان چایی» برگزیده رشته تصویرسازی طرح فضا سازی سوره فجر ابراز کرد: طی دو هفته ترجمه آیات سوره را هر روز بارها خواندم تا به یک تصویر از این سوره دست پیدا کنم که تصویر مورد نظر را با تکنیک مونو پرینت و سپس آبرنگ ترسیم کردم.

وی که فارغ التحصیل رشته گرافیک است، در پایان تصریح کرد: از تفسیر سوره استفاده ای نکردم و با بهره گیری از مفهوم کلی سوره یک اتود زدم که همان طرح اولیه بعد از اصلاح به شکل نهایی خود در آمد و به عنوان اثر برگزیده انتخاب شد.

نمایشگاه فضا سازی سوره فجر با عنوان «سوگند به نور» تا پایان بهمن ماه در موزه امام علی (ع) پذیرای علاقمندان است.

مفاهیم سوره فجر گفت: ترجمه سوره را چندین بار مرور کردم و پس از آن که مفاهیم سوره در ذهنم ملکه شد آیه مورد نظرم را انتخاب کرده و کارم را اتود زدم.

وی در مورد چگونگی انعکاس مفاهیم آیه مورد نظر در قالب پوستر گفت: آیه ۲۷ به بعد سوره را با مضمون «یا ایها النفس المطمئنه ارجعی الی ربک راضیه مرضیه فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی» انتخاب کرده و با الهام از این آیه، در مرکز کار، کعبه و طواف کنندگان آن را به تصویر کشیدم که نماد اتحاد مسلمانان است.

این برگزیده بخش پوستر تصریح کرد: کعبه را به طور ملموس طراحی نکردم بلکه به جای آن طیف متمرکزی از نور را به تصویر کشیدم که القا کننده کعبه بود.

«ادبی» در پایان سخنان خود در پاسخ به خبرنگار ایکننا درباره نقش انگیزه بخشی

طرح فضا سازی سوره فجر به دانشجویان گفت: از آنجا که این حرکت، حرکتی قرآنی است علاقه مرا برای شرکت در آن دو چندان کرد و استقبال از این طرح قرآنی، نشان دهنده اهمیت ارزش های دینی در بین جوانان است.

● امام حسین (ع) مصداق کلمه فجر

«میعاد آخی» برگزیده رشته پوستر طرح فضا سازی سوره فجر نیز درباره نحوه خلق اثر هنری با موضوع فضا سازی سوره فجر عنوان کرد: برای خلق پوستر ابتدا تلاش کردم به محتوای سوره فجر پی ببرم و با شناختی که پیدا کردم، با ترکیب کار دست و رایانه ۵ اثر را برای طرح فضا سازی آماده کردم که از این میان ۲ اثر به عنوان اثر برتر انتخاب شد.

وی ادامه داد: در یکی از آثاری که با دست کار شده بود، از تکنیک چاپ سود بردم و بیشتر نیز به تایپوگرافی توجه کردم زیرا انتقال مفهوم از

گروه هنر: توجه به محتوای کلی یک سوره، یافتن مصادیق عینی آیات و عنایت به عمق معنای آنها روش هایی برای مبارزه با سطحی نگری در هنر قرآنی است که تعدادی از برگزیدگان طرح فضا سازی سوره «فجر» به آن تاکید دارند.

نمایشگاه طرح فضا سازی سوره های قرآن با محوریت سوره فجر با آغاز دهه فجر همراه با اهدای جوایز به برگزیدگان در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) افتتاح شد و خبرگزاری قرآنی ایران (ایکننا) در پی برگزاری این طرح، درباره چگونگی خلق آثار هنری قرآنی با چند تن از برگزیدگان طرح در رشته های پوستر و تصویرسازی گفت و گو کرده است.

●●● تجسم آیات قرآن با نمودهای عینی

«بهاره ادبی» برگزیده بخش پوستر طرح فضا سازی سوره فجر که به همت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شده، در گفت و گو با خبرنگار گروه هنر ایکننا درباره چگونگی آشنایی با

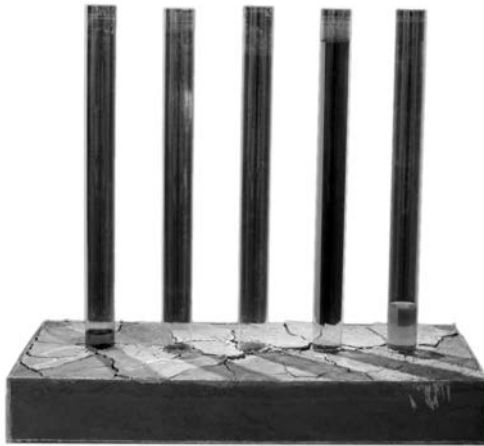
یک مجسمه ساز:

بخش هنر مفهومی فضا سازی سوره های قرآن به حمایت بیشتری نیاز دارد

یاد آور شد: جاذبه نور موجود در کار و حرکت حباب ها به سوی بالا به آیات ۲۷ تا ۳۰ سوره و مفهوم بازگشت نفوس مطمئن به پروردگار اشاره دارد به این معنا که نفوس پاک از خاک رها شده و در پایان به ملکوت می پیوندند.

وی در بخش دیگر صحبت هایش خواستار اختصاص هزینه بیشتری به بخش هنر مفهومی طرح فضا سازی سوره های قرآن شد و ابراز کرد: با توجه به قابلیت های هنر مفهومی شایسته است بودجه بیشتری به این بخش اختصاص یابد تا به شکلی مناسب از این هنر برای اهداف نمایشگاه و طرح سود برد. این هنرمند به جایگاه هنر مفهومی در فضا سازی سوره های قرآن اشاره کرد و گفت: در دنیای امروز هنر جدید جایگاه ویژه ای در انتقال فضا و حس مطلوب

به مخاطب دارد و از این منظر بین جوانان و نسل امروز رشته ای پر طرفدار محسوب می شود چون در این رشته می توان با مواد مختلف و به روز به خلق اثر پرداخت و این منظور با انتقال پیام های قرآنی نیز تناسب دارد. وی تأیید کرد: امروزه در برخی دانشگاه های دنیا دیگر رشته هایی چون نقاشی و مجسمه سازی به طور مجزا وجود ندارد و رشته ای با عنوان هنر بین رشته ای جایگزین شده که تمامی رشته های هنری در آن آموزش داده می شود پس می توان گفت که هنر های جدید در دنیای کنونی حرف های نوینی برای ارائه دارد و در زمینه هنر قرآنی نیز می تواند تأثیر گذار باشد. فاریابی در پایان درباره ارتقای سطح هنری نمایشگاه فجر توضیح داد: نیاز های فلسفی از نیاز های بشر است ولی تا زمانی که مردم در رفع نیاز های اولیه خود گرفتار باشند، نمی توانند به مسایلی چون هنر و مفاهیم گسترده آن بیندیشند و حتی هنرمند ممکن است ایمان به کار هنری خود را از دست بدهد بنابراین رشد و شکوفایی هنر در گرو رفع نیاز های اولیه و سطحی زندگی است تا در پی آن فرد بتواند به مسایلی عمیق تر دست یابد.

گروه هنر: هنر مفهومی در مقوله انتقال فضای سوره های قرآن قابلیت بالایی دارد و به همین سبب مناسب است که به بخش هنر مفهومی طرح فضا سازی سوره های قرآن توجه بیشتری شود.

«محمد فاریابی» برگزیده رشته هنر مفهومی طرح فضا سازی سوره های قرآن با موضوع سوره فجر درباره اثر چیدمان خود تصریح کرد: این کار شامل ۵ لوله شیشه ای رنگی که در قسمت تحتانی آنها خاک ریخته شده، است که لوله ها نماد ۵ قاره و نژادهای بشر است. در این لوله ها حباب هایی تشکیل می شود که نشانه انسان های برگزیده ای است که با جاذبه نور که همان ذات خدا است از خاک خارج شده و به سمت بالا در حرکت است.

وی که دانشجوی رشته نرم افزار است، ادامه داد: متأسفانه کار به دلیل کمبود های مالی به طور کامل انجام نشده و آنچه که در ذهن من بود، عینیت نیافت به عنوان نمونه نیاز به نور موضعی داشتم که در بالای اثر نصب شود همچنین لازم بود که کل کار در فضایی تاریک قرار گیرد تا مفهوم اصلی را انتقال دهد ولی متأسفانه شرایط لازم مهیا نشد. فاریابی افزود: تلاش من این بود که با استفاده از آیه ۴ سوره فجر (واللیل اذا یسر و سوگند به شب هنگامی که به سوی روز حرکت می کند) و با تابیدن نور آبی به حباب ها در تاریکی مطلق این حس را منتقل کنم همچنین به پایان حاکمیت تاریکی و رو به سوی نور رفتن که از حکمت اشراق و افکار شهاب الدین سهروردی برگرفته شده است نیز اشاره ای شد. وی ذکر کرد: در نگاهی دیگر خاک درون لوله ها نمادی از جسم و حباب ها نمادی از روح بود که این حس به مخاطب منتقل می شد که مرگ هر لحظه ممکن است رخ دهد و با این روند روح از بند خاک رها شده و به سوی خدا حرکت می کند. فاریابی که در رشته های عکاسی، نقاشی و مجسمه سازی نیز فعالیت دارد،

رجوع به ترجمه و تفاسیر راهگشایم در فضا سازی سوره «فجر» بود

به ترکیبی از معنا و تکنیک دست یافتم ولی محور کارم بیشتر کلمه «والفجر» بود. وی افزود: به نظر من برگزاری این رقابت حرکت خوبی بود، اما آثار برگزیده در آن سطحی که تبلیغ شده نیست.

این طراح بیان کرد: کارهایی که در نمایشگاه بود همه در یک حد و تا اندازه زیادی شبیه به هم بود، من فکر می کنم دلیل آن اطلاع رسانی ضعیف بود. با توجه به این که این طرح در سطح دانشجویی برگزار می شود می تواند از سطح کمی و کیفی بالاتری برخوردار باشد.

وی در پایان اشاره کرد: یکی از مشکلاتی که در راستای برگزاری این طرح با آن مواجه شدیم وجود برخی دوگانگی هادر حرف و عمل بود.

گروه هنر: برای اینکه بتوانم سوره فجر و مفاهیم آن را در قالب پوستر طراحی کنم معنای سوره و تفاسیر مرتبط با آن را مطالعه کردم تا به ترکیبی از معنا و تکنیک دست یافتم.

«شهریار آریافر» برگزیده رشته پوستر طرح فضا سازی سوره «فجر» در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، گفت: من با دو اثر در شاخه پوستر این طرح قرآنی شرکت کردم و در خلق این آثار از خود سوره فجر الهام گرفتم و ایده هایم را در بیان گرافیکی ارائه کردم.

وی ادامه داد: برای این کار سوره، معنی آن و تفسیرهایی مرتبط با آن را خواندم و در نهایت

«خلیل پور» گرافیسیت::

برداشت های شخصی را نباید اساس فضا سازی سوره های قرآن قرار داد

است، اعلام کرد: در دانشگاه ها تبلیغی صورت نگرفت و ما از طریق اینترنت به برگزاری این جشنواره پی بردیم که جای تاسف است و باید برگزارکنندگان با طراحی پوستر و بلبورد به اطلاع رسانی دقیق همت گمارند همچنین یکی از ضعف های جشنواره، بر پایی نمایشگاه به شکلی نامطلوب بود به این شکل که چپش آثار در موزه امام علی (ع) بسیار بد انجام شده بود و این نکته به رویگردانی مخاطب می انجامد. طراح پوستر برتر سوره فلق ادامه داد: صدا و سیما بهترین مبلغ جشنواره ها است و باید از این رسانه به شکلی بهینه استفاده کرد. شاهدیم که برای جشنواره هایی با موضوعات کم اهمیت تبلیغات گسترده ای صورت می گیرد که به استقبال هنرمندان می انجامد و شایسته است که جشنواره ای قرآنی نیز از اطلاع رسانی خوبی برخوردار باشد.

وی در پایان اذعان داشت: بعد از اتمام جشنواره کارگاه هایی در سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور تشکیل شد که من به عنوان استاد کارگاه طراحی حروف در این سازمان فعالیت کردم. این کارگاه ها فضایی صمیمی و دلچسب داشت ولی به دلیل مبتدی بودن شرکت کنندگان، سطح کیفی آنها پایین بود و اساتید به اجبار هنرهای تجسمی را از پایه تدریس می کردند که اگر شرکت در این کارگاه ها گزینشی باشد، بدون شک نتیجه بهتری خواهد داشت.

مفاهیم سوره ای مثل فلق جلب و برای همیشه این مفاهیم در ذهن هنرمند ثبت شود. وی ادامه داد: پرداخت به یک سوره ویژگی مهم این حرکت هنری، قرآنی است، زیرا در سایر جشنواره های قرآنی موضوعات به صورت کلی مطرح می شود و هر فردی با موضوعی دلخواه در جشنواره شرکت می کند ولی حسن فضا سازی سوره های قرآن که توسط جهاد دانشگاهی برگزار می شود، تاکید بر یک سوره است که حرکتی بی نظیر و موضوعی ناب است.

ویژگی مهم جشنواره
پرداخت به یک سوره ویژگی مهم این جشنواره است، زیرا در سایر جشنواره های قرآنی موضوعات به صورت کلی مطرح می شود و هر فردی با موضوعی دلخواه در جشنواره شرکت می کند ولی حسن جشنواره فضا سازی سوره های قرآن تاکید بر یک سوره است که حرکتی بی نظیر و موضوعی ناب است

برگزیده اولین دوره فضا سازی سوره های قرآن عنوان کرد: با توجه به اولین دوره برگزاری این طرح ضعف در اجرا و تبلیغ مسئله ای طبیعی است اما باید به این نقایص توجه و آنها را رفع کرد به عنوان مثال تبلیغات باید به شکلی گسترده و حرفه ای انجام شود تا با جلب توجه مخاطبان در جامعه تاثیر گذاشته و محلی برای انتقال پیام های قرآنی شود. وی که دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد گرافیک

گروه هنر: فضا سازی سوره های قرآن باید با تامل و تفکر همراه باشد و نمی توان با هنر قرآنی سطحی برخورد و به برداشت های شخصی اکتفا کرد. «مهدی خلیل پور» گرافیسیت برگزیده اولین دوره طرح فضا سازی سوره های قرآن در رشته پوستر در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با تاکید بر مطلب فوق گفت: هنرمند در فضا سازی سوره های قرآن نمی تواند به برداشت شخصی خود از سوره اکتفا کند و باید با تعمق و وسواس بیشتری به موضوع بپردازد و با مطالعه دقیق اثری خلق کند که القاگر پیام قرآن باشد به همین علت فضا سازی سوره های قرآن با کارهای دیگر متفاوت است و دقت بیشتری را می طلبد.

وی در مورد روند کار خود برای خلق یک پوستر با موضوع سوره فلق عنوان کرد: متفاوت بودن فضا سازی قرآن به مفهوم مشکل بودن آن نیست و برای فردی که در این عرصه فعالیت می کند و با تصویر بیگانه نیست، کار با موضوعی قرآنی مشکل نخواهد بود و من نیز با مطالعه تفاسیر و مراجعه به چند سایت قرآنی توانستم به تصویری روشن برسم و در این مسیر تفاسیر ایده های خوبی به من دادند. خلیل پور که سال گذشته با سه پوستر، یک لوگو و یک اثر در بخش تصویر سازی در جشنواره فلق شرکت کرده است، اظهار داشت: برگزاری مسابقاتی این چنینی فی نفسه عمل خوبی است و می تواند تبدیل به حرکتی نمادین شود همچنین تاکید بر یک سوره مشخص سبب می شود که توجه دانشجویان به

طرح فضاسازی سوره های قرآن باید در ابعاد وسیع تر برگزار شود

فضاسازی سوره های قرآن که از ایده محتوایی بسیار خوبی بهره می برد را بسط و توسعه بیشتری دهیم و آثار برتری که انتخاب می شوند را در سطح وسیع تر و عمومی تر اجرا کنیم.

«بیرانوند» ادامه داد: این طرح در حال حاضر مختص یک گروه کوچک است و در چارچوب های بسته عمل می شود و اگر در سطح بزرگ تری ارائه شود و سراسر کشور را پوشش دهد، می تواند خیلی تاثیرگذارتر عمل کند اما در کل ایده جذابی است.

نفر اول رشته حجم در طرح فضاسازی سوره «فجر» در پاسخ به این پرسش نهایی ایکننا که چه رشته ای در فضاسازی سوره ها می تواند موفق تر عمل کند، گفت: به نظر من رشته «مجسمه سازی» از ظرفیت های بالقوه ای برای این منظور برخوردار است و اساساً اینکده یک مجسمه ای را در مرکز شهر نصب می کنند و یا بر سر در برخی مکان ها و میدان ها نصب می کنند، خیلی تاثیرگذار است اما رشته «نقاشی دیواری» به دلیل پوشش رنگ وسیعی که دارد و اینکه می تواند در صحنه های وسیع تر و فضاهای عمومی تری این طرح را زنده و احیا کند، بالطبع به نسبت سایر رشته ها از تاثیرگذاری بیشتری برخوردار خواهد بود.

گروه هنر: ایرادی که به طرح فضاسازی سوره های قرآن وارد است، این است که فقط مختص یک گروه کوچک است و اگر بتوان این طرح را در سطح وسیع تری برگزار کرد بالطبع می تواند تاثیرگذاری بیشتری داشته باشد.

«سحر بیرانوند» نفر اول رشته حجم در طرح فضاسازی سوره «فجر» در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکننا) درباره این پرسش خبرنگار ایکننا مبنی بر اینکه تعریف شما از فضاسازی سوره های قرآن چیست، گفت: به نظر من اگر بتوان آن مطالب و مباحثی را که ما سالیان سال تنها با نوشته ها و معانی آنها در قرآن کریم آشنا بوده ایم و هستیم را به صورت آثار حجمی و تجسمی که به چشم برای ما ملموس تر هستند، ارائه دهیم بالطبع مفاهیم مدنظر قرآن را با تاثیرگذاری بیشتری مطرح خواهیم کرد.

«بیرانوند»:

چنین طرح هایی نباید فقط منحصر به یک فراخوان شود بلکه مردمی تر و عمومی تر (در قالب اجراهای بزرگ تر) باید باشد ضمن اینکه باید آن را بسط و توسعه بیشتری داد و آثار برتر انتخابی را در سطح وسیع تر و عمومی تر اجرا کرد

وی در ادامه در مورد این پرسش خبرنگار ایکننا مبنی بر اینکه به نظر شما از چه طریقی می توان طرح فضاسازی سوره های قرآن را به شکل مطلوب تر برگزار کرد، اظهار داشت: به نظر من چنین طرح هایی نباید فقط منحصر به یک فراخوان شود بلکه باید مردمی تر و عمومی تر (در قالب اجراهای بزرگ تر) باشد ضمن اینکه باید طرح

طرح فضاسازی سوره های قرآن فرصتی برای ارتباط با قرآن است

وی با اشاره به زیبایی های خط کوفی اظهار داشت: من به خط کوفی به علت زیبایی آن علاقه خاصی دارم و در بیشتر این آثار از این نوع خط سود می بردم زیرا احساس می کنم این خط آدمی را به تفکر وامی دارد و در عین سادگی با مکتب اسلام و قرآن رابطه تنگاتنگی دارد.

برگزیده جشنواره تسنیم درباره آثار جشنواره گفت: شاید این آثار در مقایسه با سایر کارهای دانشجویی از کیفیت مناسبی برخوردار باشد ولی در برابر نمایشگاه های بزرگ

هنر قرآنی دچار ضعف در کیفیت آثار است همچنین این طرح در اجرا نیز دچار مشکلاتی است.

وی با ابراز ناراحتی خود از داوری ها اذعان داشت: در انتها شاهد بودیم که در بخش نقش برجسته که تمام آثار سفالین بود، جایزه اثر برتر به کاری مسی داده شد که این مسئله اعتراض ما را به دنبال داشت.

ریاضی ادامه داد: در انتخاب آثار باید به خلاقیت آثار نیز توجه شود همان طور که در برخی جشنواره ها بدون در نظر گرفتن مواد تنها هنرمند را به ارائه خلاقیت بیشتر سوق می دهند.

وی درباره نقاط قوت این رقابت ذکر کرد: از ویژگی های مثبت این طرح می توان به موضوع و اطلاع رسانی مسابقه و همین طور اساتید اشاره کرد به ویژه استاد کلاس تدبیر که به خوبی موضوع را برای دانشجویان تشریح کرده و به شبهات پیش آمده برای دانشجویان با حوصله و دقت پاسخ می داد.

ریاضی در پایان گفت: نقطه قوت اصلی این طرح آیات قرآن بود که سبب می شد دانشجویان به قرآن مراجعه و ارتباطی تازه با آیات برقرار کنند.

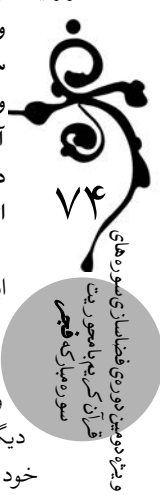
تفاوت آثار قرآنی با سایر آثار برای ارائه یک اثر هنری باید با تفکر روی موضوع ایده مناسب را یافت البته در زمینه هنر قرآنی کار برای هنرمند آسان تر است و با توجه به سابقه هنر دینی در ایران و ممالک اسلامی مانند نگارگری اسلامی و خوشنویسی کار در این زمینه به سهولت انجام می گیرد

گروه هنر: نقطه قوت طرح فضاسازی سوره های قرآن انتخاب یک سوره به عنوان موضوعی برای خلق آثار هنری بود که به ایجاد ارتباطی تازه با آیات قرآن می انجامید. «راضیه ریاضی» برگزیده رشته نقش برجسته در دومین دوره فضاسازی سوره های قرآن با محوریت سوره «فجر» در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکننا) عنوان کرد: برای هنرمند چه سوره اش قرآنی باشد یا موضوعات دیگر، لازم است که با تفکر روی موضوع، ایده مناسب را بیابد البته

در زمینه هنر قرآنی کار برای هنرمند آسان تر است و با توجه به سابقه هنر دینی در ایران و ممالک اسلامی مانند نگارگری اسلامی و خوشنویسی کار در این زمینه با سهولت بیشتر انجام می گیرد.

وی که فارغ التحصیل رشته روانشناسی است و هنر را در آموزشگاه های آزاد آموزش دیده است، تصریح کرد: تفاوت بارز آثار دینی با سایر آثار در این است که هنرمند در تلاش است که به بهترین و زیباترین شکل ممکن اثری را خلق کند.

این هنرمند که در رشته های سفال، نقاشی و نقاشی روی شیشه نیز فعالیت دارد، تاکید کرد: برای این مسابقه ۳ اثر نقش برجسته و ۱ اثر نقاشی روی شیشه به دبیرخانه ارسال کردم که در یکی از این آثار هنر قبل و بعد از اسلام را در کنار هم قرار دادم که گویای مفهوم فجر باشد در اثر دیگر نیز از مخلوط کردن چرم و شیشه با نقش برجسته تصویر مورد نظر خود را پدید آوردم.

آثار طرح فضا سازی سوره های قرآن نباید تنها برای مخاطب خاص قابل فهم باشد

برای وی برخوردار است، می تواند عاملی باشد که این شاخه ها تاثیرگذارتر از سایر رشته های هنری باشند.

وی در ادامه اشاره کرد: از سوی دیگر آثار مفهومی و حجمی، ذهن مخاطبان را به چالش می کشد، به عنوان مثال بیننده از خود می پرسد هنرمند در این طرح چه می خواست بگوید؟ همین چرایی که از طریق آثار حجمی و مفهومی در اذهان مخاطبان ایجاد می شود، بسیار تاثیرگذار و کارا خواهد بود.

«امینیان» در رابطه با این پرسش که آیا نمایشگاه هایی از این دست می تواند مخاطب عام را جذب کند و در انتقال پیام های قرآنی موثر باشد، اذعان داشت: بله قطعاً می تواند مخاطب عام را نیز به خود جذب کند ولی طبیعی است که هر یک از این مخاطبان (چه عام و چه خاص)، برداشت متفاوتی را خواهند داشت و نباید آثاری که ارائه می شود تنها منحصر به یک قشر خاص باشد بلکه هر دو قشر (خاص و عام) را باید توأمان در بر گیرد.

وی در پاسخ به این پرسش که برگزاری مسابقات دانشجویی چه تفاوتی با سایر مسابقات دارد و آیا مسابقات هنری قرآنی در این مقطع تاثیرات لازم را بر روی دانشجویان خواهد گذاشت، تصریح کرد: به این دلیل که مسابقات در سطح دانشجویی و در رشته های مختلف هنری برگزار می شود و افراد شرکت کننده در آن جوانانی هستند که

ممکن است برای اولین بار در چنین مسابقاتی شرکت کرده باشند، وقتی در فضای دانشجویی قرار می گیرند می توانند با هم در تعامل باشند و تجربیات خود را به یکدیگر انتقال دهند. «امینیان» در انتها افزود: همین امر باعث می شود افرادی که تاکنون به دلایلی به سمت آشنایی با مفاهیم سوره های قرآن نرفته اند، برای شرکت در این طرح به سمت فهم عمیق مفاهیم، تفسیر و معانی تک تک آیات بروند و از کنار آنها سرسری نگذرند چون باید آن سوره را آنقدر هضم کنند که بتوانند با آن ارتباط بگیرند و طرح بزنند و اگر مفاهیم آیات را درک نکرده باشند، نمی توانند طرح مناسب و با کیفیتی نیز ارائه دهند.

گروه هنر: آثاری که برای طرح های قرآنی همچون طرح فضا سازی سوره فجر ارائه می شود، نباید تنها منحصر به قشر خاص جامعه باشد بلکه باید به نحوی ارائه شود که همه اقشار جامعه (خاص و عام) را توأمان با هم در بر بگیرد.

«نجمه امینیان» نفر سوم برگزیده در رشته هنر مفهومی طرح فضا سازی سوره «فجر» در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) در پاسخ به این پرسش که تعریف شما از فضا سازی سوره های قرآن چیست، گفت: به نظر من الهامی که یک طراح از یک موضوع، سوره یا آیه قرآن می گیرد را می توان فضا سازی قرآنی نام گذاشت.

وی ادامه داد: به عنوان مثال وقتی یک طراح می خواهد طرحی ارائه کند ابتدا آن را تود می زند من هم برای این کار ابتدا ترجمه و تفسیر سوره فجر را خواندم و بعد بر اساس آن، طرح را تود زدم و سپس آن را به استخدام نشان دادم و اجرا کردم.

«امینیان» در پاسخ به این پرسش که به نظر شما از چه طریقی می توان طرح فضا سازی سوره های قرآن را به شکل جامع تری برگزار کرد، اظهار داشت: به نظر من این طرح، طرح بسیار خوبی بود و همین اندازه که شرکت کنندگان در کنار هم بودند و ایده های جدیدشان را با هم در میان می گذاشتند، تجربه خوبی برای هر شرکت کننده بود. همچنین کیفیت طرح ها و آثار امسال بسیار

بهتر از سال گذشته بود و اینکه همه طرح ها و آثار از یک فیلتری رد می شد تا به مرحله اجرا برسد، ایده بسیار خوبی بود.

نفر سوم برگزیده در رشته هنر مفهومی طرح فضا سازی سوره های قرآن در پاسخ به این پرسش که فکر می کنید کدامیک از رشته های هنری شرکت کننده در طرح فضا سازی سوره های قرآن توانسته موفق تر و تاثیرگذارتر از دیگر رشته ها عمل کند، گفت: احساس می کنم رشته های حجم، مجسمه سازی، هنر مفهومی و نقش برجسته به مراتب تاثیرگذارتر از سایر رشته ها عمل کرده اند، چرا که به عنوان مثال همین که یک طراح فکر می کند روی چه مفهومی باید کار کند و در واقع زحمت فکر کردن در مورد مفاهیم قرآنی را متحمل می شود و اساساً اینکه این کار از هیجان و جذابیت ویژه ای

این طرح، طرح بسیار خوبی بود و همین اندازه که شرکت کنندگان در کنار هم بودند و ایده های جدیدشان را با هم در میان می گذاشتند، تجربه خوبی برای هر شرکت کننده بود

آثار مفهومی و حجمی، ذهن مخاطبان را به چالش می کشد، به عنوان مثال بیننده از خود می پرسد هنرمند در این طرح چه می خواست بگوید؟ همین چرایی که از طریق آثار حجمی و مفهومی در اذهان مخاطبان ایجاد می شود، بسیار تاثیرگذار و کارا خواهد بود

تغییر اساتید کارگاهی در هر دوره فضا سازی سوره های قرآن باعث تنوع آثار می شود

مرضیه برکت رضایی:

به نظر من رشته «نقش برجسته» و «حجم»، با توجه به اینکه برای مخاطبان قابل لمس تر هستند و مردم راحت تر می توانند با آنها ارتباط برقرار کنند، می توانند مفاهیم سوره های قرآن را به شکل بهتری در مقایسه با سایر رشته های هنری از قبیل نقاشی، پوستر و... به مخاطبان انتقال دهد

وی همچنین عنوان کرد: به نظر من برای ارتقای طرح باید از اساتید صاحب نظر و اهل فن نیز استفاده شود که با تمایل و انگیزه لازم در طرح شرکت کنند البته در این راستا اساتدان هر سال باید با اساتدان سال های قبلی متفاوت باشند چرا که یکسان بودن اساتدان منجر به یکسان شدن طرح های ارائه شده می شود همچنین مکان برگزاری کلاس ها به نحوی باشد که افراد شرکت کننده در رشته های مختلف بتوانند طرح های یکدیگر را ببینند.

«برکت رضایی» دلیل دیدن طرح ها در رشته های هنری مختلف توسط افراد شرکت کننده در طرح را این طور ذکر کرد: این کار باعث می شود تا سطح و تنوع اتودها افزایش یافته و افراد شرکت کننده در رشته های مختلف بتوانند ایده های مختلف و در عین حال جدیدی ارائه کنند.

وی در انتها در پاسخ به این پرسش که به نظر شما کدامیک از رشته های هنری می تواند در انتقال مفاهیم سوره های قرآن به مخاطبان بهتر و موفق تر عمل کند، گفت: به نظر من رشته «نقش برجسته» و «حجم»، با توجه به اینکه برای مخاطبان قابل لمس تر هستند و مردم راحت تر می توانند با آنها ارتباط برقرار کنند، می توانند مفاهیم سوره های قرآنی را به شکل بهتری در مقایسه با سایر رشته های هنری از قبیل نقاشی، پوستر و... به مخاطبان انتقال دهد.

متاسفانه شرکت کنندگان در کارگاه برنامه ثابت آموزشی نداشتند.

«برکت رضایی» همچنین اضافه کرد: ضمن اینکه زمان برای شرکت در طرح نامحدود بود و هر کس هر زمان که تمایل داشت، می توانست وارد کارگاه شود لذا با توجه به این پراکندگی، استاد مربوطه نمی توانست افراد را به راحتی با یکدیگر هماهنگ کند و به همین دلیل هم اکثر کارها یا تکراری بود و یا کپی برداری از طرح های سابق بود همچنین چون کلاس های آموزشی به صورت رایگان برگزار می شد، در نظم کلاس ها خلل وارد شده بود.

نفر دوم برگزیده رشته «نقش برجسته» در ادامه اذعان داشت: من فکر می کنم که اگر مسئولان برگزاری طرح بتوانند در عرض یک هفته کار ثبت نام را انجام داده و آن را به پایان رسانند و کارگاه ثابت و مشخصی را برای این منظور در نظر بگیرند همچنین طرح را فقط با تعداد مشخصی از شرکت کنندگان پیش ببرند، بسیار مثمرتر خواهد بود.

گروه هنر: برای ارتقای طرح فضا سازی سوره های قرآن باید از حضور اساتید صاحب نظر و اهل فن بهره برد که با تمایل و انگیزه در طرح شرکت کنند ضمن اینکه اساتدان هر سال باید با اساتدان سال های پیشین متفاوت باشند تا ایده های متفاوت و جدیدتری به شرکت کنندگان در طرح تزریق شود.

«مرضیه برکت رضایی» نفر سوم برگزیده رشته نقاشی و نفر دوم برگزیده رشته نقش برجسته در طرح فضا سازی سوره «فجر» که امسال سال دومی بود که در این طرح شرکت کرده بود، در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) در پاسخ به این پرسش که تعریف شما از فضا سازی سوره های قرآن چیست، گفت: برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن ایده بسیار خوب و جدیدی است که توانسته مفاهیم قرآن را به صورت بسیار جدید به شیوه هنری به مخاطبان انتقال دهد و در واقع آن مباحث و مفاهیمی را که از انظار افراد پنهان است را در میان عموم رایج کند.

وی در ادامه در پاسخ به این پرسش خبرنگار ایکنا مبنی بر اینکه برگزاری طرح را چگونه ارزیابی کردید و نقاط قوت و ضعف آن را در چه دیدید، اظهار داشت: یکی از ایرادهایی که به برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآنی وارد است اینکه

قدردانی از همه شرکت کنندگان فضا سازی «فجر» می توانست انگیزه بخش شرکت در دوره بعد باشد

که از طرف ستاد برگزاری طرح فضا سازی سوره فجر تشکیل می شد، شرکت کردم و پس از مطالعه تفسیرها و معانی آیات سوره ها این طرح در ذهنم شکل گرفت.

وی در ادامه اعلام کرد که چنانچه این طرح در سال های آتی نیز برگزار شود در آن شرکت خواهد کرد زیرا قرآن را برکت زندگی می داند.

«انسانی» در ادامه گفت: سطح داوری ها خیلی خوب بود، ولی چون همه شرکت کنندگان تلاش بسیار زیادی کرده بودند بهتر بود از آنهایی که برگزیده نشده بودند هم به نحوی، مثلاً با یک لوح تقدیر قدردانی می شد تا انگیزه ای برای شرکت در دوره های بعدی نیز ایجاد شود.

این مجسمه ساز در پایان ابراز کرد: با توجه به این که فرصت دانشجویان برای پرداختن به این امور بسیار اندک است، بهتر است زمان بیشتری در اختیار داشته باشند و همچنین اگر این حرکت در دو بخش دانشجویان و فارغ التحصیلان خصوصاً در رشته های هنر برگزار شود، نتایج بهتری در بر خواهد داشت.

گروه هنر: به این دلیل که همه شرکت کنندگان در طرح فضا سازی سوره فجر تلاش زیادی کرده بودند بهتر بود از آنهایی هم که برگزیده نشده بودند به نحوی، مثلاً با لوح تقدیر قدردانی می شد تا انگیزه ای برای شرکت در دوره های بعدی نیز ایجاد شود.

«نجمه انسانی» از برگزیدگان رشته مجسمه سازی طرح فضا سازی سوره فجر در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) در مورد اثر خود گفت: مبنای طرح من بر اساس ستایش بود و با نشان دادن کسی که یک دستش به سوی آسمان و در دست دیگری خورشید قرار دارد، می خواستم ستایش نعمت های فراوان خداوند را نشان دهم.

وی ادامه داد: برای خلق این اثر ابتدا اسکلت آن را با فلز آرما توری بندی کردم و سپس روی آن را با گچ پوشاندم و فرم دادم که آماده شدن آن حدود سه ماه و نیم طول کشید.

وی در پاسخ به این پرسش که چگونه ایده این طرح در ذهنتان ایجاد شد، گفت: من در کلاس های تفسیری

آثار برتر طرح فضا سازی سوره فجر را در فرهنگسراها به نمایش گذارید

با مضمون سوره فلق به نمایش درآمد، خاطر نشان کرد: نمایشگاه امسال در بخش حجم و سایر رشته ها پیشرفت کرده بود اما در بخش هنر مفهومی به نظر می رسد با افت کیفیت آثار روبه رو بودیم.

مهرآبادپور که در بخش لوگو نیز در طرح شرکت کرده بود، عنوان کرد: به دلیل کم بودن زمان و تعداد روزهای نمایشگاه فجر تعداد بازدیدکنندگان عام زیاد نبود ولی اگر زمان این نمایشگاه محدود نبود و محل برگزاری هم خیلی دور از نقاط مرکزی شهر نبود استقبال بیشتر می شد و من پیشنهاد می کنم این نمایشگاه در ایام دیگر به صورت دوره ای در فرهنگسراها به نمایش درآید تا تعداد افراد بیشتری این آثار را مشاهده کرده و جذب این طرح شوند.

وی از همکاری نامناسب برخی از دانشگاه ها با این طرح گله کرد و توضیح داد: متأسفانه مسئولان برخی دانشکده های هنری برای برگزاری و تبلیغ طرح فضا سازی سوره های قرآن همکاری لازم را با مجریان این طرح نمی کردند که لازم است با توضیحات لازم همه دانشگاه ها توجیه و راه را برای هنر قرآنی هموار شود.

مخاطب ارتباط تنگاتنگی برقرار کرده است زیرا بیننده با دیدن تصویر به خوبی حس هنرمند و فضای سوره را درک می کند. به عنوان مثال تصویر سازی سرنوشت قوم عاد به خوبی گویای این مطلب بود، البته تعداد آثاری که در بخش تصویر سازی ارسال شد، بسیار محدود بود که باید این نکته را ریشه یابی کرد. وی در مقایسه نمایشگاه فجر با آثاری که سال گذشته

گروه هنر: آثاری که برای طرح فضا سازی سوره فجر توسط دانشجویان پدید آمد، می تواند به نمایش در آمدن در مراکز فرهنگی و هنری نظیر فرهنگسراها، در طول سال مبلغ پیام های قرآن برای همگان باشد.

«زینب مهرآبادپور» برگزیده رشته پوستر طرح فضا سازی سوره های قرآن با محوریت سوره فجر در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره اثر برگزیده اش عنوان کرد: سوره فجر بیشتر به پیروزی حق اشاره داشت و چون با روشنی و غلبه بر تاریکی تناسب داشت، به این علت شب را یک کاغذ سیاه در نظر گرفتم که گویی کسی به آن چنگ زده و صبح از پشت آن هویدا شده است و در واقع به آیه اول سوره (قسم به صبحگاه) اشاره کردم.

وی که فارغ التحصیل رشته گرافیک است، درباره رشته هایی که می توانند به خوبی سوره های قرآن را فضا سازی کنند، ذکر کرد: هنر مفهومی می تواند در این زمینه موفق تر از سایر رشته ها باشد چون هنرمند می تواند برداشت خود را به خوبی به دیگران منتقل کند و مخاطب را در فضایی قرار دهد که به مضمون کلی سوره نزدیک تر شود.

این گرافیست ادامه داد: تصویر سازی نیز در این طرح موفق عمل کرده و در ترسیم فضای سوره با

حضور افراد متخصص

رقابت در طرح فضا سازی سوره های قرآن را جدی ترمی کند

گروه هنر: اگر افراد متخصص تر در طرح فضا سازی سوره های قرآن شرکت کنند طبعاً رقابت جدی تر شده و دانشجویان شرکت کننده تلاش بیشتری می کنند و در نتیجه حاصل کار بهتر خواهد بود.

«سپیده قاضی زاده» مجسمه ساز برگزیده طرح فضا سازی سوره فجر در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) گفت: طرح من در مورد چرخش روز و شب و اشاره به زوج و فرد بود و سعی کرده بودم به وسیله نرمی کاغذ، سختی فلز را از بین ببرم به طوری که اصلاً مشخص نبود که ماهیت واقعی آن چیست. هدفم از این کار این بود که نشان دهم ماهیت واقعی هر چیزی با آنچه در ظاهر دیده می شود متفاوت است.

وی ادامه داد: این طرح به صورت اتفاقی به ذهنم رسید وقتی سوره را خواندم حسی از خواندن آن برابم به وجود

اگر در چنین حرکت هایی افراد متخصص تر شرکت کنند طبعاً رقابت جدی تر شده و شرکت کنندگان تلاش بیشتری می کنند و در نتیجه حاصل کار بهتر خواهد بود

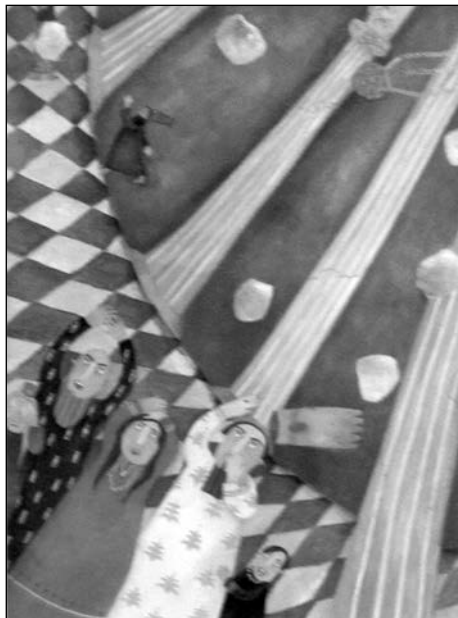
آمد که در اثرم ارائه کردم.

قاضی زاده با اشاره به این که این اولین تجربه اش در این زمینه بوده گفت: به نظر من طرح فضا سازی سوره های قرآن حرکت بسیار خوبی است، ولی بهتر است چنین حرکت هایی به گونه ای طراحی شوند که هر کسی از هر قشری نتواند وارد آن شود و شرکت کنندگان کسانی باشند که از قبل دارای تجربیاتی بوده و پیش زمینه و پیش فرض لازم را در عرصه هنر و قرآن داشته باشند. زیرا برخی از کارهای ارائه شده خیلی ابتدایی و غیر تخصصی بود.

وی ادامه داد: اگر در چنین حرکت هایی افراد متخصص تر شرکت کنند طبعاً رقابت جدی تر شده و شرکت کنندگان تلاش بیشتری می کنند و در نتیجه حاصل کار بهتر خواهد بود.

وی در پایان اعلام کرد: چنانچه این طرح در سال های آتی نیز برگزار شود قطعاً در آن شرکت خواهم کرد، زیرا شرکت در این طرح سبب افزایش تجربیاتم شد.

انتخاب قصص قرآن را برای طرح فضا سازی پیشنهاد می دهیم

گروه هنر: اگر مسولان برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن بتوانند تصویری قصص مختلف قرآن را برای سال های آتی به رقابت بگذارند، سطح کمی و کیفی آثار ارائه شده به این طرح قرآنی ارتقا خواهد یافت.

«مرضیه تراجی» نفر برتر برگزیده در رشته «تصویر سازی» طرح فضا سازی سوره های قرآن، در رابطه با برگزاری این طرح قرآنی گفت: با وجود اینکه برای بار نخست بود که در این طرح شرکت می کردم، ولی احساس کردم طرح بسیار خوبی بود که از سوژه خوبی نیز بهره می برد.

وی در پاسخ به پرسش خبرنگار ایکنا مبنی بر اینکه نقاط قوت و ضعف طرح فضا سازی قرآن را در این دوره چگونه دیدید، اظهار داشت: من فکر می کنم اطلاع رسانی برای شرکت در این طرح قرآنی ضعیف و فقط به تبلیغ در خیابان انقلاب محدود شده بود در صورتی که در سایر جشنواره ها معمولاً در مجلات معتبر هنری و یاد دانشگاه ها تبلیغات گسترده صورت می گیرد.

«تراجی» اذعان داشت: همچنین در زمینه داوری نیز ضعف هایی به چشم می خورد و به اعتقاد من برای ارتقای سطح کیفی این طرح قرآنی لازم است از داوران شناخته شده تر استفاده شود.

وی در پاسخ به این پرسش که شما برای بهتر برگزار شدن این طرح در سال های آتی چه پیشنهاداتی دارید، بیان کرد: به نظر من اگر تصویری داستان های قرآن را به رقابت بگذاریم سطح کمی و کیفی آثار ارتقا خواهد یافت، در حالی که سوره فجر از لحاظ مفهومی سوره سختی بود که نیاز به شناخت و مطالعه زیادی داشت.

نفر برتر رشته «تصویر سازی» طرح فضا سازی سوره فجر ادامه داد: شاید همین سختی معنای سوره باعث شده بود که کارها از لحاظ عمق معنا و ارتباط با موضوع در سطح قابل قبولی نباشند.

به اعتقاد وی رشته حجم به لحاظ عمقی نگرستن به مفاهیم سوره فجر توانسته بود در مقایسه با سایر رشته ها از جذابیت و تاثیر گذاری بیشتری بر مخاطب برخوردار باشد در حالی که در سایر رشته های هنری مثل رشته پوستر در بیشتر آثار اشاره ای به مفاهیم سوره فجر نشده بود.

دشوار بودن مفهوم سوره فجر سوره فجر از لحاظ مفهومی سوره دشواری بود که نیاز به شناخت و مطالعه زیادی داشت و شاید همین سختی معنای سوره باعث شده بود که کارها از لحاظ عمق معنا و ارتباط با موضوع در سطح قابل قبولی نباشند

پیشینه و کلیات
طرح فضاسازی
سوره‌های قرآن کریم

طرح فضا سازی سوره های قرآن کریم و اهداف آن

پوستر / تصویر سازی / حصص در آیت

عصر ما، عصر شتاب پی گیر در نگرشها، بینشها و بهره مندی از روش های نوین در جهت تبیین و تفهیم مسائل به انسان معاصر است.

قرآن کریم مبین اهداف و اصول آفرینش هستی است. در صحیفه الهی هدف از آفرینش کاینات خلقت انسان بیان شده از این رو انسان از ابتدا مرکز توجه و مخاطب اصلی پیام های الهی بوده است. آدمی باید یک نوع زیبایی شناسی را به نحوی دارا باشد و یا آن را درون خود بیورد، تا بتواند زیبایی های عالم زیبا را در یابد چرا که او برای حیات خود احتیاج به درک زیبایی دارد.

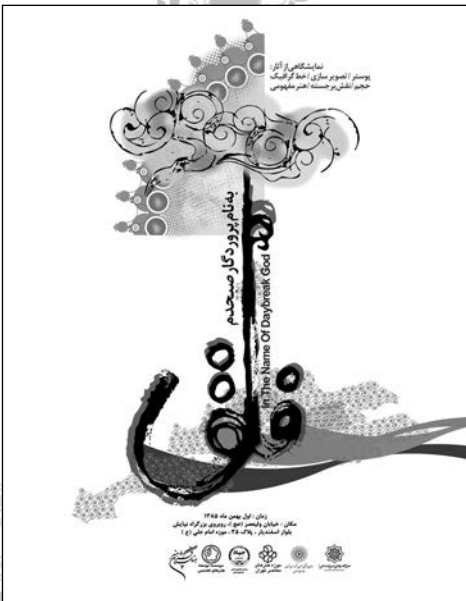
اصولا الهی بودن هنر بر زیبایی آن می افزاید ان الله جمیل هر چیز به همان اندازه زیباست که از خداوند سرشار است. به همان اندازه خدایی است که زیباست. سقراط در این باره می گوید هر چه زیباست خیر است هر چه زیاست، دانایی است خداوند برای این که انسان را نسبت به زیباییها احساس داده و فهم او را در نشانه شناسی از چهره زیبای خویش بالغ گرداند او را به هنر نامور و بلند آوازه کرد و چنان توانی به او بخشید که هر چه بر او می گذارد به هنرهای تازه دست پیدا کرده و به همان اندازه به پروردگار نزدیک می شود. سعی او بر این است که در تعلیم به دیگر انسان ها نیز از آن بهره گیرد چرا که نمی شود با زشتی مبلغ زیبایی بود و با ادبیات نازیبا از کسی گفت که خود بهترین بیان با بندگانش سخن می گوید.

هدف هنرمند قرآنی، آن است که مفاهیم آسمانی و حقایق الوالی هستی را با بیان خاص خودش به مردمان خاکی و انسان های هبوط یافته انتقال دهد و انسان وامانده در چاره نفس و در بند طبیعت را با آن نور مقدس آشنا گرداند. بنابراین باید فرود حقایق برای او مهمتر از شکل ظاهر باشد باید پیش از قالب و فرم هنر مدرن و معاصر، از شهود معنویت و عرفان سرچشمه گیرد که اینها زیباترین زیباییست. افلاطون معتقد بود که دانش، سازمان دادن جامعه در پی زیبایی است تا وجودش را به او بسپارد و این چنین یک اثر هنری خلق می شود.

آدمی تشنه روانی زیبا است مسئله هنر نشأت گرفته از همین نیاز بشر است هر آنچه بتواند از مادیت رها شده و پا به عرصه معنا گذارد. محدودیت او نیز به عدم محدودیت بدل می شود این از موز خلقت است و هنر واضح ترین و گویاترین روش بیان این امر است از همین منظر باید جایگاه حقیقی و منزلت شایسته انسان به عنوان اشرف مخلوقات درک شود از طریق بهره مندی صحیح از انوار وحی مرز هدایت و شقاوت برای او روشن گردد شکوفایی استعداد های درونی، آشکار شدن فطرت الهی و گشایش کلید معرفت تنها در بهره گیری از انوار قدسی و ملکوتی قرآن کریم میسر خواهد شد. تأثیر پذیری از محتوای غنی قرآن در قلم و قدم بسیاری از هنرمندان و اندیشمندان دیده می شود هنرمند امروز که می خواهد در پهنه عظیم هنر حرفی برای گفتن داشته باشد می بایست به قرآن و مباحث نورانی آن از دریچه دیگری نگاه کنی تردید هر لحظه درهای تازه به رویش گشوده خواهد شد.

کانون تخصصی هنرهای تجسمی سازمان فعالیتهای قرآنی دانشجویان کشور در اردیبهشت ماه ۱۳۸۵ طرح فضا سازی سوره های قرآن کریم را برای نخستین بار در سطح کشور ارائه نمود. فراهم سازی زمینه های رشد و انس گرفتن نسل جوان با قرآن و فرهنگ قرآن در شمار اهداف مهم این طرح است.

اینکه انتخاب یک هنرمند تنها در یک بخش امکان پذیر بود بعضی آثار از لیست نفرات برتر حذف گردید. در داوری آثار نکاتی در نظر قرار گرفت که از آن جمله زیبایی اثر - نوآوری و خلاقیت هنرمند و هماهنگی با مفاهیم سوره بود. در پایان نفرات برگزیده را به این شرح اعلام می دارد: - در شاخه تایپوگرافی به ترتیب حروف الفبا کاظم خراسانی لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی حامد زارع لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی رضا محیوبی مطبوع لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی سید جواد میرحسینی لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی - در شاخه طراحی پوستر حسین بیاری لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی مهدی خلیل پور لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی بابک شون لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی هاجر سلیمی نمین لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی - در شاخه تصویر سازی حسین آسوند لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی معصومه توحید لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی محمد باقر خسروی لوح تقدیر و ۵ ربع سکه بهار آزادی، در پایان از گروه های فضا سازی در هر رشته نفرات برگزیده به شرح زیر اعلام می شود: - در رشته مفهومی: مرتضی توکلی لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی وحید میرزائی لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی حمیدرضا صائبی فرید لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی - در رشته نقش برجسته امیر ابراهیمی لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی منایختاری لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی - در رشته حجم الهام طاهریان لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی مینا محمد بیگی لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی - در رشته تصویر سازی ترگس حاتمی لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی - در رشته خط گرافیک میرابوالفتح صبیح اسکویی لوح تقدیر و یک ربع سکه بهار آزادی

اولین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم با شرکت بیش از ۶۰۰ اثر از ۱۳۰ هنرمند به کار خود پایان داد. داوری این دوره را آقایان: دکتر حبیب... صادقی، دکتر مصطفی گودرزی و صداقت جباری برعهده داشتند.

«بیانیه»

پروردگارا قرآن را همچون نوری نازل کرده ای و بر هر کتاب که زین پیش نازل کرده ای گواهی ساخته ای و بر هر سخن که گفته ای برترینش نهاده ای. بارالها بر محمد (ص) و خاندان پاکش درود بفرست و قرآن را در تاریکی شب مونس ما گردان و در برابر کشمکشها و گرایشهای شیطان نگاهبان ما قرار ده. بار خدایا ما را از خیل کسانی قرار ده که در نگاهداشتن این گوهر تابان آن سان که در خور اوست سعی می ورزند و با اعتقاد به تسلیم در برابر آیات محکمش تو را عبادت می کنند. (فرازهایی از صحیفه سجادیه) در راستای ترویج فرهنگ قرآنی در میان قشر دانشجویان و هنرمندان بستری فراهم شد که

هنرمندان جوان به تمامی هنر خود را به مفاهیم قرآنی پیوند زنند و آثاری پدید آورند که با تأمل و تعمق در مفاهیم سوره فلق شده است. هنرمندانی که توسل به قرآن آنها را از هر چه شر و بدی است در امان می دارد. به قول خواجه شیراز: زاهد ارندی حافظ نکند فهم چه شد / دیو بگریزد از آن قوم که قرآن خوانند هیئت داوران آثار راه یافته به نمایشگاه را با دقت و جدیت مورد ارزیابی قرارداد و آثار برگزیده را از میان انبوه آثار چشم نواز انتخاب کرد. برای اطلاع مخاطبین گرامی، شایسته است چند نکته را من باب توضیح در باره شیوه داوری عرض کنیم. با توجه به نبودن اثری ممتاز در بین آثار هیئت داوران آثار را فاقد رتبه اعلام کرده و نفرات برگزیده به ترتیب حروف الفبا انتخاب شدند. نظر به

پیشینه و کلیات طرح فضا سازی سوره های قرآن کریم

پیشینه تاریخی

کانون هنرهای تجسمی و قرآن کریم در اردیبهشت ماه ۱۳۸۵ و به عنوان یکی از کانونهای اداره پژوهش سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشجویان کشور فعالیت خود را آغاز نمود. این کانون پس از تشکیل جلسات داخلی و مباحثه در خصوص طرحها و ایده های پیشنهادی طرح فضا سازی سوره های قرآن کریم را به عنوان ایده اولیه به دبیرخانه کانونها اعلام نمود. ضمن بررسی طرح مذکور و برگزاری جلسات مشاوره و بررسی، طرح تصویب گردیده و اولین فراخوان فضا سازی سوره های قرآن کریم با

محوریت سوره مبارکه فلق در رشته های پوستر، لوگو، تصویر سازی، نقش برجسته، حجم و هنر مفهومی در سطح دانشگاهها و مراکز فرهنگی هنری سطح کشور منتشر گردید. با توجه به استقبال بی نظیر دانشجویان و دانشگاهیان از فراخوان فضا سازی مهلت ارسال آثار به مدت ۲۵ روز تمدید شد. و در ۲۸ مرداد ۸۵ آثار ارسالی برای داوری آماده سازی گردید. داوری آثار را آقایان دکتر حبیب اله صادقی، دکتر مصطفی گودرزی و استاد صداقت جباری برعهده داشتند. و آثار برتر در بهمن ماه ۸۵ در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) به مدت یک ماه به نمایش درآمد. و با توجه به درخواست

واحدهای سراسر کشور نمایشگاه در مجموعه انقلاب اسلامی تهران و موزه ملی فارس نیز در معرض دید عموم علاقمندان قرار گرفت. دومین دوره طرح مذکور پس از بررسی و آسیب شناسی دوره اول با محوریت سوره مبارکه فجر با رشد ۲۰۰ درصدی از لحاظ کمی و کیفی روبرو گردید. فراخوان در ۸ رشته: لوگو، تصویر سازی، عکاسی، حجم، نقش برجسته، نقاشی و پوستر و هنر مفهومی در سطح کشور منتشر گردید و بیش از ۱۵۰۰ اثر از سراسر کشور به دبیرخانه ارسال گردید. که پس از داوری از ۱۵ بهمن ماه ۸۶ در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) به نمایش گذاشته شد.

گزارش روند طرح فضا سازی سوره های قرآن کریم

در راستای اجرای این طرح، با دعوت از هنرمندان و کارشناسان قرآنی اولین جلسه هماهنگی طرح فضا سازی سوره های قرآن کریم در تاریخ ۸۵/۴/۷ با حضور خانمها: آرمین، سیروس، بخشایشی وحسنی در مکان سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شد.

در پایان این جلسه حاضران به این نتیجه رسیدند که حضور یک طراح صحنه می تواند بر پیش برد هر چه بهتر طرح مفید واقع شود دومین جلسه در تاریخ ۸۵/۴/۴ با حضور جناب آقای عبدالحمید قدیریان، هنرمند نقاش و طراح صحنه فیلم و سریال مریم مقدس (س) و محمدرضا ذبیح الله زاده نقاش و مجسمه ساز برگزار شد. تأکید آقای قدیریان در این جلسه بر تحقیق جامع در زمینه های قرآنی و مذهبی بود.

جلسه سوم در تاریخ ۸۵/۴/۲۰ در مکان واحد تجسمی دانشکده پردیس هنرهای زیبا و با حضور جناب آقای دکتر مصطفی گودرزی استاد دانشگاه تهران انجام شد در این جلسه دو ساعته جناب آقای گودرزی، با نظر بر لزوم شناسایی اساتید میان رشته ای هنر و قرآن، ارتباط هر چه بیشتر سازمان و دانشگاهیان را ضروری دانستند.

در چهارمین جلسه که در تاریخ ۸۵/۴/۲۱ برگزار شد یک کارشناس قرآنی به جمع اساتید و هنرمندان افزوده شد. بحث در مورد مفاهیم سوره فلق و ارتباط آن با زندگی روزمره مهمترین مورد در این جلسه بود که با توضیح کارشناس و پاسخ به سوالات به پایان رسید.

در جلسه پنجم که در تاریخ ۸۵/۴/۲۸ برگزار شد ۶ گروه مورد نظر طرح، با نظر حاضران جلسه مشخص گردید که شامل: پوستر، تصویر سازی، خط گرافیک، حجم، نقش برجسته، هنر مفهومی شد همچنین قرار بر این شد که جلسات گروه ها یک روز در هفته به صورت مستمر باشد.

با توجه به استقبال گسترده دانشجویان از فراخوان طراحی پوستر، لوگو و تصویر سازی سوره های قرآن کریم از بین هنرمندانی که به دبیرخانه فراخوان اثر ارسال کرده بودند، افراد ساکن تهران انتخاب شده و طی تماس با این افراد و بیان توضیح مختصری راجع به طرح، قرار شد طی جلسه ای این افراد در سازمان حاضر شوند و ضمن آشنایی بیشتر با طرح و بیان سوابق خود علاقه مندی خود را برای حضور در گروه مورد نظر اعلام کنند در این جلسه که در تاریخ ۸۵/۵/۴ در سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شد ۳۰ دانشجو برای شرکت در این طرح برگزیده شدند. در این بین دیدار با دیگر هنرمندان و کارشناسان نیز در برنامه طرح قرار داشت. کمالینکه در جلسه ای که در تاریخ ۸۵/۵/۸ با حضور آقایان یارزاده و پازوکی برای هماهنگی کارگاه و استفاده از فضای فرهنگستان در مکان واحد هنر فرهنگستان هنر داشتیم قرار بر این شد که گروه های طرح فضا سازی یک روز در هفته چهارشنبه ها از ساعت ۸ الی ۱۶ از فضای فرهنگستان استفاده کنند.

گزارش دبیر اولین دوره فضاسازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره مبارکه فلق

سراسر کشور انجام شد و در نهایت از مجموع ۶۰۰ اثر ارسال شده به دبیرخانه در رشته های مختلف ۳۸۰ اثر پس از داوری توسط هیئت داوران به بخش نمایشگاه راه یافت.

آنچه در این کار موجب دلگرمی هر چه بیشتر ما می شد حضور خالصانه طیف وسیعی از دانشجویان هنرمند و مستعد بود که با بهره گیری از خلاقیت های هنری خود موجب خلق آثار کم نظیر در این عرصه شدند این نمایشگاه اولین قدمی است که با محوریت سوره فلق برداشته شده است آرزو داریم در سالهای آتی با حضور پرشورتر دانشجویان هنرمند و فرهیخته و با حمایت هر چه بیشتر مسئولان بتوانیم سوره های دیگر قرآن را نیز در قالب آثار هنری ارزشمند در معرض دید علاقه مندان قرار دهیم.

در این جا لازم می دانم از هیئت محترم داوران آقایان دکتر حبیب الله صادقی، مصطفی گودرزی، و صداقت جباری کمال تشکر را بنمایم همچنین با گرامیداشت حمایت های تمامی اساتید هنری از آقایان اعتمادی، نیک دل، خلیل پور و خانمها خضایی، سیروس و حسینی که مسئولیت اجرای کار گروه ها را بر عهده داشتند کمال تشکر را بنمایم.

در پایان از مساعدت موزه هنرهای معاصر تهران، موزه هنرهای دینی امام علی (ع) موسسه توسعه هنرهای تجسمی، معاونت هنری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و کلیه همکاران در سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور کمال تشکر دارم. همچنین لازم است از زحمات خالصانه و بی دریغ برادر ارجمند جناب آقای دکتر صادقی که در طول این مدت نهایت همکاری و مساعدت را داشته اند و توصیه ها و رهنمودهای ایشان همچون چراغی فراروی راهمان بود، تشکر صمیمانه داشته باشم امید آنکه به همت تمامی قرآنیان و هنرمندان بتوانیم در برنامه هایی از این دست با استفاده از ابزار هنر، قرآن را در تمامی عرصه ها به جهانیان معرفی نمایم.

قرآن چراغ هدایتی است که فروغ برهانش را خاموش نیست و کشتی نجاتی که هر که قدم در پی اش نهاد و آیین او پیشه ساخت گمراه نگشت. بار خدایا همچنان که دل های ما را حاملان قرآن بساختی و به رحمت خود شرف و فضیلت آن به ما شناساندی، ما را در زمره کسانی قرار ده که از سر صدق معترفند که قرآن از نزد تو نازل شده است حمد و سپاس خداوند را که سیرت ها و صورت های پسندیده را برای ما برگزید، خود را به ما شناسانید و شیوه سپاسگزاری اش را به ما الهام کرد. گزارش مختصری از طرح فضاسازی سوره های قرآن کریم را به استحضار می رساند.

کانون هنرهای تجسمی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور طرح فضاسازی سوره های قرآن کریم را در ۶ رشته تایپوگرافی، هنر مفهومی، حجم، نقش برجسته، پوستر و تصویرسازی در قالب گروه های دانشجویی در فرهنگستان هنر آغاز کرد که در مدت زمانی اندک تبدیل به حرکتی ارزشمند در جهت احیای ارزشها و مفاهیم قرآنی به زبان هنر گردید.

ارائه مفهوم سوره های قرآن کریم به زبان هنر، زمینه سازی برای هنر موعود و غنی سازی هنر معاصر با الهام از کلام قدسی از جمله اهداف مهم این طرح به شمار می رود با توجه به کلاسهای تدبیر در قرآن کریم که در سازمان فعالیت های قرآن دانشجویان کشور برگزار شده بود سوره مبارکه فلق با عنوان محور موضوعی اولین دوره این طرح برگزیده شد.

ضمنا برای آشنایی هر چه بیشتر دانشجویان با معانی سوره فلق و انعکاس آن در آثار پدید آمده همزمان با پیشرفت کار جلساتی با حضور کارشناسان قرآنی از جمله جناب آقای رضازاده برگزار گردید علاوه بر این به منظور بهره مندی از توانمندی ها و استعداد تمامی دانشجویان اوایل تیرماه فراخوان عمومی به منظور شرکت دانشجویان

به نام خداوند بخشنده مهربان به سپیده دم سوگند، (۱) و به شبهای دهگانه، (۲) و به زوج و فرد، (۳) و به شب، هنگامی که (به سوی روشنایی روز) حرکت می کند سوگند (که پروردگارت در کمین ظالمان است)؛ (۴) آیا در آنچه گفته شد، سوگند مهمی برای صاحبان خرد نیست؟! (۵) آیا ندیدی پروردگارت با قوم «عاد» چه کرد؟! (۶) و با آن شهر «ارم» با عظمت، (۷) همان شهری که مانندش در شهرها آفریده نشده بود! (۸) و قوم «ثمود» که صخره های عظیم را از کنار دره می بریدند (و از آن خانه و کاخ می ساختند) (۹) و فرعونی که قدرتمند و شکنجگر بود، (۱۰) همان اقوامی که در شهرها طغیان کردند، (۱۱) و فساد فراوان در آنها به بار آوردند. (۱۲) به همین سبب خداوند تازیانه عذاب را بر آنان فرو ریخت! (۱۳) به یقین پروردگارت تو در کمینگاه (ستمگران) است! (۱۴) اما انسان هنگامی که پروردگارش او را برای آزمایش، اکرام می کند و نعمت می بخشد (مغرور می شود) می گوید: «پروردگارم مرا گرامی داشته است!» (۱۵) و اما هنگامی که برای امتحان، روزیش را بر او تنگ می گیرد (مایوس می شود) می گوید: «پروردگارم مرا خوار کرده است!» (۱۶) چنان نیست که شما می پندارید؛ شما پیمان را گرامی نمی دارید، (۱۷) و یکدیگر را بر اطعام مستمندان تشویق نمی کنید، (۱۸) و میراث را (از راه مشروع و نامشروع) جمع کرده می خورید، (۱۹) و مال و ثروت را بسیار دوست دارید (و بخاطر آن گناهان زیادی مرتکب می شوید)؛ (۲۰) چنان نیست که آنها می پندارند! در آن هنگام که زمین سخت در هم کوبیده شود، (۲۱) و فرمان پروردگارت فرارسد و فرشتگان صف در صف حاضر شوند، (۲۲) و در آن روز جهنم را حاضر می کنند. (آری) در آن روز انسان متذکر می شود. اما این تذکر چه سودی برای او دارد؟! (۲۳) می گوید: «ای کاش برای (این) زندگیم چیزی از پیش فرستاده بودم!» (۲۴) در آن روز هیچ کس همانند او (خدا) عذاب نمی کند، (۲۵) و هیچ کس همچون او کسی را به بندگی کشد! (۲۶) تو ای روح آرام یافته! (۲۷) به سوی پروردگارت بازگرد در حالی که هم تو از او خشنودی و هم او از تو خشنود است، (۲۸) پس در سلک بندگانم درآی، (۲۹) و در بهشتم وارد شو! (۳۰) تفسیر سوره مبارکه فجر

این سوره در مکه نازل شده و دارای ۳۰ آیه می باشد:

بسم الله الرحمن الرحيم

والفجر ۱ و لیل ۲ و الشفق ۳ و الوتر ۳ و اللیل اذایسر ۴ هل فی ذلک قسم لذی حجر ۵ ألم ترکیف فعل ربک بعد ۶ ارم ذات العمداء ۷ التی لم یخلق مثلها فی البلاد ۸ و ثمود الذین جابوا الصخر بالواد ۹ و فرعون ذی الاوتاد ۱۰ الذین طغوا فی البلاد ۱۱ فاکثروا فیها الفساد ۱۲ فصب علیهم ربک سوط عذاب ۱۳ ان ربک لبالمرصاد ۱۴ فاما الانسان اذما ابتلاه به فاکرمه و نعمه فیقول ربی اکرمن ۱۵ و اما اذا ما ابتلاه فقد علیه رزقه فیقول ربی اهانن ۱۶ کلا بل لا تکرمون الیتیم ۱۷ و لا تحاضون علی طعام المسکین ۱۸ و تأکلون التراث اکلأ لماً ۱۹ و تحبون المال حبا جما ۲۰ کلا اذا دکت الارض دکادکاکا ۲۱ و جاء ربک و الملك صفا صفا ۲۲ و جایء یومئذ بجهنم یومئذ یتذکر الانسان و انی له الذکرى ۲۳ یقول بالیتنی قدمت لحياتى ۲۴ فیومئذ لا یعذب عذابه احد ۲۵ و لا یؤثو و ناقه احد ۲۶ یا آیتها النفس المطمئنة ۲۷ ارجعی الی ربک راضیه مرضیه ۲۸ فادخلی فی عبادى ۲۹ و ادخلی جنتى ۳۰.

محتوای سوره مبارکه فجر:

این سوره همانند بسیاری دیگر از سوره هایی که در مکه نازل شده، دارای آیاتی کوتاه، تکان دهنده، پرتین و

توأم با انذارهای فراوان است.

در بخش اول این سوره به سوگندهای متعددی که در نوع خود بی سابقه است برخورد می کنیم که خود مقدمه ای برای تهدید جباران به عذاب الهی است.

در بخش بعدی این سوره به شماری از اقوام طغیانگر پیشین مانند قوم عاد و ثمود و فرعون و انتقام شدید خداوند از آنان اشاره شده است، و قدرت های جبار متذکر شوند.

در سومین بخش این سوره، به تناسب آیات پیشین به امتحان و آزمایش انسان به صورت مختصر اشاره کرده و کوتاهی او در اعمال خیر را به باد انتقاد می گیرد.

در آخرین بخش این سوره مسأله معاد و سرنوشت مجرمان و کافران، و همچنین پاداش عظیم مؤمنانی که صاحب نفوس مطمئنه هستند، مورد بررسی قرار می گیرد.

تفسیر

سوگند به چهارده معصوم:

در آغاز این سوره به پنج سوگند بیدارگر اشاره شده، نخست می فرماید:

والفجر: قسم به فجر و شکافتن پرده سیاه شب.

"فجر" در اصل به معنای شکافتن وسیع است، و از آنجا که نور صبح، تاریکی شب را می شکافد از آن تعبیر به "فجر" شده است، و می دانیم فجر بر دو گونه است: "کاذب" و "صادق":

فجر کاذب:

همان سپیدی طولانی است که در آسمان ظهر می شود و آن را تشبیه به دم روی ماه می کنند که نقطه باریک آن در طرف افق است و قاعده مخروط آن در وسط آسمان.

فجر صادق:

از همان ابتداء در افق گسترش پیدا می کند، نورانیت و شفافیت خاصی دارد، مانند نهی زلال، افق مشرق را فرامی گیرد و بعد در تمام آسمان گسترده می شود. فجر صادق اعلام پایان شب و آغاز روز است، در این موقع روزه داران باید امساک کنند و وقت نماز صبح وارد می شود.

ولیل عشر: و قسم به شبهای ده گانه.

والشفع والوتر: و قسم به زوج و فرد.

واللیل اذایسر: و قسم به شب هنگامی که به سوی صبحگاهان و روشنایی روز پیش می رود.

"یسر" از ریشه "سری" به معنای راه رفتن در شب است. چه تعبیر جالبی، که راه رفتن را به خود شب نسبت داده است.

سوگند به این امور پنج گانه، دلیل بر اهمیت فوق العاده آنها است، چرا که همیشه سوگند به امور مهم یاد می شود.

در تفسیر این آیه مفسران، نظرات بسیار زیادی داده اند و هر کدام احتمالاتی را در تفسیر این آیات ذکر کرده اند. اما آنچه به ظاهر صحیح تر می نماید و وجه تأویل و مصداقی آیه را ذکر می کند اینست که:

در این سوره، ائمه علیهم السلام را از آخر به اول ذکر کرده است:

والفجر: اشاره به وقت ظهور امام زمان علیه السلام دارد. که روشنایی حکومت و عدالت ایشان جهانگیر خواهد بود.

ولیل عشر: اشاره به دوران ده معصوم قبل از حضرت مهدی علیهم السلام، یعنی از امام حسن مجتبی علیه السلام تا امام حسن عسکری علیه السلام دارد.

لیل در مقابل فجر آمده (لیل= تاریکی محض، فجر= روشنی محض) و چون در دوران این ده بزرگوار حکومت در دست ایشان نبوده از آن تعبیر به "لیل" شده است.

والشفع والوتر:

الشفع: اشاره به حضرت علی علیه السلام و حضرت زهرا

سلام الله علیها دارد.

الوتر: اشاره به پیامبر (ص) دارد.

نکته قابل توجه این آیه اینست که در دوران این سه بزرگوار نه فجر کامل بود و نه لیل کامل. چرا که پیامبر (ص) تنها در ده سال پایانی رسالتشان موفق به تشکیل حکومت شدند و نه در آغاز

تفسیر سوره

بعثت؛ حضرت علی علیه السلام هم مدتی (۲۵ سال) خانه نشین بودند سپس در دوره اندکی، حکومت را در اختیار گرفتند.

لذا در این آیه ذکر از "فجر" یا "لیل" نشده است.

در آیه بعد قسم یاد می

کند:

واللیل اذا

یسر: که اشاره به

عصر غیبت امام زمان

علیه

السلام

دارد.

قطعا شبی که به

سوی

روشنایی در

حرکت است،

دوران غیبت

حضرت مهدی

علیه السلام است که

بسوی فجر و ظهور ایشان در حرکت

است (۱). عجل الله تعالی فی فرجه الشریف.

بنابراین خداوند در چند آیه نخست این سوره به وجود

مبارک چهارده معصوم علیه السلام قسم یاد کرده است و

مسلمانان این سوگند ها مخاطب آیه را به هوش می دارد تا با تامل بیشتری به کلام خدا بنگرد. لذا بعد از ذکر این قسمهای بیدارگر می

فرماید:

هل فی ذلک قسم لذی حجر: آیا در آنچه گفته شد سوگند

مهمی برای صاحبان عقل و خرد وجود ندارد؟!!

"حجر" در اصل به معنای "منع" می باشد و در اینجا به معنی

عقل است. زیرا "عقل" نیز انسان را از کارهای ناروا منع می کند.

پروردگارت در کمین ظالمان است:
به دنبال آیات گذشته که متضمن سوگندهایی پرمعنا بود، آیات مورد بحث با اشاره به چند قوم نیرومند از اقوام گذشته که هر کدام، قدرتی عظیم محسوب می شده، اما بر مرکب غرور سوار شده و راه طغیان و کفر را پیش گرفتند، سرنوشت دردناک آنها را روشن

مبارک که فجر

می سازد تا دیگران از خواب غفلت بیدار شوند. نخست می فرماید:

ألم ترکیف فعل ربک
بعاد: آیا ندیدی
پروردگارت به
قوم عاد چه
کرد؟!
منظور

برخی نیز می گویند: "عاد" نام جد این قبیله است، و قبیله را معمولاً به نام جد آن قبیله می خوانند.
سپس می افزاید: **ارم ذات العماد**: همان شهر ارم، پرشکوه و عظیم.

"عماد" به معنی "ستون" است.
در این آیه، اشاره به ساختمانهای با عظمت و ستونهای رفیعی است که در این کاخها به کار رفته بود.

ولذا در آیه بعد می فرماید:
أنتی لم یخلق مثلی فی البلاد: همان شهر و دیاری که مانند آن در سرزمینها آفریده نشده بود.

سپس خداوند نمونه دومی از گروه طغیانگر از اقوام گذشته را ذکر کرده، می فرماید:

"و ثمود الذین جابوا الصخر بالواد: آیانندیدی پروردگارت با قوم ثمود چه کرد، همان قومی که صخره های عظیم را در وادی می بریدند و از آن خانه ها و کاخ های ساختند.

قوم "ثمود" از قدیمی ترین اقوام و پیامبرشان، "صالح" علیه السلام بود و در سرزمینی بنام "وادی القری" میان مدینه و شام، زندگی می کردند. تمدنی پیشرفته و زندگانی مرفه و صاحب ساختمانهای عظیم و پیشرفته بودند.

"جابوا" از "جوبه" به معنای کندن و بریدن هر قطعه زمینی آمده است. بعضی گفته اند: قوم ثمود نخستین قومی بودند که به بریدن سنگها از دل کوه و ایجاد خانه های محکم، اقدام کردند. بدون شک قوم ثمود نیز در عصر خود تمدنی پیشرفته و شهرهایی آباد داشتند.

سپس به سومین قوم پرداخته و می افزاید:
و فرعون ذی الأوتاد: آیانندیدی خداوند با قوم فرعون قدرتمند و ظالم چه کرد؟!

"اوتاد" جمع وتد به معنای میخ است. در اینکه چرا فرعون را "ذی الأوتاد" گفته اند، تفسیرهای مختلفی است: برخی می گویند: دردناکترین شکنجه فرعون نسبت به کسی که مورد خشم او قرار می گرفت این بود که او را به چهارمیخ می کشید، دستها و پاهایش را با میخ به زمین می بست، یا با سیخ به زمین می کوبید و یا او را بر روی قطعه چوبی خوابانده و دست و پای او را با میخ به تخته می کوبیدند و به همان حالت رها می کردند تا بمیرد.

این تفسیر در حدیثی از امام صادق علیه السلام نقل شده، چنانکه در تواریخ آمده: هنگامی که همسرش "آسیه" به موسی علیه السلام ایمان آورد او را به همین صورت شکنجه کرد و کشت.

دیگر اینکه: ذی الأوتاد، اصولاً کنایه از قدرت و استقرار حکومت است.

این دو تفسیر منافاتی با هم ندارند و ممکن است در معنای آیه جمع باشد.

سپس در یک جمع بندی به اعمال این اقوام سه گانه اشاره کرده و می فرماید:

الذین طغوا فی البلاد: همانها که در سرزمینها و شهرها فساد کردند.

فأکتروا فیها الفساد: و بسیار فساد و فتنه برانگیختند. فساد شامل هر گونه ظلم و تجاوز می شود و در واقع یکی از آثار طغیان آنها بود و هر قوم طغیانگری سرانجام در فساد همه جانبه فرو می رود. سپس در یک جمله کوتاه و پرمعنی به مجازات دردناک همه این اقوام طغیانگر اشاره کرده می افزاید:

فصب علیهم ربکم سوط العذاب: لذا خداوند تازیانه عذاب را بر آنها فرو ریخت.

"سوط" به معنی تازیانه و در اصل به معنی مخلوط کردن چیزی به چیزی است علاوه بر این به تازیانه که از رشته های مختلف چرم و مانند آن بافته شده اطلاق گردیده است. و بعضی آن را کنایه از "عذاب" می دانند، عذابی که با گوشت و خون انسان آمیخته می شود و او را سخت ناراحت می کند.

"صب" در اصل به معنی فرو ریختن آب است. در اینجا اشاره به شدت و استمرار این عذاب است.

این تعبیر کوتاه اشاره به مجازاتهای شدید و مختلفی است که دامنگیر این اقوام شد:

قوم عاد به وسیله تندباد سرد و سوزناک هلاک شدند (حاقه - ۶)
قوم ثمود به وسیله صیحه عظیم آسمانی نابود شدند (حاقه - ۵)
و قوم فرعون در میان امواج نیل غرق و مدفون گشتند (زخرف - ۵۵)

و در آخرین آیه این بحث به عنوان هشدار به همه کسانی که در مسیر آن اقوام طغیانگر گام برمی دارند می فرماید:

ان ربکم لبالمرصاد: مسلماً پروردگار تو در کمین گاه است. "مرصاد" از ماده "رصد" به معنی آمادگی برای مراقبت از چیزی است، معادل فارسی آن "کمین گاه" است.

این واژه معمولاً در جایی به کار می رود که افراد ناچارند از گذرگاهی بگذرند و شخصی در آن گذرگاه آماده ضربه زدن به آنهاست. و در مجموع اشاره به این است که گمان نکنید کسی می تواند از جنگال عذاب الهی بگریزد، همه در قبضه قدرت او هستند و هر وقت اراده کند آنها را مجازات می نماید. بدیهی است خداوند مکان ندارد و در گذرگاهی نمی نشیند، این تعبیر کنایه از احاطه قدرت پروردگار به همه جباران و طغیانگران و مجرمان است.

تعبیر به "ربکم" (پروردگار تو)، اشاره به این است که سنت الهی در مورد اقوام سرکش و ستمگر در امت پیامبر (ص) نیز جاری می شود و هر کس که به ظلم و فساد روی می آورد قطعاً به مجازات عمل ناپسندش می رسد و اینگونه مجازات ها فقط از آن گذشتگان نبوده است.

در خطبه ۹۷ نهج البلاغه مولا علی علیه السلام می خوانیم: اگر خداوند ظالم را مهلت دهد هرگز مجازات او از بین نمی رود، او بر سر راه، در کمین ستمگران است و چنان گلولی آنها را در دست دارد که هر زمان بخواهد آن را چنان می فشارد که حتی آب دهان از گلویشان فرو نرود.

نه از نعمتش مغرور باش و نه از سلب نعمت مأیوس!
در ادامه آیات گذشته که به طغیانگران هشدار داده، آنها را به مجازات الهی تهدید می کرد، آیات بعدی به مقوله امتحان که معیار ثواب و عقاب الهی و مهمترین مساله زندگی انسان محسوب می شود، می پردازد:

نخست می فرماید:
فأما الإنسان إذا ما ابتلاه به فاکرمه و نعمه فیقول ربی

أکرمن:
اما انسان هنگامی که پروردگارش او را برای

آزمایش اکرام کند و نعمت ببخشد، مغرور می شود و می گوید خداوند مرا گرامی داشته است.

او نمی داند که آزمایش الهی گاه با نعمت است و گاه با انواع بلا، نه روی آوردن نعمت مایه غرور است و نه بلاها مایه یأس و ناامیدی. ولی انسان کم ظرفیت در هر دو حال هدف آزمایش را فراموش می کند. به هنگام روی آوردن نعمت چنان می پندارد که مقرب درگاه خدا شده و این نعمت دلیل بر قرب او است.

قابل توجه اینک که در آغاز آیه می فرماید: خداوند او را مورد اکرام قرار می دهد ولی در ذیل آیه از اینکه انسان خود را مورد اکرام خدا می بیند ملامت می شود. این به آن خاطر

از "دیدن" در این آیه، "علم و آگاهی" است. اما از آنجا که داستان این قوم به قدری مشهور و معروف بوده که گوئی مردم زمانهای بعد نیز آن را با چشم خود می دیدند، تعبیر به "دیدن" شده است. البته مخاطب در این آیه پیامبر (ص) است، ولی هشدار است برای همگان.

"عاد" همان قوم پیامبر بزرگ خدا "هود" است. بعضی از مورخان معتقدند "عاد" بر دو قبیله اطلاق می شده:

۱. قبیله ای که در گذشته بسیار دور زندگی می کردند و قرآن از آنها تعبیر به "عاد الأولى" کرده است. (نجم - ۵۰) آنها احتمالاً قبل از تاریخ زندگی می کرده اند.

ویژه دومین دوری فضا سازی سورهای قرآن کریم به محوریت سوره مبارکه هجی

است که اکرام اول به همان معنی انعام است و اکرام دوم به معنی قرب در درگاه خداست.

و اما اذا ما ابتلاه فقدر عليه رزقه فيقول ربي اهانني:

و اما هنگامی که برای امتحان روزی را بر او تنگ بگیرد مایوس می شود و می گوید: پروردگرم مرا خوار کرده است. یأس سرتاپای او را فرا می گیرد و از پروردگارش می رنجد. غافل از اینکه این سختی ها همه وسائل آزمایش و امتحان او است. امتحانی که رمز پرورش و تکامل انسان و به دنبال آن سبب استحقاق ثواب و در صورت مخالفت مایه استحقاق عذاب است.

این دو آیه هشدار می دهد که نه اقبال نعمت دلیل بر تقرب به خدا است و نه ادبار نعمت دلیل بر دوری از حق. اینها موارد مختلف امتحانی است که خداوند طبق حکمتش هر گروهی را به چیزی آزمایش می کند. این انسانهای کم ظرفیت اند که گاه مغرور و گاه مایوس می شوند. این دو آیه علاوه بر اینکه مسأله آزمایش الهی را از طرق مختلف گوشزد می کند این نتیجه را نیز در بر دارد که هرگز نباید بر خوردار شدن از نعمتها و یا محرومیت از آن را دلیل بر شخصیت و مقام در پیشگاه خداوند و یا دوری از ساحت مقدس او بدانیم، بلکه معیار همیشه و همه جا ایمان و تقوا است.

در ضمن این آیه اشاره کوتاهی به فلسفه بلاها و حوادث در دنیا دارد.

سپس خداوند با توضیح و شرح اعمالی که موجب دوری از وی و گرفتاری در چنگال مجازات الهی می شود، می فرماید:

کلا بل لا تکرهون الیتیم.

چنان نیست که شما خیال می کنید (که امواتان دلیل بر مقام شما نزد پروردگار است، بلکه اعمالتان حاکی از دوری شما از خداست) شما یتیمان را گرامی نمی دارید.

و لا تحاضون علی طعام المسکین: و یکدیگر را بر اطعام مستمندان تشویق نمی کنید.

قابل توجه این که در مورد یتیمان نه از "اطعام" بلکه از "اکرام" سخن می گوید چرا که در مورد یتیم تنها مسأله گرسنگی مطرح نیست بلکه از آن مهم تر جریان کمبودهای عاطفی او است، یتیم نباید احساس کند که چون پدران دست داده خوار و ذلیل شده، باید آنچنان مورد اکرام قرار گیرد که جای خالی پدر را احساس نکند. لذا اکرام یتیمان منحصر به حفظ اموال آنها نیست بلکه معنای گسترده تری دارد.

واژه "تحاضون" از ریشه "حض" به معنای ترغیب است. اشاره به اینکه: تنها اطعام مسکین کافی نیست بلکه مردم باید یکدیگر را بر این کار خیر تشویق کنند تا این سنت در جامعه گسترش یابد. عجیب اینکه در آیه ۳۴ سوره "حاقه" این موضوع را هم ردیف عدم ایمان به خداوند بزرگ ذکر کرده می فرماید:

"او به خداوند بزرگ ایمان نمی آورد و دیگران را به اطعام مستمندان تشویق نمی کند."

سپس به سومین کار زشت آنها اشاره کرده و آنها را مورد نکوهش قرار می دهد، می فرماید:

و تأکلون التراث اکلا لماً: شما میراث را جمع کرده و می خورید.

بدون شک خوردن اموالی که از طریق میراث مشروع به انسان رسیده کار مذمومی نیست. بنابراین نکوهش این کار در آیه فوق ممکن است اشاره به یکی از امور زیر باشد.

۱. منظور جمع میان حق خود و دیگران است. زیرا کلمه "لم" در اصل به معنی "جمع" است و بعضی از مفسران مثل زمخشری آن را به جمع میان حلال و حرام تفسیر کرده اند. به خصوص اینکه عادت عرب جاهلی این بود که زنان و کودکان را از ارث محروم

کرده و حق آنها را برای خود برمی داشتند و معتقد بودند ارث باید به جنگجو تعلق گیرد.

۲. وقتی ارثی به شما می رسد به بستگان فقیر و محرومان جامعه هیچ اتفاق نمی کنید، جایی که با اموال ارث که بدون زحمت به دست می آید چنین می کنید مسلماً در مورد درآمد خود بخوبی تر خواهید بود و این عیب بزرگی است.

۳. منظور خوردن میراث یتیمان و حقوق صغیران است. جمع میان سه تفسیر امکان پذیر است.

بعد به چهارمین عمل نکوهیده آنها پرداخته می افزاید: و تحبون المال حبا جمماً: و شما بسیار ثروت و اموال را دوست می دارید.

شما افرادی دنیاپرست، ثروت اندوز، عاشق و دلباخته مال و متاع دنیا هستید و مسلماً کسانی که چنین علاقه فوق العاده ای به مال و ثروت دارند به هنگام جمع آوری آن ملاحظه مشروع و نامشروع را نمی کند. و به این ترتیب بعد از ذکر آزمایش انسانها به وسیله نعمت و بلا، توجه آنان را به ۴ آزمایش مهم جلب می کند و عجب اینکه تمام این آزمونها جنبه مالی دارد.

و کسانی که از عهده امتحانات مالی در هر اندازه و کمیت و در هر شرایط برآیند افرادی قابل اعتماد و پرهیزگارانند. و بهترین دوستان محسوب می شوند چرا که در زمینه های دیگر نیز غالباً افراد پاک و درستی هستند.

روزی بیدار می شونید که کار از کار گذشته!

به دنبال نکوهشهایی که در آیات قبل از طغیانگران دنیاپرست شده، در آیات بعدی به آنها اخطار می کند که سرانجام قیامتی در کار است و حساب و کتاب و مجازات شدیدی در پیش است باید خود را برای آن آماده کنند.

نخست می فرماید:

کلا: چنان نیست که آنها خیال می کنند (که حساب و کتابی در کار نیست و اگر خدا مال و ثروتی به آنها داده به خاطر احترام آنها بوده نه برای آزمایش)

اذ دکت الارض دکاً ذکاً:

در آن هنگام که زمین سخت در هم کوبیده شود. "دک" در اصل به معنی زمین نرم و صاف است و سپس به درهم کوبیدن در ارتفاعات و صاف کردن آنها اطلاق شده است. تکرار "دک" برای تأکید است.

روی هم رفته، این تعبیر اشاره به زلزله ها و حوادث تکان دهنده پایان دنیا و آغاز رستاخیز است، چنان زلزله در ارکان موجودات رخ می دهد که کوهها همه از هم متلاشی شده و زمینها صاف می گردند. بعد از پایان یافتن این مرحله یعنی ویرانی جهان، مرحله دوم آغاز می شود: انسانها همگی به زندگی باز گشته و در دادگاه عدل الهی حاضر می شوند.

و جاء ربک و الملک صفافاً: در آن هنگام فرمان پروردگارت فرا رسد و فرشتگان صف در صف حاضر شوند. و گرداگرد حاضران در محشر را فراگیرند و آماده اجرای فرمان حق گردند. این ترمیمی است از عظمت آن روز بزرگ و عدم توانایی انسان در فرار از چنگال عدالت.

تعبیر به "جاء ربک" پروردگارت می آید، کنایه از فرارسیدن فرمان خدا برای رسیدگی به حساب خلاق است.

سپس می افزاید:

و حی ۰ یومئذ یجهنم یومئذ یتذکر الانسان و انی له الذکر:

و در آن روز جهنم را حاضر می کنند و در آن روز انسان متذکر می شود، اما چه فایده که این تذکر برای او سودی ندارد.

آری هنگامیکه انسان مجرم این صحنه ها را می بیند، تکان می خورد و بیدار می شود، هاله ای از غم و اندوه چهره اش را می پوشاند، نگاهی به گذشته خویش می کند و از اعمال خود سخت پشیمان

می شود اما این پشیمانی هیچ سودی ندارد. اینجاست که فریادش بلند می شود:

يقول یا لیتنی قدمت لحياتی: ای کاش اعمال صالحی برای زندگی فرستاده بودم.

جالب توجه این که نمی گوید برای زندگی آخرتم، بلکه می گوید: برای زندگیم. معلوم می شود حیات حقیقی در آخرت است و زندگی زودگذر دنیا، زندگی نامیده نمی شود.

آری آنها که اموال یتیمان را به غارت بردند، ارث را از این و آن به یغما گرفتند و محبت اموال دنیا تمام قلوبشان را تسخیر کرده بود، در آن روز آرزو می کنند که ای کاش چیزی برای حیات آخرت که حیات حقیقی و جاویدان است از پیش فرستاده بودند، ولی این آرزویی است بی نتیجه که هرگز به جایی نمی رسد.

سپس در دو جمله کوتاه شدت عذاب الهی را در آن روز تشریح می کند، می فرماید:

فیومئذ لا یعذب عذابه أحد: در آن روز خداوند او را چنان مجازات می نماید که هیچ کس را عذابی همانند عذاب او نمی کند.

ولا یوثق وثاقه أحد: و نیز در آن روز هیچ کس همچون خداوند کسی را به بند نمی کشد.

نه بند و زنجیر او ماندنی دارد و نه مجازات و عذابش. چرا چنین نباشد در حالی که آنها نیز در این دنیا بندگان مظلوم خدا را تا آنجا که قدرت داشتند آزار کردند.

ای صاحب نفس مطمئنه

بعد از ذکر عذاب وحشتناکی که دامان طغیانگران را در قیامت می گیرد، در آیات پایانی سوره به نقطه مقابل آن پرداخته و از "نفس مطمئنه" و مؤمنانی که در میان این طوفان عظیم از آرامش کامل برخوردارند، پرداخته و آنها را با یک دنیا لطف و محبت مخاطب ساخته، می فرماید:

یا ایتهنا النفس المطمئنه: ای نفس مطمئنه.

ارجعی الی ربک راضیه مرضیه: به سوی پروردگارت بازگرد، در حالی که هم تو از او خشنودی و هم او از تو خشنود است.

فأدخلی فی عبادی: و در سلک بندگانم داخل مشو.

و ادخلی جنتی: و در بهشتم وارد شو.

چه تعبیرات دل انگیز و روح پروری! که لطف و صفا و آرامش از آن می بارد. دعوت مستقیم پروردگار از نفوسی که در پرتو ایمان به حالت اطمینان و آرامش رسیده اند. دعوت از آنها برای بازگشت به سوی پروردگارش، به سوی مالکشان. دعوتی که آمیخته با رضایت طرفینی است، رضایت عاشق دل داده از معشوق و رضایت محبوب و معبود حقیقی. و به دنبال آن تاج افتخار عبودیت را بر سر او نهادن و به لباس بندگی مفتخرش کردن و در سلک خاصان درگاه جای دادن. و سپس دعوت از او برای ورود در بهشت، آن هم با تعبیر "وارد بهشتم شو" که نشان می دهد میزبان این میهمان تنها و تنها ذات مقدس او است. عجیب این دعوت! حیدر این میزبان و شگفتناز این میهمان.

منظور از "نفس" در اینجا همان روح آدمی است. و تعبیر به "مطمئنه" اشاره به آرامشی است که در پرتو ایمان حاصل شده است. تعبیر به "راضیه" بخاطر آن است که تمام وعده ها و پاداش های الهی را بیش از آنچه تصور می کرد در یافت داشته و آنچنان از فضل و رحمت خدا بهره می گیرد که بیکبار چه رضا و خشنودی می شود. و اما تعبیر به "مرضیه" به خاطر اینست که مورد قبول و رضای حضرت دوست واقع شده است.

منابع:

۱. تفسیر نمونه
۲. تفسیر المیزان

دومین فراخوان فضا سازی سوره های قرآن کریم
با محوریت سوره مبارکه فجر

مهلت ارسال آثار ۲۰ آذر ۸۶
عکاسی، نقش برجسته، هنرمفومی
پوستر، لوگو، تصویرسازی
نقاشی، حجیم

والفجر

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت و یا پرورش فراخوان مراجعه فرمایید.

www.isqa.ir

E-mail: info@quranic-s-c.ir

آدرس دبیرخانه: خیابان انقلاب، خیابان قدس، خیابان بزرگمهر، پلاک ۹۷

اداره پژوهش سازمان فعالیتهای قرآنی دانشجویان کشور

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۵۶۳۰، فکس: ۰۲۱-۶۶۴۸۵۶۵۶

گزارش دومین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره فجر

کارشناسان محترم این حوزه سوره مبارک فجر را که متضمن مفاهیم والای دینی و معرفتی است به عنوان مبنای این دوره قرار داد.

در این راستا حضور وسیع و خالصانه طیف وسیعی از دانشجویان و دانشگاهیان علاقه مند در کارگاه های آشنایی با مفاهیم و محتوای سوره «فجر» و همچنین کار گروه های یک روزه هنری از همان ابتدای بخش ارتقاء کمی و کیفی آثار ارائه شده بود، به نحوی که در نهایت آثار ارائه شده علاوه بر کیفیت مناسب تر نسبت به دوره اول، به میزان سه برابر افزایش داشت که این امر در مقایسه با سایر جشنواره های مشابه کم نظیر و حتی بی نظیر می باشد. لازم به ذکر است به منظور بهره مندی و استفاده از توانمندی ها و استعداد تمامی دانشجویان، فراخوان شرکت در نمایشگاه از تیرماه سال جاری در سطح کشور انجام شد و بیش از یک هزار اثر در رشته های پوستر، تصویرسازی، نقاشی، لوگو، حجیم، هنر مفهومی، نقش برجسته و عکاسی به دبیرخانه ارسال گردید که علیرغم کیفیت بالای بسیاری از آثار به دلیل برخی محدودیت ها تعداد ۳۰۰ اثر پس از داوری هیأت داوران به بخش نمایشگاه راه یافت.

در اینجا لازم می دانم از هیأت محترم داوران و اساتید کار گروه های هنری آقایان: دکتر حبیب الله صادقی، آقای مهدوی، جباری، ذبیح الله زاده، عاقلی، نیکدل، جمالی، میرزا علیخانی، رضازاده، اعتمادی، قره باغی و خانمها: خضابی، سیروس، بریرانی و میرحسینی کمال تشکر را بنمایم.

در پایان از مساعدت موزه هنرهای معاصر تهران، موزه هنرهای دینی امام علی (ع)، موسسه توسعه هنرهای تجسمی، انجمن هنرمندان مجسمه ساز ایران، سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، شبکه قرآن سیما و تمامی عزیزانی که در این راه ما را یاری نمودند سپاسگزاری می نمایم. امید آنکه با حمایت تمامی دلسوزان عرصه هنر دینی شاهد شکوفایی و رشد این برنامه در سال های آتی باشیم.

«والفجر و لبال عشر والشفع و الوتر و البیل اذا یسر»

حافظ در کنج فقر و خلوت و خولت شب های تار

تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور

قرآن کریم، آخرین ودیعه پیامبر خاتم، فروغ ناب الهی و یگانه ملجأ، حیات طیبه است که نورانیتش عالم را روشن و منور ساخته است.

کلام حق، هر نیایشگری را از قیام به قعود و از قعود به سجود وامی دارد به گونه ای که سر بر خاک عبودیت می ساید. آتش خورشید فجر، قلب دریایی عاشقان را در سرمای تند بادهای پریشان، گرمایی دیگر می بخشد و آنان را در ظلمت مادیات، به نور ایمان هدایت می کند. شاید همین حلاوت ایمان باشد که موجب گردید بهمن ۵۷ طلیعه بهار آزادی و تبلور بهار در زمستان باشد.

ضمن عرض تسلیت به مناسبت ایام سوگوارى سالار شهیدان حسین بن علی (ع) و عرض تبریک و تهنیت به مناسبت ایام الله دهه فجر و سالگرد پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و به امید به بار نشستن این حرکت انقلابی و حیات بخش و با بزرگداشت یاد و خاطره رهبر فقید و شهدای انقلاب اسلامی که زمینه بروز و نمود قرآن را از گوشه انزوا به بطن زندگی فردی و اجتماعی را فراهم ساختند و با عرض خیرمقدم خدمت تمامی میهمانان عزیز، گزارش مختصری از دومین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره فجر را به استحضار می رسانم. سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور پس از برگزاری اولین نمایشگاه فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره مبارک فلق در بهمن ماه ۱۳۸۵ و در پی استقبال باشکوه و پرشور دانشجویان و علاقه مندان بر آن شد که در سال ۸۶ نیز با هدف احیاء ارزش ها و مفاهیم قرآنی به زبان هنر این حرکت را ادامه دهد. استفاده از ابزار هنر در جهت ارائه مفاهیم سوره های قرآن کریم، زمینه سازی برای هنر موعود و غنی سازی هنر معاصر با الهام از کلام قدسی از جمله اهداف مهم این طرح به شمار می رود که ایده آن در کانون هنرهای تجسمی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور مطرح شد. به همین منظور این سازمان پس از مشورت با

گروه هنر: انقلاب اسلامی با اهدافی که از قرآن اخذ کرد نمونه ای از هنر معنوی را به جهان نشان داد که اندیشه قرآنی در آن معنا و تجلی یافته است.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، مراسم افتتاحیه و اهدای جوایز طرح فضا سازی سوره «فجر» عصر روز دیروز، دوشنبه ۱۵ بهمن، در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برگزار شد. در این جلسه پس از پخش سرود ملی جمهوری اسلامی ایران و تلاوت آیاتی چند از قرآن، «حبیب الله صادقی» عضو هیات داوران و مدیر موزه هنرهای معاصر تهران که یکی از حامیان اصلی این دوره و نیز دوره قبل فضا سازی سوره های قرآن کریم بوده است، مضمون نمایشگاه فضا سازی سوره فجر را به فرهنگ عاشورایی و انقلاب اسلامی منتسب دانست و مبارزان و شهدایی که از سال ۶۱ هجری قمری در راه فرهنگ قرآن و اسلام مجاهدت کردند را پیشگامان طریق قرآنی دانست.

وی افزود: نسل دوم و سوم انقلاب هر یک به فراخور توانایی خویش در مسیر تحقق اهداف قرآنی و از جمله هنر قرآنی گام برداشته اند و من شاهد تلاش جدی هم عصران خود بوده ام.

مدیر موزه هنرهای معاصر تهران در ادامه سخنان خود اذعان داشت: هنر

می رود این حرکت به طور مستمر در سطح ملی و بین المللی در قالب دبیرخانه دائمی دنبال شود.

«عیسی علیزاده» معاون سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور نیز طی سخنانی پیرامون عظمت قرآن، گزارشی از فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره فجر ارائه داد.

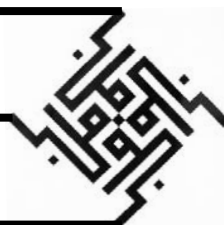
«علیزاده» در رابطه با اهمیت این نمایشگاه گفت: استفاده از ابزار هنر با محتوای سوره فجر زمینه سازی برای هنر موعود است که از جمله اهداف این حرکت که ایده آن در کانون هنرهای تسجیمی مطرح و پس از مشورت با کارشناسان سوره فجر انتخاب شد، تقویت هنر قرآنی است و حضور طیف وسیعی از دانشجویان در کلاس های آموزشی و کارگروه های یک نفری آثار ارائه شده را با کیفیت بهتری موجب شد.

وی افزود: به منظور بهره مندی از توانمندی تمامی هنرمندان فراخوان این نمایشگاه تیرماه سال جاری داده شد که بیش از یک هزار اثر به دبیرخانه ارسال شد که از این میان ۳۰۰ اثر به نمایشگاه راه یافت.

در بخش دوم برنامه، به برترین های هر حوزه هنری جوایزی اهدا شد که برای

انقلاب اسلامی ارزش هایی

مبتنی بر اندیشه قرآنی را در هنر متجلی کرد

اهدای جوایز «حبیب الله صادقی» عضو هیات داوران و سرپرست موزه هنرهای معاصر تهران، «مجتبی آقایی» مدیر دفتر هنرهای تجسمی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و مدیر موزه هنرهای دینی امام علی (ع)، «حجت الاسلام تقوی» و «مرتضی رضایی زاده» قائم مقام سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور بر سکو حاضر شدند و جوایز را اهدا کردند.

در بخش اساتید، لوح و تندیس نمایشگاه و جشنواره به ایرج میرزا علی خانی، صداقت جباری، محمدرضا ذبیح الله زاده، قدرت الله عاقلی، پریسا خضابی، عشرت سیروس، مهریار مهدوی، مجتبی آقایی، رامین اعتمادی بزرگ، یاسر رضازاده، محمدرضا دوست محمدی، رضا قره باغی، معصومه میرحسینی، محمد نیکدل، لادن رضایی، محمد هادی جمالی و ستاره بریرانی اهدا شد.

در بخش دانشجویان به تمامی برگزیدگان لوح تقدیر و تندیس جشنواره و نمایشگاه اهدا شد. در برخی از حوزه های هنری بعضی از رتبه ها دو برگزیده داشت که در حوزه نقاشی به نفر اول ۱۰ ربع سکه بهار آزادی، نفر دوم ۸ ربع سکه بهار آزادی، نفرات سوم ۶ ربع سکه بهار آزادی و نفر چهارم ۴ ربع سکه بهار آزادی اهدا شد.

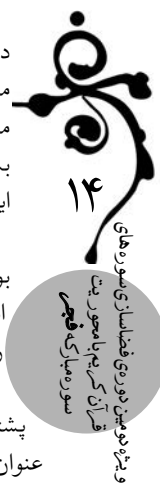
در حوزه پوستر و تصویر سازی ۵ ربع سکه بهار آزادی به تمامی برگزیدگان اهدا شد و در حوزه عکاسی نفر اول ۱۰ ربع سکه بهار آزادی، نفرات دوم ۸ ربع سکه بهار

قرآنی، هنری است که نمونه و نشانه ای از آن را تا قبل از انقلاب به این قدرت شاهد نبوده ایم و هنر آرمان خواهی که در گذشته دیده می شد هیچ نشانه ای از تفکر الهی را در خود نداشت مثل حرکت های سوسیالیستی و امثال آن که در زمان پیش از انقلاب اسلامی رواج داشت.

«صادقی» انقلاب اسلامی را زمینه ساز بروز و ظهور چنین حرکت هایی دانست و گفت: انقلاب اسلامی با اهدافی که از قرآن اخذ کرد نمونه هنر معنوی را به جهان نشان داد و امروز بشریت به هنر عرفانی و قرآنی و مباحث دینی ایران نگاه ویژه ای دارد. انقلاب توانست ارزش های بسیاری را در عرصه فرهنگی که در اندیشه قرآنی معنا می یابد، در هنر ایجاد کند.

وی به نسل دوم و سوم انقلاب اشاره و تصریح کرد: من شاهد دو نسل بوده ام. نسل اول انقلاب که نمونه هنر فاخری در عرصه اندیشه های انقلاب را آفرید و نسل دوم ادامه طریقت نسل پیش را با رویکرد روایت های تصویری که در جهان معاصر وجود دارد برعهده دارد.

«صادقی» در پایان سخنان خود حرکت های فرهنگی و هنری که پشتوانه و سابقه قرآنی دارند را حرکتی دانست که متولیان این امر آن رانه به عنوان یک برنامه اداری بلکه به خاطر غیرت دینی انجام داده اند و انتظار

ویرجه دومین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره فجر

آزادی و نفر سوم ۶ ربع سکه بهار آزادی دریافت کردند. در بخش لوگو نیز ۵ ربع سکه بهار آزادی به تمامی برگزیدگان اهدا شد و بخش هنر مفهومی نیز رتبه اول نداشت و به نفر دوم ۸ ربع سکه بهار آزادی، نفر سوم ۶ ربع سکه بهار آزادی و نفرات رتبه چهارم هر کدام ۲ ربع سکه بهار آزادی اهدا شد.

در بخش نقش برجسته نیز نفر اول ۱۰ ربع سکه بهار آزادی، نفر دوم ۸ ربع سکه بهار آزادی، نفرات رتبه سوم هر کدام ۳ ربع سکه بهار آزادی و نفرات رتبه چهارم هر کدام ۲ ربع سکه بهار آزادی دریافت کردند و در بخش حجم نیز نفر اول ۱۰ ربع سکه بهار آزادی، نفرات دوم هر کدام ۴ ربع سکه بهار آزادی، نفرات سوم هر کدام ۳ ربع سکه بهار آزادی و نفرات چهارم نیز هر کدام ۲ ربع سکه بهار آزادی دریافت کردند.

هیأت داوران در بخش مفهومی اثری را شایسته مقام اول ندانست و «لیلا شجاعی» را با اثر «فکر باید بپرد، برسد تا سر کوه تردید» که کاری چیدمانی است به عنوان مقام دوم اعلام کرد و رتبه سوم به «نجمه امینیان» با اثری با عنوان «صعود و سقوط» رسید و اثر «پشت هیچستان جایی است» کار «نرگس حاتمی موحد» و «محمد فاریابی» به عنوان رتبه چهارم شناخته شد.

در بخش های دیگر نیز برگزیدگان بدین شرح است:
نفرات برگزیده بخش تصویرسازی (۵ نفر برگزیده به ترتیب حروف

الفبا)

۱. مرضیه تراچی از دانشگاه تهران، ۲. مطهره فرجی از دانشگاه فردوس مشهد، ۳. حسن قاسمی از دانشگاه علمی کاربردی مرکز شماره ۲ صنایع دستی، ۴. محمد جواد قاسمی از دانشگاه تهران هنرهای زیبا، ۵. فاطمه نان چانی از جهاد دانشگاهی واحد هنر کرج

نفرات برگزیده بخش پوستر (۵ نفر برگزیده به ترتیب حروف الفبا)

۱. میعاد آخی هنرجو بخش آزاد، ۲. شهریار آریافر از دانشگاه هنر تهران، ۳. بهاره ادبی از هنرستان اردکان یزد، ۴. زینب مهرآبادپور از دانشکده فنی و حرفه ای ولیعصر، ۵. مهدیه ناصری از دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی،

نفرات برگزیده بخش لوگو (۵ نفر برگزیده به ترتیب حروف الفبا)

۱. محمد رشیدی فرد هنرجو بخش آزاد، ۲. هانیه زارع حسن از دانشگاه فردوس مشهد، ۳. فاطمه خیرخواه از دانشگاه فردوس مشهد، ۴. فریبا کسرائی از دانشگاه فردوس مشهد، ۵. رزیتا صفری صدیق از دانشگاه فردوس مشهد

نفرات برتر بخش عکس

نفر اول: نقی خوش خلق از دانشکده هنر و معماری، نفر دوم: قدیر وقاری هنرجو بخش آزاد، نفر سوم: اصغر خوش خلق از مؤسسه آموزش عالی انقلاب اسلامی

نفرات برتر بخش نقاشی

نفر اول: آذین فرمندی از دانشکده فنی دکتر شریعتی، نفر دوم: صفیه ریاضتی از

دانشگاه تهران هنرهای زیبا، نفر سوم: مرضیه برکت رضایی از دانشکده فنی دکتر شریعتی، نفر چهارم: حسن قاسمی از دانشگاه علمی کاربردی مرکز شماره ۲ صنایع دستی

نفرات برتر بخش نقش برجسته

نفر اول: نرگس حاتمی موحد از دانشکده فنی و حرفه ای ولیعصر، نفر دوم: مرضیه برکت رضایی از دانشکده فنی دکتر شریعتی، نفرات سوم: معصومه جوادی از دانشگاه صنعتی علمی و کاربردی و الهام پورخانی هنرجو بخش آزاد، نفرات چهارم: راضیه ریاضی از دانشگاه آزاد واحد کرج و ریحانه امینی از دانشکده هنر و معماری

نفرات برتر بخش حجم

نفر اول: سحر بیرانوند از دانشگاه تهران هنرهای زیبا، نفرات دوم: سارا راه انجام از دانشگاه تهران هنرهای زیبا و نجمه انسانی از دانشگاه سوره، نفرات سوم: ملیحه سبزعلی از دانشگاه دختران کرج و ناصر شکرگزار از دانشگاه تهران هنرهای زیبا، نفرات چهارم: محمد سلمانی هنرجو بخش آزاد و سپیده قاضی زاده از دانشگاه سوره. لازم به یادآوری است که در برپایی این طرح قرآنی موزه هنرهای دینی امام علی (ع)، شبکه قرآن و معارف سیما، موزه هنرهای معاصر تهران، سازمان دارالقرآن کریم، دفتر امور هنرهای تجسمی و موسسه توسعه هنرهای تجسمی، سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور را همراهی کرده اند.

گروه هنر: انجمن مجسمه سازان در طول چند ماه گذشته شاهد تلاش هنرمندان جوان برای ارائه آثار هنری با محوریت سوره «فجر» بوده است. به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، کارگاه‌های آموزشی طرح فضا سازی سوره های قرآن با محوریت سوره فجر که در انجمن مجسمه سازان به مدت سه ماه تشکیل می شد، پایان یافت که آنچه در ادامه می خوانید گزارشی از روزهای پایانی کارگاه هنر مفهومی است.

میان خانه های قدیمی یک کوچه بن بست در امیرآباد ساختمانی قرار دارد که انجمن مجسمه سازان محل برگزاری کارگاه های فضا سازی سوره فجر در طبقه همکف آن واقع شده است. در بدو ورود به ساختمان متوجه می شوید که این مکان نیز یک خانه مسکونی بوده که اکنون هر طبقه از آن به یک صنف اختصاص دارد. وارد انجمن که می شویم با یک سالن روبه رو هستیم که در میان آن

طلوع فجر قرآن در کارگاه آموزشی طرح فضا سازی سوره های قرآن دانشجویان آیات قرآن را فضا سازی می کنند

مشکل کمبود ابزار روبه رو هستیم در حال حاضر تنها گچ در اختیار ما گذاشته شده که پیش پا افتاده ترین وسیله مجسمه سازی است که در ضمن باعث یکنواختی آثار می شود اما اگر ابزار کار متنوع باشد آثار نیز متفاوت خواهد بود.

طرح فضا سازی سوره های قرآن به رواج فرهنگ قرآنی می انجامد

«ملیحه سبزیعلی» دانشجوی معماری که برخلاف سایر شرکت کنندگان از ابتدای تابستان در این طرح شرکت کرده، مخالف نظر توحیدی بود و بیان داشت: طرح فضا سازی سوره های قرآن به رواج فرهنگ قرآنی و آشنایی بیشتر با سوره های قرآن می انجامد و تاثیر بسزایی بر دانشجویان می گذارد زیرا درگیری با یک سوره به مدت چند ماه سبب می شود که به مرور آیات قرآن در زندگی روزمره تجلی یابد و دید هنرمند تغییر کند البته بدون شک کلاس تدبیر نیز در روند کار تاثیر داشت و در کل می توان تفسیر و بحث تدبیر را مثبت ارزیابی کرد. وی درباره تاثیر این نمایشگاه

بر مخاطب عام اظهار کرد: استفاده از قرآن بدون شک بر ما تاثیر می گذارد و در نتیجه در آثار مشهود خواهد بود و مخاطبی نیز که به تماشای این آثار می پردازد بالطبع انرژی خاص این آثار را می گیرد ولی با توجه به تازه بودن این طرح نباید در ابتدای راه توقع زیادی داشت.

سبزیعلی که دو طرح نیز در بخش حجم دارد، تاکید کرد: بعد از نمایشگاه قرآن افراد بیشتری جذب کارگاه ها شدند در نتیجه با کمبود وسایل در کارگاه مجسمه مواجه شدیم که مهمترین مشکل ما در کارگاه ها بود ولی در کل این طرح جذاب و خوشایند است و دید جدیدی به قرآن را گسترش می دهد البته اگر سازماندهی بهتری داشته باشد، موفق تر خواهد بود و می تواند در سطحی گسترده موثر باشد.

قرآن منبع الهام آثار هنری

«حمیده عسگری» دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی MBA که در کارگاه نقش برجسته و هنر مفهومی شرکت کرده، عنوان کرد: تا به حال به قرآن از این منظر نگاه نکرده بودم و این کارگاه سبب شد که بدانم قرآن می تواند منبع الهام آثار هنری باشد

شدن به مهلت ارائه طرح ها و آثار زیاد است وی ادامه داد: اکنون ما بیشتر در حال اجرای طرح هستیم ولی کلاس تدبیر مربوط به زمانی است که دانشجویان هنوز طراحی را آغاز نکرده اند و تصویری از موضوع ندارند اما در حال حاضر ذهنیت ما شکل گرفته و صحبت از موضوع طرح سودی نخواهد داشت.

وی افزود: در ابتدای طرح اساتید به ما اعلام کردند که برداشت خود را از سوره فجر تصویر کنید اما در کلاس تدبیر خلاف این مطرح شد و اشاره مستقیم به سوره در آثار را خواستار شدند که این مسئله باعث محدودیت دانشجویان در خلق آثار می شود.

توحیدی اشاره کرد: طرح فضا سازی سوره ها به علت موضوع خاص آن دقت بیشتری را طلب می کند و دانشجویان باید با وسواس خاصی روی این موضوع کار کنند همچنین این موضوع باعث می شود به تمامی مسائل ذکر شده در سوره فجر توجه کنیم تا بتوانیم به طرح مورد نظر دست یابیم.

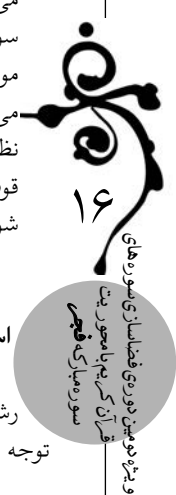
وی در پاسخ خبرنگار ایکنا که پرسید آیا شرکت در طرحی با موضوعی قرآنی روی افراد تاثیر می گذارد عنوان کرد: این کارگاه ها تاثیر قابل ملاحظه ای نداشت در واقع برای اثربخشی قابل مشاهده باید دانشجویان به صورت مستمر در این طرح شرکت کنند تا طی یک مدت طولانی تاثیر چشم گیری را مشاهده کنیم.

این هنرمند اظهار داشت: در بخش حجم با

دانشجویان و اساتید کارگاه هنر مفهومی گرداگرد آن جمع شده اند و پیرامون طرح های ارائه شده به بحث می پردازند. از نوع گفتگوهایشان صمیمیت موجود در فضای کلاس مشهود است در اطراف سالن سفالینه ها و آثار نقش برجسته بر روی میزهایی قرار گرفته همچنین تندیس ها و نیم تنه همه جا به چشم می خورد پوستره های فراخوان فضا سازی سوره فجر بر دیوارها نصب شده که گویی موضوع فعالیت دانشجویان را توضیح می دهد سراغ دانشجویان می رویم تا نظراتشان را پیرامون کارگاه و نقاط ضعف و قوت طرح فضا سازی سوره فجر جویا شویم.

کلاس تدبیر در مرحله طراحی سودمند است

«پریسا توحیدی» فارغ التحصیل رشته گرافیک معتقد است کلاس تئوری با توجه به کمبود وقت دانشجویان و نزدیک

ویرجه دومین دوره فضا سازی سوره های قرآن که هم نام محوریت سوره مبارک فجر

همچنین ویژگی مهم این کارگاه ترکیب پیام های قرآن با هنر جدید است که می توان از این طریق نگاه جدید و به روزی به قرآن را رواج داد.

وی درباره کلاس تدبر اعلام کرد: تفسیر در ارائه طرح و خلق اثر به هنرمند کمک می کند ولی هنرمند خود باید به دنبال فهم عمیق تر آیات باشد و خود را به کلاس محدود نکند البته در این مسیر توضیحات اعتمادی استاد کارگاه هنر مفهومی نیز به روشن شدن ذهن ما انجامید.

کمبود ابزار در بخش نقش برجسته یکی از مشکلات پیش رو

«لیلا شجاعی» دانشجوی رشته تربیت مدنی که در کارگاه نقش برجسته نیز حضور دارد، خاطر نشان کرد: از آغاز این طرح هر بار که سوره فجر را می خوانم، مفاهیم جدیدی را درک می کنم که نتیجه ارتباط مداوم با این سوره در کارگاه های فضا سازی است و در اثر این معرفت به شکلی جدید به قرآن توجه می کنم.

وی که سابقه فعالیت های هنری را دارد و از کارگاه های نمایشگاه قرآن با این طرح آشنا شده است، ادامه داد: تنها مشکلی که با آن روبه رو بودیم، کمبود ابزار در بخش نقش برجسته بود که کار را برای مادرشوار می کرد.

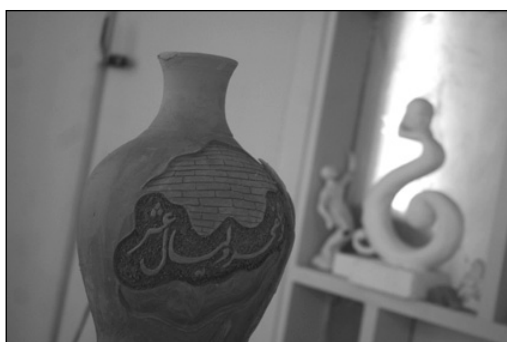
نقد گروهی آثار ارائه شده در کارگاه

«عاطفه ثابتی خواه» دانشجوی مهندسی اطلاعات (IT) با اشاره به آشنایی بیشتر با قرآن در طول کارگاه ها اظهار داشت: حضور در انجمن سبب شد که با کلیت رشته های هنری موجود آشنا و علاقه اصلی خود را بیابیم مزیت این کارگاه نیز این بود که به صورت گروهی درباره طرح های یکدیگر بحث می کردیم که به ارتقا کیفی طرح ها و پخته تر شدن آنها می انجامید مشکل اصلی نیز آشنا نبودن دانشجویان کارگاه هنر مفهومی با فضای نمایشگاه بود که در آثار چیدمانی مانع ارائه طرح دقیق می شد.

تلفیق ضعیف هنر و قرآن

«صدیقه تدریس حسنی» که دیپلم گرافیک دارد، با گله از کمبود زمان عنوان کرد: ما تا به حال با مجسمه به صورت عملی کار نکرده بودیم و چون تازه کار حجم را آغاز کردیم، مدت زمان زیادی طول کشید تا با کلاس ها و روند کار خود را تطبیق دهیم و این مسئله سبب شد که برای ارائه آثار با کمبود زمان مواجه شویم.

وی درباره کلاس های تدبر اظهار داشت: این کلاس ها به صورت مرتب و هماهنگ برگزار

نمی شد و گاه بین کلاس های مجسمه اطلاع می دادند که کلاس تدبر تشکیل می شود که این مسئله با توجه به اجباری بودن حضور دانشجویان در این کلاس باعث خراب شدن کار و از بین رفتن گنج و مصالح می شد زیرا مجسمه را نیمه تمام رها کرده و به کلاس تدبر می رفتیم.

حسنی در ادامه عنوان کرد: قرآن مفهوم گسترده ای دارد و از تمام جوانب قابل بررسی است اما از نظر هنری تا به حال توجه درستی به آن نشده و تنها نگاه های شخصی و مقطعی را شاهد بودیم که کافی نیست و با توجه به گستردگی قرآن کار وسیعی را می طلبد.

وی اضافه کرد: در کلاس تدبر دانشجویان به ارائه آثار قابل فهم برای مخاطب عام و رئال تشویق می شدند در حالی که هنر مدرن در قالب و ارائه اثر هنرمند را آزاد می گذارد همچنین مخاطب عام بدون تحقیق و فهم اصول هنر مدرن نمی تواند عمق آثار را در یابد.

حسنی بیان داشت: ضعف این طرح تلفیق ضعیف قرآن و هنر بود که شاید ناشی از بی تجربه گی دانشجویان بود ولی اگر طرح عمیق تر و عرفانی تر بود، تاثیر بیشتری بر شرکت کنندگان داشت زیرا قرآن حد و مرزهای خود را دارد و احترام های ویژه ای را می طلبد که شاید تعدادی از دانشجویان هنر با آن بیگانه باشند که نیاز به این ارتباط وجود داشت که از توان برگزار کنندگان برمی آید.

طرح فضا سازی سوره های قرآن سرمایه گذاری روی جوانان

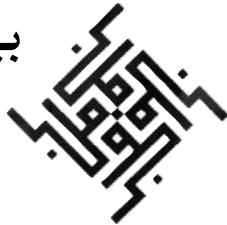
«کوکب ثابتی خواه» دانشجوی مهندسی کامپیوتر (سخت افزار) طرح فضا سازی سوره ای قرآن را سرمایه گذاری روی جوانان دانست و گفت: از این طریق می توان روی جوانان سرمایه گذاری کرد و دید جدیدی نسبت به قرآن را رواج داد زیرا ما باید عمق قرآن را بشناسیم تا بتوانیم در مورد آن کار کنیم و درک آیات به تغییر دیدگاه ها می انجامد که از این طریق می توان ارتباط با قرآن در جامعه را افزایش داد.

وی در پایان در مورد طرح خود در کارگاه هنر مفهومی توضیح داد: طرحی که برای هنر مفهومی ارائه کرده ام انسانی است که نیمی از آن بهشت و نیمی دیگر جهنم است که به نظر استاد تدبر مصداق آیه نیست بلکه اشاره ای به کل سوره است که این نوع نگاه به آثار باعث می شود ما نگران دآوری ها باشیم چون در هنر مدرن اشاره مستقیم به مفهوم وجود ندارد.

بیش از هزار اثر کشوربا سوره فجر

کنند که حس نیاز واقعی به کار قرآنی را در وجود خود حس کرده باشند و آنچه خلق می کنند از درونشان بجوشد و نه اینکه به اجبار و سفارش اثرشان را تولید کرده باشند.

ناآشنایی دانشجویان با اهداف برگزارکنندگان؛ علت پایین بودن کیفیت و کمیت آثار عکاسی
داور دیگری که در حال بررسی آثار است، «مهریار مهدوی» می خواهیم نظرش را درباره آثاری که در حال بررسیشان است بگوید.

وی درباره سطح کیفی آثار رسیده می گوید: آثار عکاسی به دلیل اینکه مصداق عینی نسبت به مضامین قرآن ندارد، چندان مرتبط با موضوع سوره والفجر نیست. مثلا عکس هایی از زلزله و فروریختن ایستگاه مترو ارسال شده که عاری از استعاره و معنی است و گمان می کنم دلیل این امر کم تجربه گی دانشجویان است.

مهدوی همچنین درباره علت آمار پایین عکس های ارسال شده به این طرح می افزاید: امسال اولین دوره ای است که بخش عکس وارد این نمایشگاه شده و دانشجویان با اهداف برگزارکنندگان چندان آشنا نیستند. لازم است که برای برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن، تبلیغات مناسب، اطلاع رسانی کافی و جلسات مطبوعاتی انجام شود و موضوع برای دانشجویان بیشتر شکافته شود.

این عکاس درباره موارد مورد توجه برای انتخاب و داوری آثار می گوید: در مرحله اول عکس هایی که به موضوع مرتبط نیست، حذف می شود بعد آثاری که از لحاظ تکنیکی در خدمت محتواست جدای می شود و در مرحله آخر تمام موارد تکنیکی اعم از ترکیب بندی، زاویه دید، رنگ، نورسنجی و... که در خدمت محتوا باشد مورد توجه قرار می گیرد.

بهترین تجلی سوره فجر و پیروزی نور بر تاریکی، پیروزی انقلاب اسلامی ایران است

ابتدا هنرمند باید نمونه ای کوچک از آن را در ذهنش شبیه سازی کند سپس به خلق آن در قالب اصلی بپردازد این کار به او این فرصت را می دهد که بتواند اثر عمیق تری خلق کند. این داور مهمترین ویژگی طرح فضا سازی سوره های قرآن را حضور فشر جوان می داند و می گوید: جوان سرشار از انرژی است. ذهن فعال دارد و اگر خوب هدایت شود سرمایه عظیمی برای فردای مملکت خواهد بود.

لزوم تاسیس میان رشته ای بین هنر و علوم قرآنی
طرح فضا سازی سوره «فجر» از آنجا که یک طرح قرآنی است این ضرورت را ایجاد کرده است که یک کارشناس قرآنی در گروه دست اندرکار این طرح قرار گیرد. «یاسر رضازاده» کارشناس تدبیر در قرآن در طرح فضا سازی سوره های قرآن است که در طول سه ماه دانشجویان را در مسیر خلق آثارشان همراهی کرده و به سوالات و شبهات ذهنشان در زمینه مسائل دینی و قرآنی پاسخ گفته است.

با او که در حال دیدن آثار است نیز گفت وگویی داشته ایم. مهمترین نکته ای که این کارشناس قرآنی بر آن تاکید دارد این است که؛ برای اینکه بتوان در زمینه هنر قرآنی به خلق آثاری که هم شاخصه هنری داشته باشند هم از لحاظ تفکر قرآنی عمیق باشند و با کلیت قرآن هم در تناقض نباشند لازم است که میان رشته ای بین هنر و علوم قرآنی تدارک دیده شود و متخصص هایی نیز در این میان رشته علاقمندان را راهنمایی کنند.

از او درباره ذهنیت اولیه دانشجویان نسبت به سوره فجر می پرسیم که اینگونه پاسخ می دهد: دانشجویانی که در این طرح شرکت کردند در ابتدای راه ذهنیتی که درباره قرآن داشتند این بود که آشنایی کافی با سوره را ندارند ولی وقتی وارد کار شدند در عمق کار دیدند که لازم است با آیات قرآن انس و ارتباط بهتری برقرار کنند و آن تعداد از دانشجویانی که در کارشان به دنبال فلسفه و تفکر عمیق بودند تعداد مراجعه شان به قرآن، کتاب های مرجع دینی و اساتید بیشتر بود.

رضازاده در توضیح بیشتر این مطلب عنوان کرد: در ابتدای کار فضای ذهنی بچه ها این بود که نقاط ابهامی در زمینه سوره ندارند ولی به مرور و در برخورد با کار به مرور نقاط ابهام مشخص شد.

وی این دوره از طرح فضا سازی سوره های قرآن را نسبت به دوره قبل از لحاظ کمی و کیفی یک گام به جلو دانست و ابراز داشت: هر چقدر طرح منظم تر و با مدیریت منسجم تری برگزار شود کیفیت آن بالاتر می رود. باید سعی شود طرح به سمتی برود که افرادی در آن شرکت

گروه هنر: عرصه هنر قرآنی دانشجویان کشور امروز شاهد برپایی یکی از بزرگترین مراسم داوری هنری بود که با حضور بزرگان هنر تجسمی در مقام داور، در سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور و با موضوع فضا سازی سوره «فجر» برگزار شد. به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، دوشنبه ۲۴ دی ماه ۸۶ سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور میزبان هنرمندانی چون دکتر حبیب الله صادقی، مجتبی آقایی، محمدرضا ذبیح الله زاده، هادی جمالی، ایرج میرزاعلی خانی، پریسا خضایی، صداقت جباری، لادن رضایی، ستاره بریرانی، قدرت الله عاقلی، مهیار مهدوی، عشرت سیروس و یاسر رضازاده کارشناس تدبیر در قرآن بود که به داوری بیش از ۱۰۰۰ اثر از دانشجویان کشور با موضوع سوره «فجر» پرداختند.

سالن اجتماعات سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور شاهد جنب و جوش دست اندرکاران طرح فضا سازی سوره فجر بود که در تدارک میزبانی نخستین مرحله داوری آثار این طرح که به انتخاب آثار بخش نمایشگاه منتهی می شود، بود.

آثار مختلف دانشجویان در رشته های لوگو، پوستر، عکس، تصویر سازی، نقاشی، حجم، نقش برجسته و هنر مفهومی به نظم در سالن چیده شده اند تا داوران - که یکی یکی از ساعت ۹:۴۵ صبح روز ۲۴ دی ماه برای داوری گرد هم آمده اند - آنها را محک بزنند.

نور مهمترین عنصر سوره فجر است

محمدرضا ذبیح الله زاده داور بخش حجم و نقش برجسته نخستین داوری است که به دیدن آثار اقدام می کند. تا آغاز رسمی داوری با او گفت وگویی در زمینه ماهیت طرح فضا سازی سوره های قرآن از نگاه او و اینکه اگر او به عنوان یک هنرمند قصد فضا سازی سوره فجر را داشت چگونه عمل می کرد داشتیم.

وی صحبت خود را اینگونه آغاز کرد که در سوره فجر برای او مهمترین عنصر نور است و او نیز پیش از این در کارهایش به عنصر نور توجه ویژه داشته است.

ذبیح الله زاده می افزاید: من برای سوره فجر، خورشید را کار می کنم که هم در اساطیر و هم در فرهنگ اسلامی نشان نور است. پیش از این هم در سمپوزیوم مجسمه سازی که برگزار شده بود من این خورشید را با تفکر مذهبی کار کرده بودم.

وی ادامه می دهد: من فکر می کنم برای کار هنری

قرآنی دانشجویان موضوع داوری شد

این مراسم داوری از جمله معدود مراسم های داوری است که داوران آن همگی در ساعت معین شده در محل حضور دارند و در فضایی حرفه ای مشغول قضاوت هستند. در بین داوران حبیب الله صادقی - از نقاشان پیشکسوت که آثار دینی و انقلابی شاخصی از او به جا مانده و در حال حاضر نیز مدیر کل دفتر امور هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مدیر موزه هنرهای معاصر تهران هست - به داوری آثار مشغول است. با او نیز به بحث درباره سوره فجر و چگونگی ایده پردازی دانشجویان و هنرمندان برای خلق اثر هنری پرداختیم.

وی معتقد است بهترین تجلی سوره فجر و پیروزی نور بر تاریکی؛ حق بر باطل، پیروزی انقلاب اسلامی ایران است. صادقی درباره برداشت ذهنی خود از سوره فجر اینگونه توضیح می دهد: عینیت تصور ذهنی من انقلاب اسلامی ایران است که به واقع هم معنا با مضمون سوره فجر یعنی نبرد نور و تاریکی و پیروزی نور است. معنی این سوره در قرآن نیاز به تفسیر فراوانی دارد. مصداق عینی یکی از مفاهیم این سوره پیروزی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس است البته نبرد نور و تاریکی از دیرباز در فرهنگ ایرانی و در نیایش های زرتشت نیز وجود داشته و پس از ظهور اسلام و ورود آن به ایران این تفکر ادامه یافته است.

این داور نظر کلی خود را درباره آثار این دوره اینگونه بیان می کند: با اینکه ذات قرآن قصه پردازانه است، دارای حکمت تمثیلی نیز است که در آثار رسیده کمتر به این ویژگی پرداخته شده یعنی به نحوی انتقال عین به عین انجام شده که باید در تدبیر هنری هنرمندان جوان نوعی رمز و شهود نیز لحاظ شود. به هر حال آثار همه احساسی و شخصی است و کمتر در آن سفارش به چشم می خورد. آثار مجسمه و نقش برجسته حرف های نوینی برای هنر قرآنی دارد اما به نظر می رسد در کارهای نقاشی نیاز به خلاقیت بیشتری وجود دارد.

طرح فضا سازی سوره های قرآن جنبشی نو در عرصه هنر قرآنی دیگر داوری که با او به گفت و گو نشستیم ایم هادی جمالی داور بخش تصویر و نقاشی است. او ضمن مثبت ارزیابی کردن برپایی چنین طرحی می گوید: فضا سازی سوره های قرآن که سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور بانی آن است می تواند در عرصه هنر قرآنی جنبشی نو ایجاد کند و چه بهتر است که هر سال یکی از استان های کشور میزبان بخش نمایشگاهی آن باشد.

بدون تردید برگزاری چنین برنامه هایی می تواند هنر را بیشتر به سوی اهداف قرآنی رهنمون کند، اما باید توجه داشت که این نگاه گسترده تر شود به گونه ای که دیگر شهرهای کشور را نیز در بر گیرد، زیرا با برگزاری این برنامه در شهرستان ها، هنرمندان آن منطقه نیز با این مضمون آشنا شده و مخاطبان بسیاری جذب هنر قرآنی می شوند.

وی می افزاید: البته در گام اول به واسطه فراهم نبودن امکانات می توان نمایشگاهی از آثار این دوره را در شهرستان ها به نمایش گذاشت تا در سال های بعد شاهد برگزاری آن به صورت دوره ای در شهرهای دیگر باشیم.

جمالی به مسئولان برگزارکننده این مراسم توصیه می کند که برای سال آینده فعالیت خود را گسترده تر کنند و همین طور با هزینه کردن بیشتر برای شرکت کنندگان انگیزه مناسبتری فراهم آورند.

وی همچنین به تاثیرات این طرح بر روی خود اشاره کرده و می گوید: صدقاتی که در آثار مشاهده کردم برای من جالب بود که چگونه اعتقاد و علاقه به یک مفهوم خاص می تواند ضامن خلق آثار برتر باشد، البته مسلماً مشاهده چنین آثاری می تواند در آینده برای من انگیزه ای برای خلق آثار جدید باشد.

توجه به متفاوت بودن ایده ها در داوری آثار لادن رضایی نقاش، هنرمند دیگری است که در بین داوران طرح فضا سازی سوره «الفجر» در بخش تصویر سازی حضور دارد. از وی سوالاتی پیرامون کیفیت آثار این دوره می پرسیم که پاسخ می دهد: سطح آثار رسیده در کل قابل قبول و راضی کننده است اما به عنوان یک داور دوست داشتم در میان آثار رسیده، تنوع بیشتری وجود داشت زیرا آثار اغلب شبیه به هم است و تنوع چندانی ندارد.

وی درباره نکات مورد توجه برای انتخاب آثار به خبرنگار ایکنا توضیح می دهد: ابتدا متفاوت بودن ایده و شیوه نگارش برای ما مهم است، دوم به کارگیری

جذابیت های بصری، سوم تکنیک به کار رفته در اجرای اثر و ارتباطش با مفهوم و چهارم ترکیب بندی مناسب و کنتراست های برنامه ریزی شده برای انتخاب اثر اهمیت دارد.

رضایی در پایان درباره شیوه برگزاری سالانه طرح فضا سازی سوره های قرآن می گوید: من با توجه به تجربیات گذشته ام در نمایشگاه های حرفه ای، معتقدم برگزاری دوسالانه این طرح مناسب تر است زیرا باعث بهبود کیفیت آثار می شود همچنین رقابتی بودن طرح انگیزه فعالیت در این عرصه را بین جوانان ایجاد می کند و باعث پیشرفت آنها خواهد شد.

نمایش آثار برگزیده در شهرهای دیگر

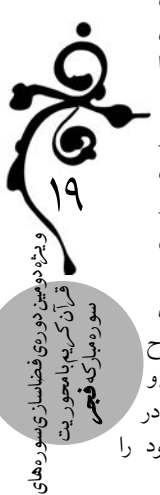
در پایان با ایرج میرزا علی خانی تصویرگر و یکی از داوران به گفت و گو می پردازیم. وی درباره نکات مورد توجه در مرحله انتخاب اظهار می کند: اول کارهای نو و بدیع مورد توجه قرار می گیرد، سپس تکنیک اجرایی و ارتباط آن با موضوع و مهم تر از همه نوآوری در کار هنری با توجه به تازه کار بودن دانشجویان مهم است.

این تصویرگر درباره شیوه برگزاری سالانه طرح نظرش را این گونه تبیین می کند: من با همین شیوه سالانه موافقم زیرا وقفه بیش از یک سال انگیزه کار را از بین می برد. بهتر است دستاوردهای این نمایشگاه ها به صورت کتاب و کاتالوگ چاپ شود و در اختیار دیگر علاقمندان قرار بگیرد. در ضمن می توان آثار برگزیدگان این نمایشگاه را در شهرهای دیگر به نمایش گذاشت تا مورد استفاده قرار بگیرد.

میرزا علی خانی در پایان گفت گو به فرهنگی شدن جوایز اشاره کرده و می گوید: درست است که جوایز مالی برای ادامه کار هنرمندان جوان انگیزه خوبی است اما می توان برای برگزیدگان جوایز دیگری مانند اعزام به کشورهای خارجی برای دیدن دوره های پیشرفته در نظر گرفت تا سبب ارتقا کیفی آثار آنان شود.

مراسم داوری آثار طرح فضا سازی سوره فجر تا ساعت ۱۳ ادامه پیدا کرده و داوران در حال نهایی کردن انتخاب های خود هستند و برگزیدگان هر بخش نیز بعد از همفکری داوران مشخص خواهد شد.

رسم محرمانه بودن آرای داوران ما را بر آن داشت که آنها را تنها بگذاریم تا طرح فضا سازی سوره «فجر» که یکی از بزرگترین و بی سابقه ترین تجربه های عرصه هنر قرآنی در عرصه دانشجویی است برگزیدگان خود را بشناسد.

سوره «فجر» نماد هشت سال

هدایت آن است اذعان می دارم اگر بخواهم روزی از دریچه علم به قرآن نگاه کنم ترجیح می دهم ابتدا معرفت بیشتری به قرآن حاصل کنم به طوری که از این سرچشمه فیض الهی لبریز شوم و بعد به سراغ کار هنری یا علمی بروم.

«قره باغی» که مدرس دانشکده هنر دانشگاه تهران است درباره پرسشی که خبرنگار ما از رضا زاده پرسید، گفت: باید روی این مسأله فکر کنم. این امر جای تأمل و تعمق بسیاری دارد و نمی توان به سادگی درباره آن سخن گفت.

این داور مفهومی درباره المان هایی که برای داوری در نظر داشته چنین توضیح داد: از مهمترین المان هایی که برای داوری در نظر گرفتم این بود که هنرمند چگونه با مفهوم سوره ارتباط برقرار می کند و منظور خود را با زبان هنر به مخاطب انتقال می دهد و این که چگونه هنرمند می تواند بر لبه باریک رشته هنری اش که نمی خواهد مثلاً مجسمه یا نقاشی صرف باشد مسیر خود را انتخاب کرده و مفهوم را به مخاطب القا کند.

«رضازاده» که حدود ۱۰ سال تجربه کار قرآنی را در کارنامه خود دارد، نیز مهم ترین شاخصه داوری اش را ارتباط فضاسازی آثار با مفهوم سوره دانست و تصریح کرد: ابتدا مفاهیم سوره را در ذهن خود مرتب کرده سپس میزان ارتباط کار هنری را با این مفاهیم می سنجم. مشخصه دیگر این است که ارتباط اثر با مفهوم سوره باید مشخص باشد یعنی اثر نباید انتقال دهنده گزاره های کلی باشد چون قرآن واجد تمام مفاهیم خوب است بنابراین اثر صرفاً باید مفاهیم سوره فجر را منعکس کند و شاخصه دیگر تکنیک است که داورهای مفهومی به آن پرداخته اند.

«قره باغی» که کارشناس ارشد پژوهش هنر از دانشگاه تهران است در پاسخ به خبرنگار ما درباره ویژگی های سوره فجر برای فضاسازی اذعان داشت: سوره فجر ویژگی امیدبخشی دارد و نوعی نگاه به آینده در نام سوره به چشم می خورد. مفاهیم سوره که در بردارنده فتح و پیروزی است، پیامی نویددهنده دارد و حتی می تواند نماد انقلاب سال ۱۳۵۷ و جنگ تحمیلی باشد که من آن دوران را به یاد دارم.

«رضازاده» نیز در پاسخ به خبرنگار ما درباره این مطلب که اگر خودتان می خواستید فضاسازی سوره های قرآن را انجام دهید چگونه عمل می کردید، گفت: رشته تخصصی من زمین شناسی است و پژوهش در عرصه قرآن را در کنار رشته تخصصی ام

فضای مفهومی سوره فجر از دیدگاه کارشناس مفهومی
سوره فجر و ویژگی امیدبخشی دارد و نوعی نگاه به آینده در این واژه به چشم می خورد. مفاهیم سوره که در بردارنده فتح و پیروزی است، پیامی نویددهنده دارد و نماد انقلاب سال ۱۳۵۷ و جنگ تحمیلی است

دارم و اگر بخواهم چنین کاری را انجام دهم باید از زاویه دید علمی به قرآن نگاه کنم و این که از راه علمی بخواهم عظمت قرآن را نشان دهم؛ چنین گرایشی در من وجود ندارد چرا که عظمت قرآن را در هدایت فکری آن می دانم.

این کارشناس قرآنی در پاسخ به نقد خبرنگار ما درباره این مطلب که دید علمی به قرآن داشتن از عظمت قرآن نمی کاهد و اگر از دریچه هنر و علم به قرآن نگاه شود یک راه از راه های شناخت قرآن است، بیان داشت: با تأکید بر این نکته که عظمت قرآن در

گروه هنر: سوره فجر ویژگی امیدبخشی دارد و نوعی نگاه به آینده در نام و معنای این سوره به چشم می خورد. مفاهیم سوره که در بردارنده فتح و پیروزی است، پیامی نویددهنده دارد و به نوعی نماد انقلاب سال ۱۳۵۷ و دفاع هشت ساله مبارزان ایرانی است.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، در جلسه داوری آثار هنر مفهومی طرح فضاسازی سوره «فجر» که با حضور رضا قره باغی و معصومه میرحسینی داوران مفهومی و یاسر رضازاده کارشناس قرآنی عصر روز ۱۳ بهمن ماه برگزار شد با دو نفر از این داوران درباره چگونگی فضاسازی این سوره و نیز چگونگی داوری آثار نشست کوتاهی داشتیم.

«رضا قره باغی» کارشناس مفهومی نمایشگاه درباره چگونگی فضاسازی سوره فجر گفت: این نمایشگاه برای شروع حرکت خوبی است ولی جای تأمل و تعمق بیشتری دارد و با در اختیار قراردادن امکانات بیشتر به هنرجویان می توان شاهد روند بهتری بود چرا که از هیچ چیزی به وجود نمی آید.

«یاسر رضازاده» کارشناس قرآنی نیز در این باره ابراز داشت: اگر در نمایشگاه افرادی حضور پیدا کنند که با مفاهیم قرآن انس بیشتری داشته باشند، روش مناسبی خواهد شد برای ارایه بخشی از پیامی که در این سوره از قرآن (فجر) است.

وی افزود: مهمترین عامل، ارتباط هنرمند با قرآن است که از نظر من این ارتباط بسیار ضعیف است، به طور مثال کمتر هنرمندی را داریم که سوره مربوطه را حفظ باشد و یا بداند سوره چه می خواهد بگوید به طوری که مفاهیم در ذهنش ملکه شده باشد. این افراد بیشتر گرایش هنری دارند تا قرآنی.

انقلاب اسلامی و دفاع مقدس است

از رضازاده خواستیم که در جایگاه کارشناس قرآنی ملاک های داوری خود را در یک اثر هنری به صورت عینی نشان دهد که در مقام توضیح گفت: «پشت هیچستان جایی است» اثر «نگس حاتمی موحد» تقریباً بیشتر ملاک ها را داشت. این اثر فضای بسته ای را نشان می دهد که درب آن قفل شده است و در روی دیوارهای آن کلیدها و قفل های بسیاری دیده می شود و در فضای پشت درب بسته تصویری آرام و سبز است که شاید نمادی از بهشت باشد و باید از دربی که قفل شده است وارد بهشت شد که کلیدها و قفل های فراوانی که وجود دارد می تواند نمادی از حسرت باشد.

وی در پاسخ به خبرنگار ایکنا با این مضمون که برحسب گفته خودتان سوره فجر امید و پیروزی را در خود دارد و در این اثر فتح و پیروزی چه جایگاهی دارد، توضیح داد: فتح و پیروزی در این اثر شاید خیلی نمایان نباشد اما دیگر مولفه های سوره را می توان در آن دید. در روز قیامت انسان ها وقایع زندگی خود را مرور می کنند، بهشت را می بینند و راهکارهایی را که داشتند و از آن استفاده نکردند را به یاد می آورند و کلیدهای فراوانی که در کنار درب بسته وجود دارد نماد این راهکارهایی است که استفاده نشده است به طوری که درب هنوز بسته است.

«رضازاده» تصریح کرد: مفهوم «گیجی» نیز در این اثر دیده می شود و مخاطب نمی داند که باید از چه کلیدی برای باز شدن درب استفاده کند. این نماد اشاره به آیه سوره فجر «يقول ياليتني قدمت لحيات» (ای کاش برای حیاتم چیزی می فرستادم) است.

یعنی ارتباط کار با مفهوم سوره کاملاً مشخص است. آدم هایی که خوب می بینند دچار حسرت نمی شوند. این کار می گوید اگر خوب نگاه کنی بعداً حسرت نمی خوری.

وی در ادامه افزود: فجر یعنی شکاف، شکاف فکری، این کار یک شکاف و جرقه ای در ذهن می زند که مصداق نور و امید است.

«قره باغی» که کارشناس فارغ التحصیل مجسمه سازی است همکاری سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور را در برپایی این نمایشگاه مثبت ارزیابی کرده و بیان داشت: هر حرکت فرهنگی مثبت است و می تواند مثمرتر باشد. نباید نسبت به چنین حرکت هایی امساک کرد. این نمایشگاه ها و جشنواره ها باید ادامه داشته باشند و از

«قره باغی» کارشناس مفهومی:
ما با فضایی مواجه هستیم که می تواند موثر باشد. شاید در نظر برخی چنین حرکت هایی جنبه تزئینی و دکوراتیو داشته باشد ولی در کنار این جنبه تزئینی بودن، مفاهیمی نیز منتقل می شوند

مرکز خارج شده و وارد شهرستان ها شود. وی ادامه این روند را در قالب سالانه، دوسالانه و انواع و اقسام جشنواره ها مفید دانست و برپایی یک جشنواره را بدون استمرار، حرکتی سترون دانست و افزود: حرکت های فرهنگی و هنری می توانند در سطح کشورهای مسلمان برگزار شوند که با این کار پیوند عمیقی بین این ملل ایجاد می شود و حتی می توان به برپایی چنین نمایشگاه هایی در عرصه بین المللی اندیشید.

«قره باغی» که در هیات مدیره ۲ دوره از

نمایشگاه عضویت داشته است در پاسخ به خبرنگار مادر باره این مطلب که نقش حرکت های فرهنگی و هنری تا چه میزان به ارتقای سطح دانش قرآنی و هنری دانشجویان کمک می کند، گفت: ما با فضایی مواجه هستیم که می تواند موثر باشد. شاید در نظر برخی چنین حرکت هایی جنبه تزئینی و دکوراتیو داشته باشد ولی در کنار این جنبه تزئینی بودن، مفاهیمی نیز منتقل می شوند.

«رضازاده» نمایشگاه این دوره را با دوره قبل از نظر کمی و کیفی مورد ارزیابی قرار داده و ابراز داشت: کارهای دوره قبل به لحاظ ارتباط با مفهوم سوره ضعیف بود ولی این دوره شاهد کارهای قوی تری هستیم. چون افرادی که در این دوره در کلاسها حضور داشتند ارتباط خوبی با آیات برقرار کردند. ولی با توجه به این نکته که احساس کاذبی در مورد مسائل دینی وجود دارد و فضایی برای دانشجو ترسیم نشده که لازمه تلمذ کردن در مکتب قرآن را احساس کند، بیشتر اوقات در کلاس به رفع شبهات می پرداختم تا تفسیر خود سوره.

وی در پایان سخنان خود تصریح کرد: همه کارهای ارایه شده به نمایشگاه کارهایی نیست که از درون جوشیده باشد و کاری که حاصل نگاهی از بیرون باشد، عمق چندانی نخواهد داشت. هنرمند باید از عشق و معرفت به قرآن لبریز باشد تا بتواند هنری قرآنی عرضه کند ولی با تمام این تفاسیر، آثار این دوره قوی تر از دوره گذشته بود.

یادآوری می شود این نشست در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) محل داوری این بخش از طرح فضا سازی سوره «فجر» انجام شد.

از نمایشگاه قرآنی «سوگند به نور»

بازدید رییس جهاد دانشگاهی

دینی امام علی (ع) و «عیسی علیزاده» معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور، رییس جهاد دانشگاهی را همراهی کردند.

در این بازدید رحیم خاکی نحوه ارائه فراخوان، حضور دانشجویان در کارگاه ها، برپایی نمایشگاه و دیگر مراحل اجرایی این طرح را برای رئیس جهاد دانشگاهی توضیح داد.

در این نمایشگاه، ۳۰۰ اثر از دانشجویان سراسر کشور با موضوع فضا سازی سوره فجر در هشت رشته عکاسی، نقش برجسته، هنر مفهومی، پوستر، لوگو، تصویرسازی، نقاشی و حجم به نمایش درآمد.

نمایشگاه «سوگند به نور» که به مناسبت دهه فجر و با همت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شده، از روز دوشنبه ۱۵ بهمن ماه در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) افتتاح شد و تا پایان بهمن ماه برپاست.

گروه هنر: «حمیدرضا طیبی» رییس جهاد دانشگاهی، ظهر امروز بیست و نهم بهمن ماه از نمایشگاه طرح فضا سازی سوره فجر که در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برپا است، بازدید کرد. به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، «حمیدرضا طیبی» رییس جهاد دانشگاهی ظهر امروز بیست و نهم بهمن ماه از نمایشگاه طرح فضا سازی سوره فجر با عنوان «سوگند به نور» که در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برپا است، بازدید کرد.

وی در این بازدید استفاده از ابزار هنر برای بیان مفاهیم قرآنی را حرکتی مثبت ارزیابی کرد و برگزاری این طرح در میان دانشجویان را از دیگر نقاط قوت این فعالیت هنری دانست.

در این بازدید «رحیم خاکی» رییس سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور، «مجتبی آقایی» سرپرست موزه هنرهای

ویژه برنامه ای در شبکه قرآن سیما به گزارش از نمایشگاه فضاسازی سوره های قرآن اختصاص می یابد

«یک روز نورانی» که در شبکه قرآن سیما پخش می شود، ویژه برنامه ای برای این نمایشگاه ترتیب داد تا طی آن با تمام برگزیدگان و اساتید گفت و گو شود. وی همچنین اذعان داشت: مشاهده این آثار هنری و قرآنی سبب انبساط خاطر می شود به همین علت می توان از این آثار در مراکز فرهنگی و اماکنی چون مترو استفاده کرد و آنان را در معرض دید عموم قرار داد.

مدیر شبکه قرآن سیما با اظهار خشنودی از اجرای طرح فضاسازی سوره های قرآن خاطرنشان کرد: اگر به خوبی از این طرح حمایت شود، می تواند به جایگاه شکوفایی استعداد های هنری بدل شده و از این مجرا افراد فرهیخته ای را به دنیا معرفی کرد.

وی ادامه داد: نباید برخوردهای محدود با فعالیت های قرآنی داشت زیرا افراد دارای سلیقه های مختلفی هستند و به فعالیت در رشته های متنوعی تمایل دارند از این منظر می توان برنامه های قرآنی متنوعی را اجرا کرد چرا که همان گونه که شاهدیم برپایی چنین مسابقاتی به پیوند دانشجویان و قرآن کمک می کند.

ساری درباره مزیت های طرح های هنری قرآنی تصریح کرد: در صورت برخورد درست با هنرمندان می توان جریانی در جامعه ایجاد کرد و از طریق هنر قرآنی جامعه را به تفکر و تأمل تشویق کرد همچنین این آیات دارای مضامینی تربیتی نیز هستند و استفاده از آنها و نمادهای قرآنی در آثار هنری برکات متعددی را به دنبال خواهد داشت.

ساری در پایان خواستار همکاری بیشتر با سازمان فعالیت های قرآنی شد و اظهار داشت: می توان از طرح هایی مانند فضاسازی سوره های قرآن در برنامه های هنری شبکه قرآن در ایام تابستان مانند تابستان ۱۴۴۱ بهره گرفت و به طور کلی برنامه های مشترکی را می توانیم به مرحله اجرا در آوریم.

گروه هنر: به گفته ساری مدیر شبکه قرآن و معارف سیما، این شبکه در یکی از برنامه های خود بخش ویژه ای را به تهیه گزارش از نمایشگاه فضاسازی سوره های قرآن و مصاحبه با برگزیدگان اختصاص خواهد داد.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، «حسین ساری» مدیر شبکه قرآن و معارف سیما صبح امروز چهارشنبه ۱ اسفند ماه به مدت یک ساعت از نمایشگاه فضاسازی سوره فجر که به همت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برپا است، دیدن کرد.

در طول این بازدید «عیسی علیزاده» معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور و «زهرا کامیاب» مدیر اجرایی طرح فضاسازی سوره های قرآن توضیحاتی پیرامون نحوه برگزاری این طرح و روند کار ارائه دادند.

کامیاب نحوه برگزاری کارگاه های هنری فضاسازی فجر را تشریح کرد و گفت: از تیر ماه کارگاه هایی برای آشنایی دانشجویان برپا کردیم که در این کلاس ها اساتید هنر و استاد تدبیر در قرآن دانشجویان را راهنمایی کردند تا آنان با شناخت کامل به خلق اثر بپردازند.

وی ادامه داد: طی نظرسنجی هایی که انجام شد، پی بردیم برگزاری این طرح در گسترش ارتباط دانشجویان با قرآن موثر بوده و حتی افرادی که انس با قرآن نداشتند، برای خلق اثر بارها به آیات و تفاسیر مراجعه کردند.

ساری نیز با تأیید گفته های کامیاب عنوان کرد: تصویری که ما اکنون می بینیم نتیجه تلاش هنرمندان و ارتباط مستمر آنها با قرآن است چون فرد باید بارها آیات را بخواند و با آن مانوس شود تا بتواند به تصویری در ارتباط با آن دست یابد.

طی بازدید از هر بخش، علیزاده و کامیاب مفاهیم و مراحل خلق آثار را برای مدیر شبکه قرآن سیما تشریح می کردند. در بخش هنر مفهومی ساری آثار این بخش را مورد توجه ویژه قرار داده و عنوان کرد: پس از هماهنگی های لازم می توان در برنامه

معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی: نمایشگاه های هنر قرآنی تجلی گاه اتحاد ملی و انسجام اسلامی هستند

گروه هنر: «سعید پورعلی» معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی طی بازدید از نمایشگاه فضا سازی سوره فجر، نمایشگاه های هنر قرآنی را محل تجلی و توسعه اتحاد ملی و انسجام اسلامی از طریق زبان هنر دانست. به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، «سعید پورعلی» معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی صبح امروز سه شنبه ۳۰ بهمن ماه از نمایشگاه فضا سازی سوره فجر که

در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) دایر است، بازدید به عمل آورد. در این بازدید «عیسی علیزاده» معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور، معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی را همراهی کرد. پورعلی در ابتدا از نمایشگاه عکس های انقلاب که در طبقه همکف موزه امام علی (ع) برپا است، دیدن کرده و سپس بازدید از نمایشگاه فجر را با مشاهده آثار بخش عکاسی آغاز کرد.

پورعلی در پاسخ به گفته علیزاده مبنی بر تلاش برای بین المللی شدن این طرح تاکید کرد: برای این امر می توان از خانه های فرهنگی که ایران در کشورهای چون هند، پاکستان، سوریه و... دارد، استفاده کرد و با همکاری این مراکز طرح فضا سازی سوره های قرآن را به کشورهای اطراف برده و حتی المقدور نمایشگاه هایی از این آثار برپا کرد.

در زمان بازدید علیزاده معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های دانشجویان کشور از نحوه برگزاری این نمایشگاه، مراحل تولید آثار و کارگاه های آموزشی توضیحاتی را ارائه داد و گفت: برای برپایی این نمایشگاه کارگاه هایی را در انجمن مجسمه سازان دایر کردیم که با استقبال دانشجویان روبه رو شد به همین علت تعداد ساعات این کارگاه ها را افزایش دادیم همچنین برای برقراری ارتباط بیشتر دانشجویان با سوره فجر از خلاصه تفاسیر جزوه ای تهیه کرده و آن را در اختیار دانشجویان قرار داده و در کنار آن کلاس تدبیر نیز برپا شد.

معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی سپس از بخش تصویرسازی، نقاشی و هنر مفهومی بازدید کرد و ادامه نمایشگاه را در طبقه سوم موزه با مشاهده آثار بخش های لوگو و پوستر دنبال کرد.

علیزاده در توضیح عکس هایی که به مرگ و شهادت اشاره داشت، عنوان کرد: از آنجا که آیه «یا ایها النفس المطمئنه...» یادآور مرگ و آخرت است، در تعدادی از عکس ها و دیگر آثار به این موضوع اشاره شده است.

وی با اشاره به روح کودکانه و معصومی که در آثار دیده می شود، بیان داشت: شاید برگزاری این نمایشگاه با این حجم در سایر نقاط و مراکز به سهولت امکان پذیر نباشد پس می توان به صورت بخش های جداگانه در رشته های تفکیک شده در دانشگاه ها و شهرهای بزرگ کشور چون اصفهان، مشهد، شیراز، اهواز، تبریز و... این آثار را به نمایش درآورد.

وی اظهار داشت: از دانشجویان خواستیم که در کنار اثر خود آیات مورد اشاره را ذکر کنند که اکنون در آرشیو تمام این مستندات وجود دارد و اگر از این آثار کتابی تهیه شود، از این مستندات استفاده خواهد شد اما متأسفانه به دلیل محدودیت های نمایشگاهی این توضیحات در کنار آثار در فضای نمایشگاه نصب نشده است.

وی همچنین ادامه داد: تصویر برای عموم جامعه قابل درک است و به همین سبب به عنوان روشی موثر در خدمت قرآن قرار گیرد همچنین با توجه به اینکه امسال از سوی مقام معظم رهبری سال اتحاد ملی و انسجام اسلامی نام گرفته و قرآن را می توان محور انسجام مسلمانان دانست، برپایی نمایشگاهی با مضامین هنری و قرآنی می تواند محلی برای تجلی این مفاهیم و ایجاد اتحاد بیشتر باشد.

تاثیر نمایشگاه فجر بر جامعه
تصویر برای عموم جامعه قابل درک است و به همین سبب به عنوان روشی موثر می تواند در خدمت قرآن قرار گیرد همچنین با توجه به اینکه امسال از سوی مقام معظم رهبری سال اتحاد ملی و انسجام اسلامی نام گرفته و قرآن را می توان محور انسجام مسلمانان دانست، برپایی نمایشگاهی با مضامین هنری و قرآنی می تواند محلی برای تجلی این مفاهیم و ایجاد اتحاد بیشتر باشد

پورعلی در پایان خواستار رایزنی با آموزش و پرورش و دانشگاه ها و مراکز فرهنگی شهرداری و به ویژه سازمان فرهنگی هنری شهرداری برای برپایی نمایشگاه های دوره ای از این آثار در نقاط مختلف شهر و کشور شد تا به شکلی مطلوب و با حفظ حرمت و ارزش آثار در معرض دید همگان قرار گیرد.

نشد. وی اظهار داشت: از دانشجویان خواستیم که در کنار اثر خود آیات مورد اشاره را ذکر کنند که اکنون در آرشیو تمام این مستندات وجود دارد و اگر از این آثار کتابی تهیه شود، از این مستندات استفاده خواهد شد اما متأسفانه به دلیل محدودیت های نمایشگاهی این توضیحات در کنار آثار در فضای نمایشگاه نصب نشده است.

اللهم والليل اذا حسي والليل اذا حسي والليل اذا حسي
همراه با مسؤلان
دومين دوره فضا سازی
سوره های قرآن کریم
بامحوریت
سوره مبارکه فجر

ایجاد دبیرخانه دائمی طرح فضا سازی سوره های قرآن از فعالیت های موثر جهاد دانشگاهی است

می تواند از آن بهره مند شود لذا دانشجویان که قشر نخبه و فرهیخته جامعه هستند، توانسته اند با استفاده از ابزار هنر و محتوای دینی آثار ارزشمندی را تولید کنند. طیبی تاکید کرد: خلق اثر هنری مستلزم تفکر و تدبیر در محتوای سوره ها است و بسیاری از دانشجویان پس از آگاهی از مفاهیم والای سوره فجر اقدام به آفرینش آثار هنری کردند که این امر به وضوح در آثار نمایشگاه به چشم می خورد. رئیس جهاد دانشگاهی درباره بهتر برگزاری برنامه هایی چون طرح فضا سازی سوره های قرآن پیشنهاد داد: نکته اصلی در باب روی آوردن متولیان فرهنگی، در اطلاع رسانی و مشارکت در هر چه بهتر برگزار شدن این برنامه است. همچنین تشکیل دبیرخانه دائمی این طرح در جهاد دانشگاهی، ایجاد هسته علمی و شورای سیاست گذاری با حضور نمایندگان تمامی نهادهای فرهنگی و دانشگاهی و توجه به بعد بین المللی شدن این برنامه می تواند ما را در رسیدن به چشم اندازهای فرهنگی جهاد دانشگاهی نزدیک تر سازد.

وی در پایان خاطر نشان کرد: پیشنهاد می کنم از هنرمندان خواسته شود تا به صورت مکتوب فهم خود را از مفاهیم والای سوره ها برای دبیرخانه ارسال کرده و در یک مسابقه علمی به بهترین آثار جوایزی اهدا شود همچنین این آثار به صورت مکتوب چاپ و در اختیار عموم برای استفاده قرار گیرد.

وی ادامه داد: در این راستا و به منظور استفاده از توانمندی و ظرفیت همه دانشجویان پس از تشکیل کانون های تخصصی قرآن در سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور و بایست نهاد کانون هنرهای تجسمی در سال ۸۵ نخستین دوره این طرح با محوریت سوره فلق برگزار شد که با استقبال شایان توجهی از سوی دانشجویان روبه رو شد. پس از موفقیت اولین دوره این طرح سازمان اقدام به برگزاری دومین دوره با محوریت سوره فجر کرد.

طیبی در ارزیابی خود از دومین دوره طرح فضا سازی سوره های قرآن اظهار داشت: هر کسی با بازدید از این نمایشگاه اذعان خواهد کرد که آثار ارائه شده از لحاظ کمی و کیفی در نوع خود کم نظیر و حتی بی نظیر است و جای خوشحالی است که جهاد دانشگاهی پس از موفقیت در عرصه های مختلف آموزشی و پژوهشی اقدام به فعالیت های چشمگیر و تاثیر گذار از این دست در عرصه های فرهنگی کرده است به علاوه این که نمایشگاه سوره فجر در دهه فجر و سالگرد پیروزی انقلاب به نمایش در آمد و تقارن این ایام با ماه محرم که در مضامین سوره فجر نیز موجود است، باعث خلق آثاری فاخر در این عرصه شده است.

وی درباره استفاده از هنر تصریح کرد: زبان هنر زبانی عمومی است و هر کس به فراخور استعداد خود

گروه هنر: ایجاد دبیرخانه دائمی برای طرح فضا سازی سوره های قرآن می تواند جهاد دانشگاهی را در رسیدن به چشم اندازهای فرهنگی خود نزدیک تر سازد.

«حمیدرضا طیبی» در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره اهداف طرح فضا سازی سوره های قرآن عنوان کرد: سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور با هدف فهم معانی قرآن و ترویج فرهنگ قرآنی اقدام به انجام فعالیت های متعددی در عرصه های فرهنگی و دینی کرده است که یکی از این فعالیت ها طرح فضا سازی سوره های قرآن است که دو هدف را پیگیری می کند هدف نخست فهم معانی و شأن نزول سوره ها توسط دانشجویان است که این کار در زندگی فردی و اجتماعی دانشجویان تاثیر بسیاری می گذارد و هدف دوم بیان این فهم از قرآن با زبان هنر برای دیگران است.

حبیب الله صادقی:

مفهوم آیه «والفجر و لیل عشر» در انقلاب اسلامی متجلی است

یکی از مفاهیم این سوره پیروزی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس است البته نبرد نور و تاریکی از دیرباز در فرهنگ ایرانی و در نیایش های زرتشت نیز وجود داشته و پس از ظهور اسلام و ورود آن به ایران این تفکر ادامه یافته است. این مقام مسئول تاکید کرد: حال وقت این رسیده که هنرمندان ایرانی از لایه لای مفهوم پیروزی نور بر تاریکی در آموزه های ایران باستان به تعمق بیشتری در قرآن بپردازند و حقیقت این سوره را تجلی بخشند.

وی درباره برگزاری سالانه نمایشگاه توضیح داد: این شیوه مناسب است و نباید دوسالانه شود زیرا دانشجویان ۴ سال بیشتر فرصت ندارند و باید

وی ادامه داد: کیفیت آثار امسال چشمگیرتر است و فعالیت دانشجویان و اساتید جای قدر دانی دارد. به نظر من فعالیت برای سال آینده از فردا باید با تأسیس یک دبیرخانه دائمی آغاز شود و رابط های هنری پس از پایان نمایشگاه، با تمام دانشگاه های هنر کشور مرتبط شوند.

صادقی درباره برداشت ذهنی خود از سوره فجر توضیح داد: عینیت تصور ذهنی من انقلاب اسلامی ایران است که به واقع هم معنا با مضمون سوره فجر یعنی نبرد نور و تاریکی و پیروزی نور است. معنی این سوره در قرآن نیاز به تفسیر فراوانی دارد. مصداق عینی

«حبیب الله صادقی» مدیر کل دفتر امور هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مدیر موزه هنرهای معاصر تهران که داوری بخش نقاشی و تصویر سازی طرح فضا سازی سوره «والفجر» را به عهده دارد، در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره کیفیت آثار رسیده به دبیرخانه این طرح گفت: آثار رسیده نسبت به سال گذشته از کیفیت و کمیت مطلوبی برخوردار است و من در میان آثار شاهد تجلی یافتن آیه «والفجر و لیل عشر» هستم.

آموخته‌های خود را در این فرصت محک بزنند. رقابتی بودن طرح هم مناسب است زیرا فرصت شناسایی قابلیت های فردی را به دانشجو می دهد تا نسبت به ارائه مفهوم قرآن با هنر تجربه کافی به دست آورد. پس از این مراحل در دوره های ۷ یا ۸ می توان به رقابتی نبودن طرح نیز فکر کرد.

صادقی درباره موارد مهم انتخاب آثار توضیح داد: با اینکه ذات قرآن قصه پردازانه است، دارای حکمت تمثیلی نیز است که در آثار رسیده کمتر به این ویژگی پرداخته شده یعنی به نحوی انتقال عین به عین انجام شده که باید در تدبیر هنری هنرمندان جوان نوعی رمز و شهود نیز لحاظ شود. به هر حال آثار همه احساسی و شخصی است و کمتر در آن سفارش به چشم می خورد. آثار مجسمه و نقش برجسته حرف های نوینی برای هنر قرآنی دارد اما به نظر می رسد در کارهای نقاشی نیاز به خلاقیت بیشتری وجود دارد. این مقام مسئول درباره رویکرد سازمان فعالیت های قرآنی کشور در انجام این طرح گفت: برگزاری طرح فضا سازی سوره والفجر در ایام دهه فجر تقارن مناسبی است که باید در سال های آینده بیشتر پرداخته شود و با تبلیغات مناسب در آشکارسازی اهداف سازمان تلاش شود.

«حبیب الله صادقی» سرپرست موزه هنرهای معاصر و مدیر کل دفتر امور هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره فضا سازی سوره های قرآن اظهار داشت: وقتی هنرمند سوره ای را شنیده یا می خواند، به درکی دست می یابد که منتهی به یک تصویر می شود که این تصویر ترجمه عینی و مانند ترجمه عربی به فارسی آیات نیست بلکه ناشی از درک معنای سوره و برآمده از عمق وجود و باطن هنرمند است که در نتیجه یک سیر درونی حاصل شده و هنرمند به کشفی می رسد که از این طریق مفهوم دریافتی را در خارج از ذهن به یک تصویر بدل می کند.

وی که سال گذشته یکی از داوران طرح فضا سازی سوره های قرآن بوده، با اعلام اینکه امسال نیز یکی از داوران مسابقه فضا سازی سوره های قرآن است،

گفت: افتخار می کنم با مجموعه ای که در خدمت قرآن هستند، همکاری کنم و تا هر زمان که بتوانم خادم قرآن خواهم بود.

صادقی درباره کیفیت آثار نمایشگاه سال گذشته که با موضوع فضا سازی سوره فلق برگزار شد، توصیف کرد: سال گذشته شروع طرح فضا سازی سوره های قرآن بود و به همین علت ضعف های آن طبیعی به نظر می رسید اما برای ارتقای این طرح نیاز به دبیرخانه دائمی و هیئت علمی کارآمدی است و باید در کنار آن کارگاه های آموزشی تشکیل شود تا با همراهی هنرمندان مفاهیم قرآن در فضاهای تصویری وارد شود.

توجه به فضا سازی مناسب

در فضا سازی سوره های قرآن باید توجه داشت که مفاهیم قرآنی به شکل مناسبی تصویر شود تا از حکمت الهی آن کاسته نشود که بدون شک این کار بزرگی است که هنرمندان باید با تامل و تعمق به یک درک عمیق دست یابند

مدیر کل دفتر امور هنرهای تجسمی:

عینیت تصور ذهنی من از سوره فجر انقلاب اسلامی ایران است که به واقع هم معنا با مضمون سوره فجر یعنی نبرد نور و تاریکی و پیروزی نور است

سرپرست موزه هنرهای معاصر ادامه داد: با توجه به اینکه قرآن مفاهیم و رموز بزرگی در دل دارد نباید فضا سازی آن را به جشنواره ها محدود کنیم زیرا بسیاری از مردم ایران به قرآن و اسلام عشق می ورزند و هنرمندان نیز از مردم جدا نبوده و آن هایی که به این

مسائل توجه دارند، باید به صورت خودجوش به این سمت حرکت کنند.

مدیر کل دفتر امور هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اضافه کرد: در فضا سازی سوره های قرآن باید توجه داشت که مفاهیم قرآنی به شکل مناسب تصویر شود تا از حکمت الهی آن کاسته نشود که بدون شک این کار بزرگی است که هنرمندان باید با تامل و تعمق به یک درک عمیق دست یابند.

وی پیشنهاد کرد: هنرمند باید تمامی وجود خود را از معرفت الهی که در قرآن نهفته است، سرشار کند تا پرده ها از مقابل چشمانش کنار رفته و زوایای جدیدی را کشف کند به همین دلیل قرآن را نباید تنها به کلام به شکل شنیداری و موسیقایی محدود کرد بلکه راه های دیگری برای رسیدن به باطن آن کشف کرد تا آیات در روح هنرمند جذب شده و جذابیت های بی انتهای آن سبب هدایت ما شود.

صادقی همچنین اشاره کرد: فردی که مفهومی قرآنی را تصویر می کند فقط روایت گری محض نمی کند او به دنبال یک شیوه دیگری از درک است که باید با تلاش آن را به دست آورد زیرا رسیدن به مراتب بالای معنویت بدون تلاش میسر نیست و معنویت نیز لازمه موفقیت در وادی هنر قرآنی است.

وی در پایان تاکید کرد: رسیدن به درک عمیق و عمق آیات قرآن در فضای آموزش های عمومی و مبانی هنرهای تجسمی ممکن نیست بلکه باید جدا از یادگیری اصول اولیه هنر، به حکمت و حقیقت بزرگ تری دست یافت که مستلزم درونی شدن معرفت الهی در وجود هنرمند و گذر از یک سفر روحانی و معنوی است.

مدیر شبکه قرآن سیما:

فضاسازی سوره‌های قرآن قابلیت بین‌المللی شدن دارد

گروه هنر: طرح فضاسازی سوره‌های قرآن ظرفیت بین‌المللی شدن را دارد از این لحاظ که هم مضامین آن جهانی و عالمگیر است و هم از زبان هنر که زبانی بین‌المللی است و می‌تواند در خدمت مفاهیم قرآن قرار گیرد، سود می‌برد.

«حسین ساری» مدیر شبکه قرآن و معارف سیما در حاشیه بازدید از نمایشگاه فضاسازی سوره‌های قرآن در گفت‌وگو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) عنوان کرد: روند روبه‌رشدی که در طرح فضاسازی سوره‌های قرآن دیده می‌شود، ما را به آینده امیدوار می‌کند البته در باره میزان این پیشرفت برگزارکنندگان و داوران ارزیابی دقیق‌تری می‌توانند ارائه کنند اما در هر حال پیشرفت این طرح نشان از این دارد که چنین مسابقاتی امکان رشد زیادی دارد و آیات زیادی در قرآن را می‌توان برای فضاسازی مورد استفاده قرار داد.

وی در مورد آشنایی خود با این طرح ذکر کرد: من از مراحل اولیه این طرح در جریان امور بودم و با برگزارکنندگان ارتباط داشتم اما با این وجود با مشاهده آثار غافلگیر شدم زیرا تصور این پیشرفت را نداشتم و می‌توانم عنوان کنم که آثار از لحاظ کمی و کیفی در مقایسه با آثار نمایشگاه فلق که سال گذشته برگزار شد، پیشرفت چشمگیری داشت. مدیر شبکه قرآن سیما در باره حمایت شبکه قرآن از این طرح اعلام کرد: شبکه قرآن می‌تواند در اطلاع‌رسانی و ایجاد انگیزه در مخاطبان خود برای شرکت در این مسابقه به طرح فضاسازی کمک کند که در این زمینه اخبار این طرح را پوشش دادیم و تاکنون چندین مرتبه برای فیلمبرداری به این نمایشگاه مراجعه کرده و تصاویر آن را در برنامه‌های زنده و تولیدی منعکس کردیم.

وی ادامه داد: همچنین تیزر طرح فضاسازی سوره‌های قرآن و اخبار آن به شکل زیر نویس از این شبکه پخش شد. البته حمایت‌های این چنینی در فرع قرار می‌گیرد و کار اصلی را خالقان این آثار و کسانی که در این طرح مشارکت داشته‌اند، انجام داده‌اند. ساری در پاسخ به این پرسش که آیا برنامه سازان شبکه قرآن سیما از طرح‌های این چنینی برای ساخت برنامه‌های خود ایده می‌گیرند، تصریح کرد: قرآن کلام خداست که به قلب پیامبر نازل شده و در همه دوره‌ها افرادی باید باشند که این مضامین را به گونه‌ای قابل فهم و مناسب آن دوره برای مخاطبان هر زمان به تصویر بکشند که همکاران مادر شبکه قرآن نیز از این گونه طرح‌ها که مناسب با زمان حال است، سود خواهند برد. وی به نمادسازی در رسانه‌ها اشاره کرد و گفت: نمادسازی از مضامین جزو کارهای اساسی رسانه‌ها محسوب می‌شود و در واقع اساس کار رسانه‌هایی چون سینما و تلویزیون نمادسازی است که در این مسیر وظیفه رسانه‌های قرآنی مطرح کردن آیات قرآن است تا مخاطب به راحتی با آن ارتباط برقرار کند و به طور قطع شبکه قرآن نیز با الهام از مضامین مطرح شده در نمایشگاه‌های قرآنی در این جهت فعالیت خواهد داشت. ساری در ارزیابی خود از طرح فضاسازی سوره‌های قرآن تصریح کرد: این طرح در نوع خود کم نظیر است از این منظر که با کمترین امکانات اما با بهره‌وری فوق‌العاده در کنار سایر برنامه‌های دانشجویی اجرا شد و تعداد زیادی از جوانان با مضامین سوره فجر از این طریق آشنا شده و با آن انس گرفتند که این طریق انس، راهی ماندگار است. وی توضیح داد: افرادی که این آثار را خلق کرده‌اند، به طور حتم ساعات و روزهای متمادی در مفاهیم و مضامین این سوره و با بخشی از آن به تامل و تدبیر پرداخته‌اند که این مسئله به تنهایی در روح هنرمند تاثیر می‌گذارد و هنگامی که این تفکرات در قالب اثر هنری درمی‌آید، مخاطب رانیز تحت تاثیر قرار می‌دهد به همین علت این طرح و طرح‌های مشابه را می‌توان از کارهای موفق و موثر قلمداد کرد.

ساری در مورد حامیان این طرح تاکید کرد: بسیاری از نهادها چه سازمان‌های دولتی و چه نهاد‌های مردمی مأموریت حمایت از طرح‌های قرآنی را بر عهده دارند و در واقع دستگاه‌های بسیاری داریم که به امور فرهنگی و دینی مشغول هستند که در صورت اطلاع از این طرح وظیفه پشتیبانی از آن را دارند که امیدواریم همه این ارگان‌ها از طرح فضاسازی سوره‌های قرآن حمایت کنند.

وی عنوان کرد: افراد بسیاری در بین هنرمندان و مخاطبان آثار هنری وجود دارند که در صورت اطلاع‌رسانی درست، از این طرح استقبال خواهند کرد چرا که بسیاری از علاقمندان رشته‌های هنری در حوزه‌های هنری مشغول هستند که اگر به این سمت سوق داده شوند، آثار هنری دینی خلّاقی پدید می‌آورند.

ساری افزود: برای برگزاری دوره‌های متعدد این طرح باید دبیرخانه‌ای در جهاد دانشگاهی ایجاد شود که پیش‌بینی می‌کنم اگر این دبیرخانه تشکیل شده و کارش را به خوبی و دقیق انجام دهد، شاهد پیشرفت بسیاری خواهیم بود.

مدیر شبکه قرآن و معارف سیما اذعان داشت: طرح فضاسازی سوره‌های قرآن ظرفیت بین‌المللی شدن را دارد از این لحاظ که هم مضامین آن جهانی و عالمگیر است و هم از زبان هنر که زبانی بین‌المللی است و می‌تواند در خدمت مفاهیم قرآن قرار گیرد، سود می‌برد به همین منظور با توجه به یکسان بودن فطرت انسان‌ها و زیبایی دوستی ذاتی همگان می‌توان از سال‌های بعد این طرح را به صورت جهانی برگزار کرد.

وی اضافه کرد: از هر زاویه‌ای که به این موضوع بنگریم، می‌بینیم که این طرح هنری و قرآنی ظرفیت بین‌المللی شدن را دارد و در داخل و خارج از کشور مخاطبان بالقوه‌ای را می‌توان برای آن یافت که مشتاق حضور در این جشنواره باشند.

ساری تاکید کرد: مخاطبان فضاسازی سوره‌های قرآن فقط ما شیفتگان قرآن نیستیم بلکه این آیات به علت توحیدی بودن و بیان آیات تربیتی و سرگذشت عبرت آموز اقوام گذشته و اوصاف اهالی بهشت و جهنم برای همه پیروان ادیان توحیدی جذاب خواهد بود پس مخاطبان این طرح نه فقط مسلمانان بلکه تمام موحدان عالم می‌توانند باشند.

وی در پایان یاد آور شد: مضامین انسانی نیز که در سوره فجر و سایر سوره‌ها آمده، سبب می‌شود این گونه مسابقات از بین انسان‌های غیر موحد نیز طرفدارانی پیدا کند و انتظار می‌رود این مسابقه هنری از این طریق به صورتی گسترده در سراسر عالم انسان‌ها را به خود جلب سازد.

پروژه دوازدهمین دوره فضاسازی سوره‌های قرآن که هم‌اکنون در بیت سوره مبارکی قلم می‌گیرد

رحیم خاکی:

تشکیل دبیرخانه دائمی طرح فضا سازی سوره های قرآن یک ضرورت است

گروه هنر: برای اینکه بتوان طرح فضا سازی سوره های قرآن را به طور درازمدت و با انسجام بیشتری در سال های آتی دنبال کرد لازم است که دبیرخانه دائمی آن تشکیل و فعال شود. به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، «رحیم خاکی» رئیس سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور و مدیرعامل خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) در مراسم افتتاحیه طرح فضا سازی سوره «فجر» در گفت و گویی با خبرنگار ایکنا استمرار چنین حرکت هایی را لازم دانسته و نوید برگزاری منسجم این نمایشگاه را در سال های آتی داد.

رشته های مختلف استقبال خوبی از این طرح داشتند و در این دوره رشد کمی و کیفی قابل توجهی را با رقم سیصد درصد شاهدیم که نشان دهنده این مطلب است که جامعه دانشجویی ضرورت پرداختن به قرآن آن هم از زاویه هنر را حس کرده است. وی افزود: مجموع این عوامل نشان می دهد که برپایی این طرح باید ادامه پیدا کند و همه دست اندرکاران نیز تاکید بر استمرار آن دارند و دکتر صادقی مدیر موزه هنرهای معاصر تهران نیز در سخنانی که ابراز داشتند بر تشکیل دبیرخانه دائمی تاکید داشتند و مایل هستند که این کار به صورت درازمدت انجام شود.

رئیس سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور درباره دوره سوم برپایی این طرح گفت: امیدواریم که در دوره سوم زمینه نوآوری های بیشتر فراهم شود و کار موفق تر و با ابعاد تازه تری ادامه پیدا کند. مدیرعامل خبرگزاری قرآنی ایران در پاسخ به خبرنگار ما که آیا این حرکت ها به گونه ای نهادینه می شود که در صورت تعویض گروه فعلی باز هم این روند ادامه پیدا کند، گفت: بعضی از کارها وابسته به افراد هستند و بنا بر اصرار و سلیقه گروهی شکل می گیرند، طبیعتاً این کارها بعد از تعویض آن گروه یا فرد ممکن است استمرار پیدا نکنند ولی این کار در درون خود ظرفیتی

وی افزود: این دوره، دوره دوم برپایی این طرح است که دوره اول را سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور به فضا سازی سوره فلق اختصاص داد و در دوره دوم با محوریت سوره فجر این طرح دنبال شد. به گفته وی استمرار این طرح از دو جهت ضرورت دارد و سازمان هم این ضرورت را احساس کرده است. رئیس سازمان فعالیت های دانشجویی کشور درباره این ضرورت ها گفت: درباره جهت اول می توان گفت این حرکت، کاری ابتکاری است که نمونه آن سابق بر این و به این شکلی که در این دو دوره انجام شده، وجود نداشته است و از جهت دوم می توان گفت دانشجویان

دارد که هر فردی که در دوره های آینده در رأس سازمان قرار بگیرد می تواند آن را با قوت و قدرت انجام دهد. وی افزود: شاید یکی از شاخصه های عمده این فعالیت این باشد که این کار موجب شده اقشار و گروه های متعدد با توانمندی های مختلف دور هم جمع شوند و بخش کوچکی از دین خود را به قرآن ادا کنند. «رحیم خاکی» در پایان خاطر نشان کرد: کارهایی از این دست موجب می شود گستره حرکت هایی که در خدمت قرآن هستند استمرار پیدا کرده و در سطحی وسیع بروز یابند.

معاون سازمان دارالقرآن:

توجه به قرآن، ملی و دانشجویی بودن فضا سازی سوره «فجر» دلیل حمایت از آن است

معاون ارتباطات و پشتیبانی سازمان دارالقرآن کریم افزود: در حمایت از این طرح به چند نکته دقت شد از جمله دانشجویی بودن این طرح و برگزاری آن به شکل ملی و توجه ویژه ای که به قرآن می شود. به همین علت با در نظر گرفتن مسئولیت سازمان دارالقرآن تلاش خواهد شد تا مساعدت لازم از این طرح صورت گیرد. وی درباره کمیته قرآن گفت: این کمیته حدود ۱۰ سال فعالیت داشته ولی امسال برای نخستین بار به شکل کنونی خود در آمده و به علت تاخیر در برپایی این کمیته به شکل مطلوب از برنامه های دهه فجر حمایت نشد اما در تلاش هستیم در سال های بعد هماهنگی های لازم را بیشتر انجام دهیم و با وسعت مناسب برنامه ها را ساماندهی کنیم. قره شیخ لو در مورد ستاد دهه فجر عنوان کرد: این ستاد دارای ۳۳ کمیته تخصصی است که در دهه فجر به فعالیت های این دوره رسیدگی و از آنها حمایت می کند که یکی از این کمیته ها، کمیته قرآن است که بحث ها و برنامه های قرآنی را تحت پوشش خود قرار می دهد. وی در پایان یاد آورد: برای حمایت از طرح ها باید اعتبارات را سنجید و تاثیر گذاری آن را بررسی کرد و دید آیا تمام قسمت های طرح ارائه شده، تعریف شده هست و امکان مساعدت با آن وجود دارد یا خیر؟ بعد در صورت امکان آن را تحت حمایت در آورد.

گروه هنر: دانشجویی بودن طرح فضا سازی سوره «فجر»، برگزاری آن به شکل ملی و توجه ویژه ای که به قرآن دارد دلیل حمایت کمیته قرآن ستاد دهه فجر ۸۶ و سازمان دارالقرآن کریم از این طرح است. «مهدی قره شیخ لو» معاون ارتباطات و پشتیبانی سازمان دارالقرآن کریم در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره طرح فضا سازی سوره های قرآن اظهار داشت: ستاد گرامیداشت دهه فجر انقلاب اسلامی، مسئولیت کمیته قرآن ستاد دهه فجر ۸۶ و برگزاری برنامه های قرآنی این ایام را به سازمان دارالقرآن سپرد و ما نیز از ۱۵ دستگاه قرآنی برای عضویت در این کمیته برای همکاری دعوت کردیم و خواستیم که برنامه های خود را ارائه کنند.

وی ادامه داد: برخی از سازمان ها از دعوت ما استقبال کردند اما برخی دیگر تمایلی به همکاری نشان ندادند ولی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور که یکی از اعضای این کمیته است طرح برگزاری نمایشگاه فجر را ارائه کرد که مورد حمایت این کمیته قرار گرفت. قره شیخ لو توضیح داد: بعد از رایزنی با مسئولان سازمان فعالیت های قرآنی بنا شد که اعضای این سازمان گزارش مکتوبی از روند کار به همراه مستندات دیگر ارائه کنند تا پس از بررسی، تصمیمات لازم برای کمک مالی به این طرح در حد توان کمیته گرفته شود.

مجتبی آقایی:

فضاسازی سوره های قرآن از طریق یافتن مصادیق عینی مضامین تحقق می یابد

داوران سهل می کند همچنین باید توجه داشت که در عکاسی مصادیق یک سوره ثبت می شود و نشان دادن تصویر مستقیمی از آیات امر دشواری است.

وی در پاسخ به خبرنگار ایکننا که پرسید در رشته هایی مانند نقاشی، هنر مفهومی، حجم و... کارگاه های آموزشی با موضوع طرح برگزار شد. برپایی چنین کارگاه هایی در رشته عکاسی را چه طور ارزیابی می کنید؟، بیان داشت: برای برگزاری کارگاه با موضوعات کلی در رشته عکاسی ظرفیت کمی وجود دارد ولی با این حال این کار با رعایت ضوابطی شدنی است.

آقایی درباره معیارهای داوری آثار طرح فضاسازی سوره های قرآن تبیین کرد: در داوری عکس های ارسالی به رعایت نکات فنی عکاسی و کیفیت مناسب و همچنین ارتباط با موضوع طرح توجه کردیم زیرا این نکات در کنار یکدیگر معنا می یابد و باید اثر برگزیده تمامی نکات را دارا باشد و در عین کیفیت مناسب، منطبق با موضوع طرح باشد.

وی در مقایسه آثار این دوره با دوره پیشین تصریح کرد: در بخش های دیگر وضعیت آثار مناسب تر بود ولی در بخش عکس از لحاظ کمی و کیفی رشد زیادی را مشاهده نکردیم و به دلیل ضعف اطلاع رسانی وضعیت مشابه سال گذشته بود که سال گذشته نیز در مصاحبه ام این نکته را بیان داشتم.

مدیر دفتر هنرهای تجسمی سازمان فرهنگی هنری شهرداری افزود: موضوع این طرح بسیار غنی است و به طور کلی می توان عنوان کرد موضوعات قرآنی ظرفیت بالایی برای تبدیل شدن به آثار هنری دارد که می توان این گونه مسابقات را حتی به شکل شش ماهه و یا فصلی برگزار کرد و نباید آن را به مناسبت ها محدود کرد همچنین می توان در کنار بخش دانشجویی، بخش تخصصی نیز در نظر گرفت.

وی در پایان در تحلیل حرکت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور در زمینه هنر قرآنی اعلام کرد: برگزاری طرح فضاسازی سوره های قرآن حرکت

ارزنده ای است که از سوی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور صورت گرفته است. این طرح سبب بکارگیری قابلیت های هنرمندان در تبیین مضامین قرآنی است که استقبال و حضور هنرمندان صاحب نام در عرصه داوری مؤید این نکته است و به همین دلیل باید به مدیران سازمان تبریک گفت.

گروه هنر: فضاسازی سوره های قرآن از طریق عکس با سایر رشته های هنری متفاوت است زیرا عکاس نیازمند فضاهای واقعی برای به تصویر کشیدن است و برای این کار باید مصادیق عینی مفاهیم سوره را یافته و ثبت کند.

«مجتبی آقایی» مدیر دفتر هنرهای تجسمی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و یکی از داوران طرح فضاسازی سوره های قرآن که در این دوره به جمع برگزارکنندگان طرح فضاسازی پیوسته است در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکننا) در پاسخ به این پرسش که به چه شکلی مفاهیم یک سوره را با عکس می توان به تصویر کشید، اعلام کرد: بهترین راه برای این امر مشخص کردن محورهای موضوعی سوره و بعد پیدا کردن مصادیق عینی مفاهیم است. در سایر رشته ها مثل گرافیک و نقاشی شکل گیری آثار مبتنی بر ذوق و ذهنیت و اندیشه های هنرمند است و لزومی به وجود عینی فضاهای به تصویر کشیده توسط هنرمند نیست ولی یک عکاس برای خلق یک اثر باید فضایی واقعی را در اختیار داشته باشد.

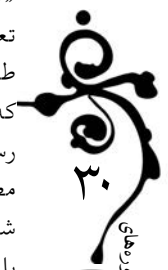

وی درباره کیفیت و کمیت آثار عکاسی که در طرح فضاسازی سوره

«فجر» داوری شد، اظهار کرد: تعداد آثار رسیده به دبیرخانه طرح در رشته عکاسی کم بود که این مسئله ناشی از اطلاع رسانی محدود و روشن نشدن مصادیق سوره بود که هم شرکت کنندگان و هم داوران را با مشکلاتی روبه رو کرد.

رئیس موزه هنرهای دینی امام علی (ع) به عنوان راهکار این مسئله اظهار داشت: وقتی یک سوره قرآن به عنوان موضوع یک مسابقه مطرح می شود، باید محورهای اصلی آن در فراخوان ذکر شود زیرا این روشن شدن مضامین سوره در عین آموزش دادن مفاهیم قرآنی، کار را برای شرکت کنندگان و

وقتی یک سوره قرآن به عنوان موضوع یک مسابقه مطرح می شود، باید محورهای اصلی آن در فراخوان ذکر شود زیرا این روشن شدن مضامین سوره در عین آموزش دادن مفاهیم قرآنی، کار را برای شرکت کنندگان و داوران سهل می کند همچنین باید توجه داشت که در عکاسی مصادیق یک سوره ثبت می شود و نشان دادن تصویر مستقیمی از آیات امر دشواری است

ویرایش: دینا دینا / روزنامه فضاسازی سوره های قرآن / گروه هنر / سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران / تهران / ۱۳۹۵ / شماره ۱ / صفحه ۱

سعید پورعلی:

هنر می تواند مفاهیم قرآنی را به جهانیان معرفی کند

گروه هنر: اگر مفاهیم متعالی قرآن تنها در قالب های زبانی مطرح شود، با دایره مخاطبان محدودی روبه رو خواهد بود ولی اگر با ابزارهای جهانی و مشترک بیان شود بسیاری از محدودیت های گفتار شکسته شده و پیام ها به شکلی مطلوب تر به همگان عرضه می شود که بدون شک در این میان هنر زبانی موثر است. «سعید پورعلی» معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی در حاشیه بازدید از نمایشگاه فضا سازی سوره فجر در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره ارزیابی خود از آثار به نمایش درآمده دانشجویان در این نمایشگاه عنوان کرد: در این آثار عشق، تعقل و تعهد دیده می شود که بدون شک بخشی از آن به علت فضای قرآنی خلق آثار است که سبب می شود بیننده به تامل در این آثار بپردازد.

وی افزود: حس صمیمیت و رهایی که در بسیاری از آثار دیده می شود، نشانگر این است که دانشجویان توانسته اند با مفاهیم سوره فجر انس و الفت بگیرند و این را با تلفیقی از احساسات و فهم و درک تجسم عینی ببخشند و با بیانی لطیف پیوند هنر و آیات را نشان دهند.

پورعلی ادامه داد: من در زمینه هنر کارشناس نیستم اما به عنوان کسی که دوستدار فرهنگ و هنر است می توانم این آثار را قابل تامل عنوان کنم البته در این زمینه سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور نظر کارشناسان را جویا و نظر مثبت آنان را اعلام کرد. در کل می توان گفت نسبت به سال گذشته که اولین دوره این طرح با محوریت سوره فلق برگزار شد، آثار از رشد کیفی خوبی برخوردار بوده است. وی به پیوند هنر و قرآن اشاره کرد و گفت: هنرمندان با خلق آثار خود می توانند برای

عالم بشریت پیام های معنوی و مثبتی داشته باشند و از طریق پیوند بین هنر اصیل و قرآن که کتاب هدایت و راهنمایی است، به پیام های خود غنای بیشتری ببخشند. معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی در پاسخ به این پرسش که به نظر شما این طرح در این دو دوره به شکل ایده آل برگزار شده است، عنوان کرد: ما باید همواره به دنبال تعریفی جدید از ایده آل ها باشیم و آنها را ارتقا ببخشیم به همین دلیل رسیدن به ایده آل دشوار است ولی با این وجود

هیچ گاه نباید این آرمان ها را فراموش کرد به ویژه در فعالیت های فرهنگی و اجتماعی که داشتن آرمان به انگیزه بخشی کمک می کند.

وی تصریح کرد: ما نیاز داریم که با شناخت از میراث معنوی، میراث مکتوب و اصالت های فرهنگی و با استفاده از پشتوانه های غنی معنوی خود به طور مرتب به تولید و بازبینی بپردازیم.

پورعلی در مورد نقش هنر قرآنی در توسعه اتحاد بیان داشت: مهم ترین عنصر هویت بخش برای کشورهای اسلامی دین اسلام و کتاب قرآن است که مرزهای نژادی و طبقاتی را در پیام های خود کمرنگ و یا از بین می برد و به موازات آن انسان را دعوت می کند که به علم، تقوا، انصاف، آزادی و بسیاری از مفاهیم رسای بشری روی آورد.

معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی اضافه کرد: اگر مفاهیم متعالی قرآن تنها در قالب های زبانی مطرح شود، با دایره مخاطبان محدودی روبه رو خواهد بود ولی اگر با زبان

های جهانی و مشترک بین همه انسان ها بیان شود بسیاری از محدودیت های گفتار شکسته شده و پیام ها به شکلی مطلوب تر به همگان عرضه می شود که بدون شک در این میان هنر زبانی موثر است.

وی اعلام کرد: یکی از رسالت های سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور این است که به زبان مورد استفاده خود وسعت ببخشد که هنر برای این مسیر بهترین گزینه است زیرا هنر به دلیل طیف وسیع مخاطبان امکان ایجاد ارتباطی وسیع تر را مهیا می کند و می تواند بسیاری از پیام های انسان ساز قرآن را در گستره وسیعی ترویج کند. پورعلی اشاره کرد: جوان بودن جامعه دانشجویان باعث می شود آرمان خواهی، عدالت طلبی و

هنرمندان با خلق آثار خود می توانند برای عالم بشریت پیام های معنوی و مثبتی داشته باشند و از طریق پیوند بین هنر اصیل و قرآن که کتاب هدایت و راهنمایی است، به پیام های خود غنای بیشتری ببخشند

بسیاری از وجوهی که در سنین جوانی بیشتر مطرح می شود و از اقتضات این سنین است، در پیام های مختص جوانان بگنجد همچنین هنر با حفظ اصالت می تواند برای تبیین این مفاهیم به نحو مثبت مورد استفاده قرار گیرد که سازمان فعالیت های قرآنی نیز این وظیفه را بر عهده دارد که در این عرصه بیشتر تلاش کند.

وی در پایان باتشکر از سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برای برگزاری فضا سازی سوره های قرآن اذعان داشت: در دوره ای که ارزش های اسلام مورد تهاجم قرار گرفته و بسیاری سعی می کنند اسلام را دینی خشن و عاری از انسانیت معرفی کنند، ما باید حقیقت آرمان ها و ارزش های اسلامی را که مطابق با فطرت بشری است، به نحو مناسب و دلنشین به عموم منتقل کنیم که در این میان سازمان فعالیت های قرآنی می تواند تاثیرگذار باشد و از طریق هنر به این مهم بپردازد.

معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور افزود: ما در سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور به این نتیجه رسیدیم که در عرصه های قرآنی از قابلیت تمامی دانشجویان استفاده نمی شود و شرکت کنندگان عده ای محدود هستند که در سابقه خود آموخته های قرآنی دارند اما ما میبایست بودیم که همه دانشجویان از برنامه های قرآنی بهره ببرند چرا که قرآن به گروه خاصی اختصاص ندارد و باید امکان استفاده از قرآن برای همگان مهیا شود.

وی ادامه داد: با صحبت و مشورت با اساتید به این نتیجه رسیدیم که بهترین زبان برای بیان مفاهیم قرآن هنر است زیرا طیف وسیعی را شامل شده و علاقمندان می توانند با خلاقیت و نوآوری و مطابق با سلیقه خود در این عرصه فعالیت کرده و مخاطبان مختلفی را جذب کنند و می توان گفت در اصل این فراخوان برای جذب دانشجویان هنر به قرآن بود.

علیزاده اظهار داشت: امروزه پردازش غیرمستقیم به قرآن بهترین ابزار تبلیغاتی است؛ زیرا شاهدیم ترویج قرآن به شکل سنتی و مستقیم مانند محافل انس با قرآن، قرائت و حفظ، مخاطبان خاصی دارد و اگر هدف ما رجوع به قرآن به هر نحو ممکن است و در بین تمامی اقشار جامعه است، باید از ابزارهای متنوعی سود ببریم. وی اعلام کرد: سال گذشته اولین دوره فضا سازی سوره های قرآن با محور موضوعی سوره فلق برگزار شد که دانشجویان استقبال خوبی از آن کردند و ارسال ۷۰۰ اثر به دبیرخانه تأیید این مدعا است که حدود ۵۰۰ اثر در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) به نمایش گذاشته شد.

معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور عنوان کرد: باتوجه به بازخورد مطلوب فراخوان اول، بر آن شدیم که امسال فراخوان فضا سازی سوره فجر را در دو بخش آزاد و دانشجویی اعلام کنیم که علاقمندان می توانند تا ۲۰ آذر ماه در ۸ رشته پوستر، لوگو، حجم، نقش برجسته، هنر مفهومی، تصویر سازی، نقاشی، عکاسی آثار خود را ارسال کنند همچنین آثار برتر مقارن با دهه فجر به نمایش در خواهد آمد.

وی تصریح کرد: فراخوان دارای یک قسمت عملی است که دانشجویان با ثبت نام در این بخش می توانند در کارگاه های هنری سه رشته حجم، نقش برجسته و تصویر سازی به صورت رایگان شرکت کنند که این کلاس ها از اول تیرماه روزهای چهارشنبه هر هفته از ساعت ۸ الی ۱۵:۳۰ در انجمن مجسمه سازان تشکیل می شود که دانشجویان با حضور اساتید صبح ها در کارگاه های هنری و بعد از ظهر در کلاس تدبیر در سوره فجر شرکت می کنند همچنین جزوه ای از مفاهیم سوره فجر گردآوری شده که علاقمندان می توانند آن را از دبیرخانه یاسایت www.gallery.quranic-s-c.ir تهیه کنند.

علیزاده اذعان داشت: کارگاه هنر مفهومی نیز از روز یکشنبه ۲۰ آبان آغاز به کار کرد که برای شرکت در این کارگاه باید دانشجویان طرح خود را تا تاریخ ۱ آذر به دبیرخانه ارسال کنند البته با توجه به محدودیت ظرفیت کارگاه ها مجبور به گزینش داوطلبان هستیم که شرط پذیرش در این کارگاه ها این است که متقاضیان از ساکنان تهران باشند همچنین اعضای کانون های هنری اداره پژوهش سازمان در اولویت هستند.

وی اظهار کرد: آثار ارسالی در کتابی چاپ خواهد شد همچنین در حال رایزنی با ارگان ها و نهاد های مربوطه هستیم که از این آثار بیلبورد هایی در شهر نصب کنیم و همین طور قصد داریم بنر و بیلبورد هایی از آثار برگزیده در دانشگاه های مختلف نصب کنیم.

علیزاده تأکید کرد: سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور از سال ۸۴

معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور:

هدف اصلی «فضا سازی سوره های

قرآن» آشنایی بیشتر دانشجویان با

مفاهیم قرآنی است

گروه هنر: مهم ترین انگیزه و هدف برپایی جشنواره فضا سازی سوره های قرآن کریم که امسال دومین دوره برپایی خود را پشت سر می گذارد، آشنایی، جلب مشارکت و جذب دانشجویان رشته های مختلف به سوی مفاهیم قرآنی از مسیر هنر است.

«عیسی علیزاده» معاون فعالیت های قرآنی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره برگزاری دومین دوره فضا سازی سوره های قرآن گفت: در بررسی آسیب شناسانه جشنواره ملی قرآن دانشجویان، متوجه شدیم که تعدادی از دانشجویان در رشته های قرائت، ترتیل، حفظ و رشته های مشابه در جشنواره شرکت می کنند و سایر دانشجویان به ویژه دانشجویان هنر در این گونه برنامه ها شرکت ندارند به همین علت برای رفع این نقص و به پیشنهاد کانون هنرهای تجسمی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان اقدام به برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن برای جلب مشارکت دانشجویان عرصه هنر که علاقمند به مباحث قرآنی هستند، کردیم.

دوره دومین جشنواره فضا سازی سوره های قرآن کریم را محوریت سوره مبارک فحیم

رویکردی میان رشته‌ای را در پیش گرفت و اقدام به تشکیل کانون‌های تخصصی مثل سینما و قرآن، ادبیات و قرآن، نجوم و قرآن و... در اداره پژوهش سازمان کرد که از ۲۳ کانون شکل گرفته، اکنون ۱۳ کانون فعال داریم که به شکلی تخصصی فعالیت‌هایی مانند برپایی نشست، انتشار ویژه نامه، برگزاری مسابقات قرآنی و... دارند که یکی از این کانون‌ها، کانون هنرهای تجسمی است که مسئول برگزاری دوره‌های فضا سازی سوره‌های قرآن کریم است.

وی در مورد ارزیابی دور اول فضا سازی سوره‌های قرآن بیان کرد: سال گذشته با وجود تبلیغات محدود، استقبال خوبی صورت گرفت و این طرح تاثیر خوبی در جامعه داشت به همین علت با تجربه سال گذشته و تشویق اساتید، امسال در سطح وسیع تری به ارائه فراخوان دست زدیم و انتظار داریم که ۲۵۰۰ اثر به دبیرخانه ارسال شود که در این صورت این برنامه از برنامه‌های شاخص سازمان خواهد بود.

معاون فعالیت‌های قرآنی در پاسخ خبرنگار ایکننا که پرسید آیا قصد دارید این مسابقه را در سال‌های آتی ادامه دهید، خاطر نشان کرد: این امکان وجود دارد که شکل فراخوان تغییر کند ولی به علت نبود چنین طرح‌هایی در جامعه جای خالی آن احساس می‌شود و ما قصد داریم که این مسابقه را ادامه دهیم.

وی درباره مشکلات موجود در روند کار گفت: اولین مشکل پیش روی ما اطلاع رسانی فراخوان بود که علی‌رغم تماس ما با نهادهای فرهنگی و دانشجویی خیلی از دانشجویان مطلع نشدند و این ضعف از اطلاع رسانی در دانشگاه‌ها بود که با توجه به زمان بر بودن خلق آثار هنری مشکل بزرگی محسوب می‌شود.

علیزاده در ادامه یاد آورد: دومین مشکل در مرحله اجرا، نداشتن فضای لازم در کارگاه‌ها و نمایشگاه‌هاست که به طرح آسیب می‌زند زیرا اگر کارگاه‌ها ظرفیت بالایی داشته باشند، می‌توان افراد بیشتری را جذب کرد همچنین هیچ موزه‌ای امکان به نمایش گذاشتن تعداد زیاد آثار را ندارد به همین علت سال گذشته نیز همه آثار به نمایش در نیامدند. وی در پایان خواستار حمایت سایر ارگان‌ها شد و گفت: سازمان‌ها و نهادهایی که با دانشجویان در ارتباط هستند و نهادهای هنری و دانشجویی می‌توانند در قسمت‌های مختلف با ما همکاری کنند تا این فراخوان را گسترش دهیم.

درباره فضا سازی سوره‌های قرآن

کانون هنرهای تجسمی سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشجویان کشور دومین فراخوان فضا سازی سوره‌های قرآن کریم را با محوریت سوره فجر اعلام کرد. هنرمندان می‌توانند در ۲ بخش آزاد و دانشجویی آثار خود را تا ۱۵ آذر ۸۶ به واحد پژوهش سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشجویان کشور ارسال کنند.

آثار هنرمندان در بخش تصاویر چاپی باید بدون پاسپار تو باشند و برای آثار نقش برجسته در صورت لزوم قاب مناسب تهیه شود. همچنین آثار ارسالی حجم و نقش برجسته در پایان نمایشگاه عودت داده می‌شود و ضروری است به همراه آثار یا فایل‌های ارسالی مشخصات کامل هنرمند در کنار خلاصه‌ای از سوابق علمی، هنری و پژوهشی به دبیرخانه ارسال شود.

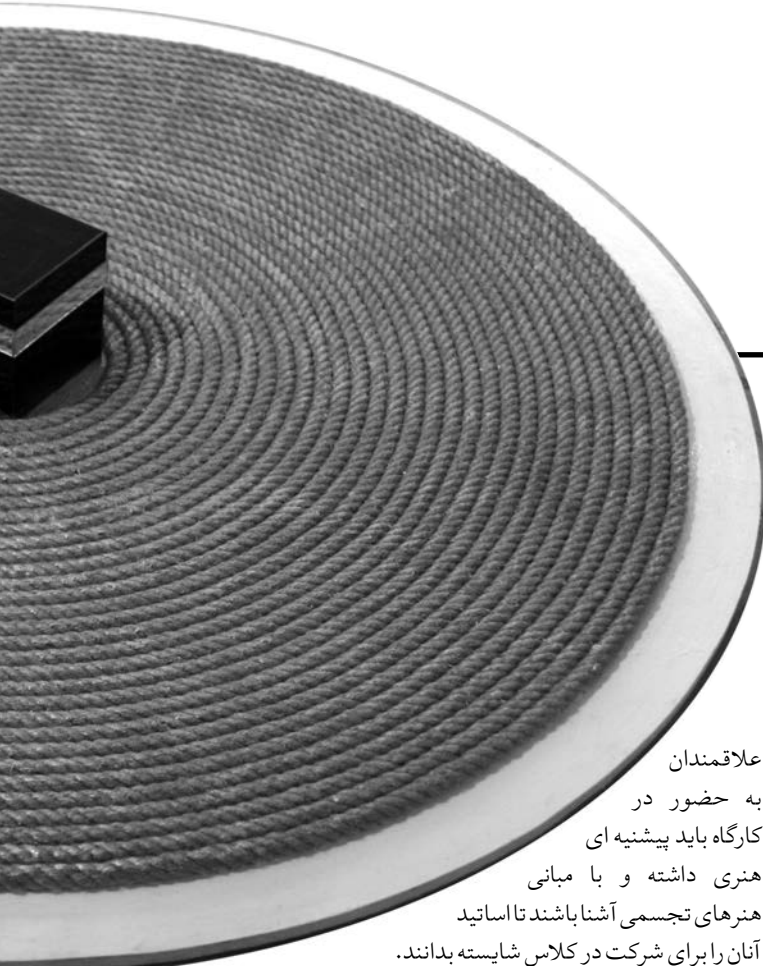
آثار ارسالی باید در بخش پوستر در قطع ۷۰ در ۵۰ و به صورت CD به همراه چاپ رنگی در قطع A۴ در بخش تصویر سازی در قطع ۷۰ در ۵۰ و به صورت اصل ایر یا فایل دیجیتال و در بخش لوگو در قطع A۳ با حداکثر ۵ اثر باشد. همچنین در بخش نقاشی حداکثر قطع آثار ۱۰۰ در ۷۰ و به صورت اصل اثر عکس یا فایل دیجیتال، در بخش عکس، عکس‌های ارسالی می‌تواند به صورت چاپ در قطع حداقل ۲۵ در ۲۰ و حداکثر ۷۰ در ۵۰ و یا به صورت فایل دیجیتال باشد و در بخش انیمیشن - نماهنگ هم ارسال انیمیشن یا نماهنگ در خصوص موضوع مربوطه با هر تکنیک آزاد و حداکثر تعداد آثار عکس، ۳ اثر است.

آثار نقش برجسته به صورت اصل اثر در قطع حداکثر ضلع بزرگ ۱۵۰ سانتی متر در کنار آثار حجم با حداکثر مکعب ۸۰ در ۸۰ و آثار مفهومی در دو بخش چیدمان و هنر مفهومی نیز جمع‌آوری می‌شود. شرکت در کارگاه رایگان است و لوازم مورد نیاز در اختیار هنرجویان قرار می‌گیرد و طرح‌های ارسالی پس از تایید توسط هیئت داوران در کارگاه‌های فضا سازی اجرا می‌شود.

مشکلات پیش رو

اولین مشکل پیش روی ما اطلاع رسانی فراخوان بود که علی‌رغم تماس ما با نهادهای فرهنگی و دانشجویی خیلی از دانشجویان مطلع نشدند و این ضعف از اطلاع رسانی در دانشگاه‌ها بود که با توجه به زمان بر بودن خلق آثار هنری مشکل بزرگی محسوب می‌شود

گروه هنر: استفاده از هنرهای معاصر در انتقال پیام قرآن و دعوت از هنرمندان علاقمند به هنر مدرن برای شرکت در مسابقات قرآنی و ویژگی اصلی دو دوره برپایی طرح فضا سازی سوره های قرآن در کانون هنرهای تجسمی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور است.

«شیرخان زاده» دبیر کانون هنرهای تجسمی و قرآن کریم سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با اشاره به نداشتن رشته های سنتی در طرح فضا سازی سوره های قرآن گفت: اکثر جشنواره های قرآنی به هنرهای سنتی می پردازند که در برخی از آنها عده معدودی در آنها شرکت می کنند ولی هدف ما برگزاری جشنواره ای متفاوت بود که دانشجویان و افراد فعال در عرصه هنر روز جذب آن شوند تا از این پس از منظر هنر معاصر نیز به مفاهیم قرآن بنگریم.

وی در مورد تعداد رشته های موجود در دومین فراخوان فضا سازی سوره های قرآن که امسال به سوره فجر می پردازد، خاطر نشان کرد: فراخوان شامل هشت رشته پوستر، تصویر سازی، حجم، نقش برجسته، لوگو، هنر مفهومی، عکس و نقاشی است که دو رشته عکس و نقاشی در فراخوان سال گذشته وجود نداشت؛ البته رشته های انیمیشن و نماهنگ نیز جزو فراخوان امسال بود که به علت طولانی شدن طراحی و تایید پوستر حذف شد البته قصد داریم سال آینده این دو رشته را نیز در جشنواره شرکت دهیم.

دبیر کانون هنرهای تجسمی و قرآن کریم سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان اعلام کرد: داوران دوره قبل استاد صداقت جباری، دکتر مصطفی گودرزی و دکتر حبیب صادقی بودند که در این دوره نیز این افراد حضور دارند ولی بعد از بررسی آثار در صورت بالا بودن سطح کیفی آنها، از چند استاد دیگر نیز در هیئت داوران استفاده می کنیم همچنین اعضای شورای سیاست گذاری متشکل از سه داور جشنواره و تعدادی از اساتید مثل عبدالحمید قدیریان هستند که به صورت افتخاری با دبیرخانه همکاری دارند.

وی به بخش عملی جشنواره اشاره کرد و گفت: این جشنواره شامل یک بخش عملی در چهار رشته حجم، نقش برجسته، تصویر سازی و هنر مفهومی است که دانشجویان با ثبت نام و حضور در کارگاه ها به فضا سازی سوره فجر پرداخته و همچنین در کلاس تدریس شرکت می کنند. فضای این کارگاه ها را سال گذشته فرهنگستان هنر و امسال انجمن مجسمه سازان در اختیار ما قرار داد همچنین در بخش کارگاه ها با انتخاب اساتید از یک یا سه نفر به عنوان فرد برگزیده هر رشته تجلیل خواهد شد.

شیرخان زاده که دانشجوی رشته گرافیک است، افزود: اساتید کارگاه های هنری پریسا خضابی (حجم)، عشرت سیروس (نقش برجسته)، محمد نیکدل (تصویر سازی) و رامین اعتمادی بزرگ (هنر مفهومی) هستند و استاد تدریس در قرآن نیز یاسر رضازاده است.

وی درباره نحوه گزینش دانشجویان در کارگاه های کانون عنوان کرد:

علاقه مندان

به حضور در

کارگاه باید پیشینه ای

هنری داشته و با مبانی

هنرهای تجسمی آشنا باشند تا اساتید

آنان را برای شرکت در کلاس شایسته بدانند.

این هنرمند در باره مشکلاتی که در روند کار با آن روبه رو بودند، اظهار کرد:

دبیر کانون هنرهای تجسمی و قرآن کریم

جذب فعالان هنر هدف برگزاری طرح فضا

موضوع جشنواره سال بعد

موضوع جشنواره از جز ۳۰ قرآن انتخاب می شود و از هم اکنون اعلام

می کنیم که سایر سوره های جز ۳۰ موضوع جشنواره های سال های آینده

خواهند بود که برای انتخاب یکی از آنها جلسه ای با حضور کارشناسان و

اساتید تشکیل خواهد شد

مهمترین دغدغه ما مسئله مالی جشنواره بود که مشکلاتی را ایجاد کرد همچنین همکاری نکردن برخی سازمان ها و ادارات که می توانستند مسیر را برای جشنواره هموار کنند، یکی از معضلات ما بود البته موسسه توسعه هنرهای تجسمی، موزه هنرهای معاصر و انجمن هنرمندان مجسمه ساز از حامیان این جشنواره بوده و هستند. همچنین برخی دانشگاه ها به علت تاخیر در اعلام فراخوان از مساعدت مادی با ما ناتوان بودند ولی همکاری همه جانبه در سال بعد را وعده دادند.

گسترده شدن تبلیغات جشنواره

هنری تهران و شهرستان ها در ارتباط هستیم البته به طور جداگانه برای اساتید و شرکت کنندگان سال گذشته، فراخوان، دعوت نامه و تفسیر سوره فجر را فرستاده ایم. دبیر دومین فراخوان فضا سازی سوره های قرآن درباره نحوه انتخاب سوره به عنوان موضوع جشنواره تاکید کرد: موضوع جشنواره از جزء ۳۰ قرآن انتخاب می شود و از هم اکنون اعلام می کنیم که سایر سوره های جزء ۳۰ موضوع جشنواره های سال های آینده خواهند بود که برای انتخاب یکی از آنها جلسه ای با حضور کارشناسان و اساتید تشکیل خواهد شد تا موضوع سال آینده با دقت کامل انتخاب شود.

کانون های هنری سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور

وی در مورد کانون های هنری سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور ذکر کرد: اکنون دو کانون فعال هنری با عنوان سینما و هنرهای تجسمی در بخش پژوهش سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور وجود دارد که ارائه طرح های هنری در زمینه قرآن یکی از وظایف این کانون هاست که جشنواره فضا سازی سوره های قرآن نیز یکی از همین طرح ها بود که با موافقت و تایید سازمان به مرحله اجرا درآمد.

دبیر کانون هنرهای تجسمی درباره شرایط پذیرش در کانون های هنری سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور اشاره کرد: تمامی دانشجویان علاقمند و فعال در زمینه هنر می توانند به سازمان مراجعه و با پر کردن فرم، عضو کانون شوند ولی با این شرط که اساتید آنان را تایید و سپس در کلاس ها حضور مداوم و مستمر داشته باشند.

وی اضافه کرد: ارتباط مستمر با اساتید هنر از اهداف کانون هاست که به همین دلیل اقدام به جمع آوری اطلاعات و پیشینه اساتید در یک بانک اطلاعاتی کرده ایم تا در مواقع لزوم از همیاری و مساعدت آنان بهره مند شویم به عنوان نمونه براساس این بانک اطلاعاتی برای اساتید رشته های مختلف فراخوان و بروشور جشنواره ارسال می شود همچنین ما امید داریم که با جذب اعضای بیشتر، کانون هنرهای تجسمی به صورت جداگانه ثبت شده و دامنه فعالیت های خود را گسترش دهد.

شیرخان زاده درباره کلاس تدبیر اظهار داشت: ایده اصلی کلاس های تدبیر از دل کارگاه های سوره فلق پدید آمد به این شکل که اعضای کانون خلاناشی از نبود کارشناس قرآنی را احساس می کردند به همین علت در کنار این کارگاه ها، اقدام به برپایی کلاس های تدبیر کردیم تا دانشجویان با آشنایی بیشتر با سوره دست به فضا سازی بزنند البته در ابتدای امر گمان می کردیم که از کلاس های تدبیر استقبال نشود اما بر خلاف گمان ما دانشجویان با اشتیاق در این کلاس حاضر شدند.

وی درباره تاثیر کلاس های تدبیر بر دانشجویان بیان کرد: استفاده از تفسیر کمک شایانی توجهی به دانشجویان کرد و آنان در فضا سازی سوره پیشرفت چشمگیری داشتند و بسیاری از آنان نکات تفسیری سوره را در اثر خود لحاظ می کردند.

وی که سال گذشته نیز دبیر این طرح قرآنی بوده، درباره استقبال از دوره نخست تایید کرد: با توجه به تبلیغات محدود سال گذشته، استقبال از دوره اول جشنواره مناسب بود ولی با تبلیغات بیشتری که امسال صورت گرفت انتظار داریم آثار ارسال شده به دبیرخانه

سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان:

مدرن به قرآن سازی سوره های قرآن است

کانون های هنری

اکنون دو کانون فعال هنری با عنوان سینما و هنرهای تجسمی در بخش پژوهش سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور وجود دارد که ارائه طرح های هنری در زمینه قرآن یکی از وظایف این کانون هاست که جشنواره فضا سازی سوره های قرآن نیز یکی از همین طرح ها بود

حداقل دو برابر سال گذشته باشد.

شیرخان زاده اذعان داشت: امسال تبلیغات به شکل گسترده تری صورت گرفت و برای دانشگاه ها، نگارخانه ها، فرهنگسراها و حوزه هنری تهران و شهرستان ها پوستر ارسال شد همین طور می توان به چاپ بروشور و تبلیغ در تعدادی از سایت های هنری تخصصی نیز اشاره کرد همچنین در هر دانشگاه فردی به عنوان رابط انتخاب شد تا واسطه ای بین دبیرخانه و دانشجویان باشد. وی درباره فعالیت های دبیرخانه جشنواره یاد آور شد: ما اکنون برای پوشش خبری جشنواره با تمام دانشگاه های دارای رشته های هنری و تعدادی از دانشگاه های فاقد رشته های هنری و همچنین آموزشگاه های آزاد هنر و مراکز

معیار داوری

محور انتخاب آثار، علاوه بر رعایت تکنیک و اصول هنری و همچنین ابداع و نوآوری در خلق آثار، توجه ویژه به ارتباط داشتن هر چه بیشتر آثار با مفاهیم سوره فجر بود بدین مفهوم که اثری که دربرگیرنده مفاهیم بهتر و قابل تامل تری از آیات سوره فجر باشند و خالق اثر، برداشت بهتری از آیات سوره فجر را در کار خود لحاظ کرده باشد، به عنوان آثار برتر انتخاب شوند

انتخاب داوران مسابقه

در انتخاب داوران امسال سعی شد علاوه بر اینکه از داورهای سال گذشته مسابقه طرح فضاسازی سوره فلق استفاده شود، از یکسری اساتید صاحب نظر در زمینه هنرهای اسلامی نیز استفاده شود

بیشتر آثار با مفاهیم سوره فجر بود بدین مفهوم که اثری که دربرگیرنده مفاهیم بهتر و قابل تامل تری از آیات سوره فجر باشند و خالق اثر، برداشت بهتری از آیات سوره فجر را در کار خود لحاظ کرده باشد، به عنوان آثار برتر انتخاب شوند.

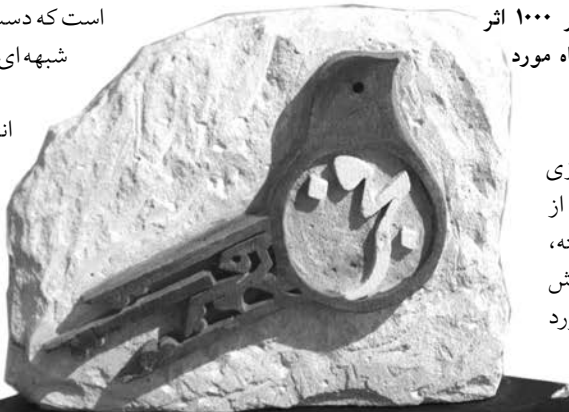
«کامیاب» در مورد نحوه داوری آثار عنوان کرد: داوری در دو مرحله انجام شد بدین ترتیب که داوران ابتدا در مرحله نخست کارهای راه یافته به نمایشگاه را جدا و انتخاب کردند و سپس در مرحله دوم از میان آثار منتخب، نفرات برتر هر رشته را مشخص کردند.

وی اضافه کرد: آثار مورد داوری بدون ذکر نام و نام خانوادگی شرکت کنندگان، بر اساس کد و برچسبی که داشتند، مورد داوری قرار گرفتند و علت این امر بدین دلیل است که دست داوران در انتخاب آثار باز باشد و امکان هر نوع شبیه‌ای از بین برود.

«کامیاب» در ادامه اظهارات خود اذعان داشت: در انتخاب داوران امسال سعی شد علاوه بر اینکه از داورهای سال گذشته مسابقه طرح فضاسازی سوره های قرآنی با محوریت سوره فلق استفاده شود، از یکسری اساتید صاحب نظر در زمینه هنرهای اسلامی نیز استفاده شود. وی معیار انتخاب داوران جدید امسال را این گونه بیان کرد: معیار انتخاب داوران امسال، داشتن سابقه و تجربه در زمینه هنرهای اسلامی و یا تدریس در این رشته ها بود.

«کامیاب» در خصوص مرحله بعدی پس از انتخاب داوری عنوان کرد: مرحله بعدی پس از داوری آثار، ارائه آنها به نمایشگاه برای نمایش عموم است اما پیش از نمایش عمومی، دبیرخانه تصمیم دارد تمامی آثار اعم از آثار ارسالی و همچنین آثار برگزیده را از طریق سایت www.gallery.quarnic.com به نمایش بگذارد همچنین پس از آماده سازی بخش پوستر و لوگو (تایپوگرافی) برای تهیه پلات برای نمایشگاه آماده خواهند شد همچنین در بخش مفهومی نیز اسامی آثار برگزیده در مراسم افتتاحیه مشخص خواهند شد.

وی در پایان در خصوص میزان استقبال شرکت کنندگان توضیح کرد: خوشبختانه امسال استقبال شرکت کنندگان از این طرح نسبت به سال گذشته هم از نظر کمی و هم کیفی افزایش ۱۲۰ درصدی داشته و لازم به ذکر است که کارهای امسال پیشرفته تر از سال قبل بوده و ارتقا بیشتری داشته است.

برگزیدگان بخش

نمایشگاهی و

نفرات برتر طرح

فضاسازی سوره

«فجر»

گروه هنر: داوری آثار طرح فضاسازی سوره «فجر» امروز ۲۴ دی ماه در دو مرحله انجام شد و داوران در مرحله نخست کارهای راه یافته به نمایشگاه را انتخاب کردند و در مرحله دوم از میان آثار منتخب، نفرات برتر هر رشته را مشخص کردند.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، «زهره کامیاب» مدیر اجرایی دومین دوره فضاسازی سوره های قرآنی در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) در خصوص داوری آثار مسابقه طرح فضاسازی سوره فجر که امروز دوشنبه ۲۴ دی ماه در محل سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شد، اظهار داشت: تمامی آثار ارسالی به دبیرخانه دومین دوره فضاسازی سوره های قرآن (این دوره با موضوع سوره فجر) که بالغ بر ۱۰۰۰ اثر می شدند، دوشنبه بیست و چهارم دی ماه مورد قضاوت و داوری قرار گرفتند.

وی اشاره کرد: طرح مسابقه فضاسازی سوره فجر در هفت رشته اعم از تصویرسازی، پوستر، نقش برجسته، نقاشی، لوگو، عکاسی و حجم و یک بخش هنر مفهومی که قبل از مراسم افتتاحیه مورد داوری قرار می گیرد، برگزار شده است. «کامیاب» سپس به ذکر نام داوران شرکت کننده در این جلسه پرداخت و گفت: در این جلسه داوری، داورانی همچون دکتر حبیب الله صادقی، مجتبی آقایی، محمدرضا ذبیح الله زاده، هادی جمالی، ایرج میرزا علی خانی، پریسا خضایی، صداقت جباری، لادن رضایی، ستاره بریرانی، قدرت الله عاقلی، مهریار مهدوی، عشرت سیروس و یاسر رضازاده کارشناس تدبیر در قرآن این طرح حضور داشتند.

وی در رابطه با این پرسش خبرنگار ایکنا که آثار ارسالی بر چه اساس و معیاری مورد قضاوت قرار گرفتند، پاسخ داد: محور انتخاب آثار، علاوه بر رعایت تکنیک و اصول هنری و همچنین ابداع و نوآوری در خلق آثار، توجه ویژه به ارتباط داشتن هر چه

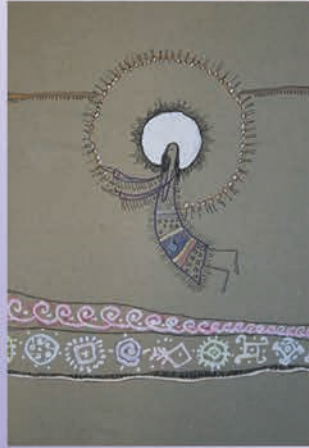
ویژه دومین دوره فضاسازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره مبارکه فجر

سخن از آثار برگزیده دومین دوره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره مبارکه فجر

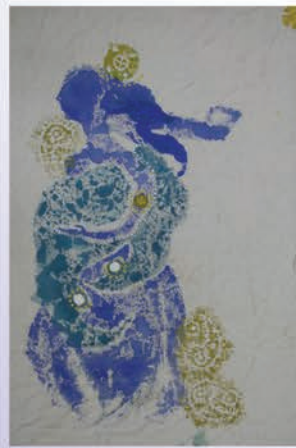
بخش تصویر سازی

فاطمه نان چائی از جهاد دانشگاهی واحد هنر کرج اثر چهارم

محمد جواد قاسمی از دانشگاه تهران هنرهای زیبا - اثر چهارم

مطهره فرجی از دانشگاه فردوس مشهد - اثر دوم

مرضیه تراچی از دانشگاه تهران - اثر اول

فاطمه خیرخواه
از دانشگاه فردوس مشهد -
اثر سوم

هانیه زارع حسن از دانشگاه فردوس مشهد - اثر دوم

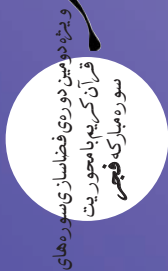
محمد رشیدی فرد هنرجو بخش آزاد - اثر اول

بخش لوگو

فریبا کسرائی از دانشگاه فردوس مشهد - اثر چهارم

رزیتا صفری صدیق از دانشگاه فردوس
مشهد - اثر چهارم

دوره دومین دوری فضا سازی سوره های
قرآن کریم با محوریت
سوره مبارکه فجر

بهاره ادبی از هنرستان اردکان یزد - اثر سوم

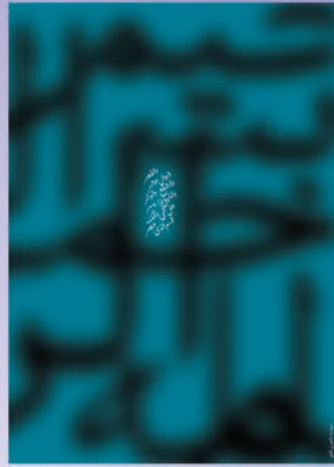

شهریار آریافر از دانشگاه هنر تهران - اثر دوم

میعاد آخی هنرجو بخش آزاد - اثر اول

بخش پوستر

مهدیه ناصری از دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی - اثر پنجم

زینب مهرآبادپور از دانشکده فنی و حرفه‌ای ولیعصر - اثر چهارم

نجمه انسانی از دانشگاه سوره - اثر دوم

سارا راه انجام از دانشگاه تهران هنرهای زیبا - اثر دوم

بخش حجم

سحر بیرانوند از دانشگاه تهران هنرهای زیبا - اثر اول

سپیده قاضی زاده از دانشگاه سوره - اثر چهارم

محمد سلمانی هنرجو بخش آزاد - اثر چهارم

ناصر شکرگزار از دانشگاه تهران هنرهای زیبا - اثر سوم

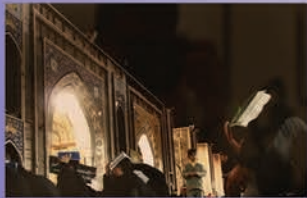
ملیحه سبزی علی از دانشگاه دختران کرج - اثر سوم

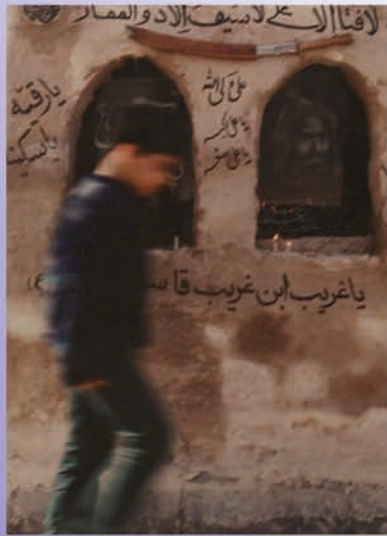
اصغر خوش خلیق از مؤسسه آموزش عالی انقلاب اسلامی - اثر سوم

نفر اول: نقی خوش خلیق از دانشکده هنر و معماری - اثر چهارم

قدیر وقاری هنرجو بخش آزاد - اثر دوم

قدیر وقاری هنرجو بخش آزاد - اثر دوم

اصغر خوش خلیق از مؤسسه آموزش عالی انقلاب اسلامی - اثر سوم

قدیر وقاری هنرجو بخش آزاد - اثر دوم

بخش عکس

بخش نقش برجسته

معصومه جوادی از دانشگاه صنعتی علمی و کاربردی - اثر سوم

مرضیه برکت رضایی از دانشکده فنی دکترا شریعتی - اثر دوم

نوگس حاتمى موسوى از دانشکده فنی و حرفه‌ای ولیمهر - اثر اول

راضیه ریاضی از دانشگاه آزاد واحد کرج - اثر چهارم

رضیانه استینی از دانشکده هنر و معماری - اثر چهارم

ویژه هفتمین دوری فضاسازی سوررئالیستی
قرآن کریم با محوریت
سوره مبارکه قصص

الهام پورخانی هنرجو بخش آزاد - اثر سوم

صفیه ریاضتی از دانشگاه تهران هنرهای زیبا - اثر دوم

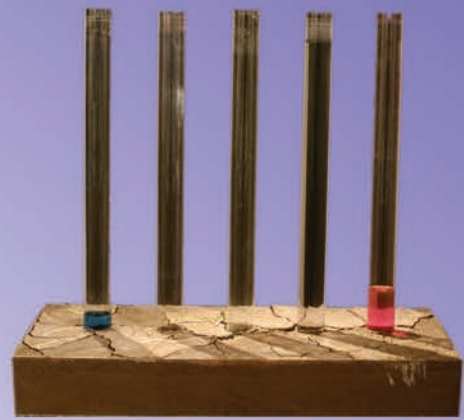

آذین فرمندی از دانشکده فنی دکتر شریعتی - اثر اول

بخش تصویرسازی

نرگس حاتمی موحد - اثر چهارم

محمد فاریابی - اثر چهارم

بخش مفهومی

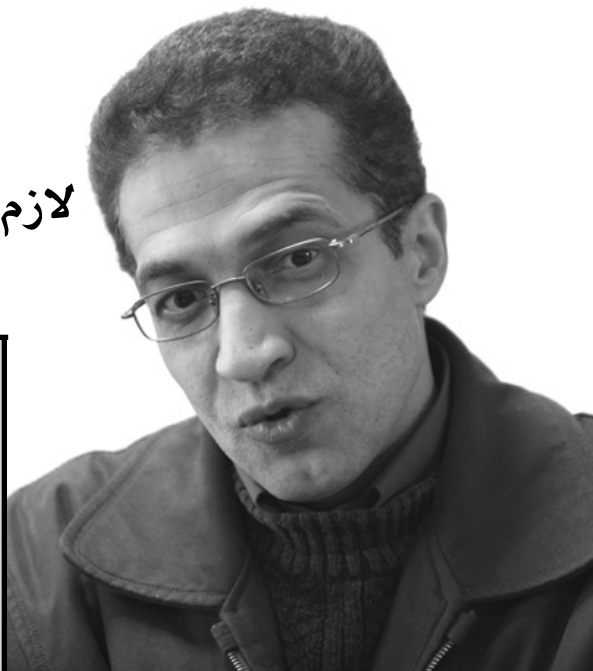

نجمه امینیان از دانشگاه تهران هنرهای زیبا - اثر سوم

وینزه وینزه روزی فضاسازی سوررئالیستی
فرمان که به نام خود روایت
سوره مبارکه فجر

«مهدوی» عکاس:

لازم است کتاب آثار طرح فضا سازی سوره های قرآن چاپ شود

کسانی باشد که هیچ تجربه ای در این زمینه ندارند. این عکس ها باید متنوع و منتقل کننده حس های مختلفی به مخاطب باشد. این عکاس درباره برگزاری سالانه این طرح گفت: به نظر من اگر برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن دوسالانه باشد، مناسب تر است زیرا فرصتی به مسئولان برای برنامه ریزی، چاپ آثار و برگزاری کارگاه ها و به دانشجویان برای تحقیق، مطالعه و انجام کار دقیق تر می دهد. دوسالانه بودن نمایشگاه فرصتی است که فقط به برگزاری نمایشگاه محدود نخواهد شد.

مهدوی درباره موارد مورد توجه برای انتخاب آثار تشریح کرد: در مرحله اول عکس هایی که به موضوع مرتبط نیست، حذف می شود بعد آثاری که از لحاظ تکنیکی در خدمت محتواست جدا می شود و در مرحله آخر تمام موارد تکنیکی اعم از ترکیب بندی، زاویه دید، رنگ، نورسنجی و ... که در خدمت محتوا باشد مورد توجه قرار می گیرد. این عکاس در پایان درباره رویکرد سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور نسبت به تعامل با

گروه هنر: آثار طرح فضا سازی سوره های قرآن لازم است که در قالب کتاب به چاپ برسد تا افراد بیشتری با هنر قرآنی آشنا شوند.

«مهریار مهدوی» داور بخش عکس طرح فضا سازی سوره «الفجر» در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) گفت: لازم است که هنرمندان مسلمان ایرانی با قرآن آشنا شوند بنابراین آثار این نمایشگاه باید به صورت کتاب و بروشور و نمایشگاه در اختیار دیگران قرار بگیرد.

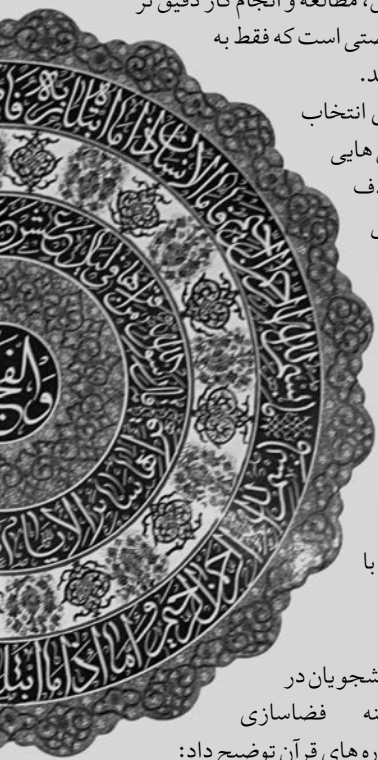

وی درباره سطح کیفیت آثار رسیده به دبیرخانه توضیح داد: آثار عکاسی به دلیل اینکه مصداق عینی نسبت به مضامین قرآن ندارد، چندان مرتبط با موضوع سوره والفجر نیست. مثلاً عکس هایی از زلزله و فروریختن ایستگاه مترو ارسال شده که عاری از استعاره و معنی است و گمان می کنم دلیل این امر کم تجربگی دانشجویان است.

وی درباره تصور ذهنی خود نسبت به تصویر سازی سوره والفجر به خبرنگار ایکنا توضیح داد: به دلیل اینکه عکاس هستم و اساس این کار بانور است، نسبت به سوره والفجر هم با فضایی روشن، نورانی و اتصال به حق نگاه می کنم که در واقع مضمون این سوره هم نور و روشنایی است.

مهدوی درباره علت آمار پایین عکس های ارسال شده به این طرح اظهار داشت: امسال اولین دوره ای است که بخش عکس وارد این نمایشگاه شده و دانشجویان با اهداف برگزار کنندگان آشنا نیستند. لازم است که برای برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن، تبلیغات مناسب، اطلاع رسانی کافی و جلسات مطبوعاتی انجام شود و موضوع برای دانشجویان بیشتر شکافته شود.

وی درباره ویژگی رقابتی بودن این طرح عنوان کرد: وجود حس رقابت میان دانشجویان، تشویق بزرگی برای انجام کار است اما برای این کار لازم است که در فراخوان طرح، عکس هایی که با منظور برگزار کنندگان مطابقت دارد چاپ و ارائه شود تا در واقع الگویی برای

تبلیغات کافی نیست

امسال اولین دوره ای است که بخش عکس وارد این نمایشگاه شده و دانشجویان با اهداف برگزار کنندگان آشنا نیستند. لازم است که برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن، تبلیغات مناسب، اطلاع رسانی کافی و جلسات مطبوعاتی انجام شود و موضوع برای دانشجویان بیشتر شکافته شود

دانشجویان در زمینه فضا سازی سوره های قرآن توضیح داد: ارزیابی ام از این حرکت مثبت است زیرا پیشکسوتان در این زمینه فعالیت های خود را انجام

داده اند و مخاطبان اصلی این سازمان نیز دانشجویان هستند بنابراین شایسته است که با دانشجویان کار شود و زمینه مناسبی فراهم شود که آن هادر آغاز کار، در کنار فراگیری تکنیک های هنری به کارگیری شان در کنار معنارانی فرابگیرند که در این راه زمینه ای مناسب تر از قرآن وجود ندارد.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سوره های قرآنی
سوره های قرآنی
سوره های قرآنی

«میرزاعلی خانی» تصویرگر:

سفر تحقیقاتی به عنوان جایزه طرح فضا سازی سوره های قرآن در نظر گرفته شود

شود و با کارهای معمول تفاوت داشته باشد. میرزاعلی خانی در باره رویکرد سازمان فعالیت های قرآنی در ایجاد زمینه برای دانشجویان و خلق آثار هنری در زمینه قرآن اظهار کرد: هر حرکتی که هنرمند را به فعالیتی غیر از کارهای روزمره هدایت کند، قابل قدردانی است و ارزش تأمل دارد؛ مهم نیست که برای دانشجو یا غیر دانشجو است.

وی درباره نکات مورد توجه در مرحله انتخاب توضیح داد: اول کارهای نو و بدیع مورد توجه قرار می گیرد، سپس تکنیک اجرایی و ارتباط آن با موضوع و مهم تر از همه نوآوری در کار هنری با توجه به تازه کار بودن دانشجویان مهم است.

این تصویرگر درباره شیوه برگزاری سالانه طرح نظرش را اینگونه تبیین کرد: من با همین شیوه سالانه موافقم زیرا وقفه بیش از یک سال انگیزه کار را از بین می برد. بهتر است دستاوردهای این نمایشگاه ها به صورت کتاب و کاتالوگ چاپ شود و در اختیار دیگر علاقه مندان قرار بگیرد. در ضمن می توان آثار برگزیدگان این نمایشگاه را در شهرهای دیگر به نمایش گذاشت تا مورد استفاده قرار بگیرد.

میرزاعلی خانی در پایان به فرهنگی شدن جوایز اشاره کرد و گفت: درست است که جوایز مالی برای ادامه کار هنرمندان جوان انگیزه خوبی است اما می توان برای جوایز برگزیدگان جوایز معنوی مانند اعزام به

کشورهای خارجی برای دیدن دوره های پیشرفته در نظر گرفت.

گروه هنر: برای برگزیدگان طرح فضا سازی سوره های قرآن می توان در کنار جوایز مادی، سفرهای تحقیقاتی و آموزشی در نظر گرفت تا بتوانند با آموزش بیشتر آثار هنری قرآنی ارزشمندتری خلق کنند.

«ایرج میرزاعلی خانی» تصویرگر و داور طرح فضا سازی سوره «الفجر» در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره رقابتی بودن نمایشگاه گفت: رقابت زمانی معنی می یابد که سالم باشد که امیدوارم رقابتی بودن طرح فضا سازی سوره های قرآن در نهایت به رقابت سالم دانشجویان منتهی شود.

دانشجویی بودن آثار مهم نیست

هر حرکتی که هنرمند را وادار به فعالیتی غیر از کارهای روزمره کند، قابل قدردانی است و ارزش تأمل دارد؛ مهم نیست که برای دانشجو یا غیر دانشجو است

وی ادامه داد: اگر دانشجو در انجام فعالیت برای فضا سازی سوره های قرآن، انگیزه ای غیر از فعالیت های روزمره کسب و برای آن تلاش کند، کاری مفید انجام داده که

در غیر این صورت رقابت معنای خود را از دست می دهد. کار در زمینه قرآن باید به حرکتی نو در هنرهای تجسمی منجر

«عاقلی» مجسمه ساز: سرمایه گذاری و اطلاع رسانی بیشتر لازمه قدرت مندتر شدن طرح فضاسازی سوره های قرآن است

وی افزود: آثار ارائه شده هم از سوره فجر تأثیر گرفته بود و هم از کنتراست مناسب که یکی از اصول هنرهای تجسمی است برخوردار بود. در این آثار تعامل بسیار خوبی بین مفهوم سوره و تجسم برقرار شده بود.

وی ادامه داد: اگر چنین حرکت هایی تداوم داشته باشد کیفیت آثار بهتر خواهد شد و افراد بیشتری در آن شرکت می کنند. متأسفانه تعداد شرکت کنندگان در این دوره به نسبت ظرفیت جامعه دانشجویی کم بود که دلیل آن شاید اطلاع رسانی نامناسب و یا تازگی طرح بود.

این داور طرح فضاسازی سوره فجر گفت: اگر در سال های آتی زمینه بهتری برای این گونه فعالیت ها فراهم شود با سرمایه گذاری و فضای بهتر و همچنین اطلاع رسانی و تبلیغات بیشتر می توان نتیجه بهتری گرفت.

وی ادامه داد: مسئولان امر باید جدی تر و حرفه ای تر به طرح های این چنینی بپردازند و نکته مهمی که نباید نادیده گرفته شود این است که این حرکت ها به سوی تک بعدی شدن نروند، یعنی هم دیدگاه قرآنی و هم دیدگاه هنری در آنها مدنظر باشد و یکی از این دیدگاه ها بر دیگری غالب نشود.

وی ضمن اشاره به این که توجه بیشتر به این نکات قطعاً سبب افزایش تعداد شرکت کنندگان و در نتیجه ارتقای سطح کیفی می شود، گفت: اگر سازمان ها و موسسات از این طرح ها حمایت کنند، به عنوان مثال آنها را پس از برگزاری نمایشگاه فضاسازی خریداری و در مکان های مناسب استفاده کنند انگیزه بیشتری برای شرکت کنندگان ایجاد می شود.

عاقلی در پاسخ به پرسش پایانی خبرنگار ایکنادر مورد این که نظر تان راجع به حضور پیشکسوتان در این گونه طرح ها چیست، گفت: پیش کسوت ها به اندازه کافی امکانات برای ارائه آثارشان دارند و می توانند آنها را به بهانه های مختلف در نمایشگاه های انفرادی یا فضاهای

دیگر ارائه دهند ولی دانشجویان از امکانات کمتری برخوردارند، بنابراین بهتر است چنین حرکت هایی در همان ابعاد دانشجویی برگزار شود تا سبب پیشرفت و شکوفایی خلاقیت و استعداد جوانان شود.

گروه هنر: اگر در سال های آتی زمینه بهتری برای برگزاری طرح فضاسازی سوره های قرآن فراهم شود با سرمایه گذاری و فضای بهتر و همچنین اطلاع رسانی و تبلیغات بیشتر می توان نتیجه بهتری از آن گرفت.

«قدرت الله عاقلی» داور دومین دوره فضاسازی سوره های قرآن که به سوره فجر اختصاص دارد در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) در مورد کیفیت آثار ارائه شده به این طرح گفت: با اینکه شرکت کنندگان برای ارائه آثار، فرصت کمی داشتند ولی آثار ارائه شده به طور کلی خوب و از کیفیت بالایی برخوردار بود.

وی در پاسخ به این پرسش که اگر خودتان یکی از شرکت کنندگان بودید چه اثری با این موضوع قرآنی ارائه می دادید، گفت: اکثر آثار من که نمونه هایی از آن را در نمایشگاه قرآن سال گذشته نیز ارائه دادم، مبتنی بر خطوط و نقوش قرآنی است و بر یک سوره یا آیه خاص تأکید ندارد بلکه دارای نگاهی کلی به قرآن است.

وی در مورد طرح فضاسازی سوره های قرآن گفت: به نظر من این حرکت دارای ایده بسیار خوبی است، ولی متأسفانه مانند سایر جشنواره ها و حرکت های این چنینی، شتابزدگی و نیاز به مدیریت بهتر و اصولی تر در آن دیده می شود. کارهای فرهنگی بداهه کاری نیست و باید برنامه ریزی و حرکت بلندمدت برای انجام آنها داشت.

البته به دلیل این که شرکت کنندگان عاشقانه در طرح فضاسازی سوره های قرآن شرکت کرده بودند کارهای خوبی هم ارائه شده بود.

«عاقلی» ادامه داد: با اینکه بسیاری از شرکت کنندگان دانشجوی هنر و متخصص در این زمینه نبودند ولی مفهوم طرح را به خوبی دریافته و آثار خوبی خلق کرده بودند. تأثیری که این هنرمندان از این طرح گرفته بودند بیشتر مبتنی بر خیر و

شر بود و در حقیقت کشف خوبی بود که این دانشجویان به آن رسیده بودند.

لزوم همکاری مسئولان

اگر سازمان ها و موسسات از این طرح ها حمایت کنند، به عنوان مثال آنها را پس از برگزاری نمایشگاه فضاسازی خریداری و در مکان های مناسب استفاده کنند انگیزه بیشتری برای شرکت کنندگان ایجاد می شود

«ذبیح الله زاده» مجسمه ساز:

طرح فضا سازی سوره های قرآن خلا آثار هنری قرآنی را رفع می کند

گروه هنر: اگر می بینیم که امروز کمتر در عرصه هنر شاهد خلق آثار قرآنی هستیم به این دلیل است که طرح هایی همانند فضا سازی سوره های قرآن کمتر در سراسر کشور برگزار شده است.

«محمد رضا ذبیح الله زاده» داور طرح فضا سازی سوره فجر در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان اینکه خورشید برای وی الهام بخش سوره فجر است، گفت: طرح فضا سازی سوره های قرآن حرکتی نو در عرصه هنرهای تجسمی است که اولین بار سال قبل با موضوع سوره فلق کار خود را آغاز کرد. امسال نیز به پیرو همان سیاست سوره فجر مورد استفاده قرار گرفته که من افتخار همکاری در بخش داوری آن را دارم اما به عنوان یک هنرمند اذعان می دارم که اگر من نیز قرار بود در این طرح شرکت کنم خورشید را به عنوان نماد کارم انتخاب می کردم.

وی ادامه داد: هر هنرمندی به تناسب ذهنیت خود می تواند به شکلی سوره فجر را در اثر خود به تصویر کشد، به همین دلیل من در آثار موجود تنوع بسیاری مشاهده کردم که حاکی از نگاه پویای جوانان به قرآن است.

این هنرمند، سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور را پیشرو حرکتی نو در عرصه هنرهای تجسمی دانست و اعلام کرد: اگر تمامی نهادها نیز همانند سازمان فعالیت های قرآنی اینچنین طرح هایی را سرلوحه کارهای هنری خود قرار می دادند امروز هنرهای ارزشی وضعیت بهتری در کشور داشت، البته این بدان معنا نیست

که اینگونه کارها تا به حال انجام نشده است، بلکه منظور تعداد آن است که در حد لازم نیست. ذبیح الله زاده به نقش هدایت گری سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور اشاره کرد و گفت: این سازمان با برپایی چنین برنامه ای زمینه ای فراهم آورده تا جوانان به سمت خلق آثار قرآنی هدایت شوند؛ مسیری که قرار است با آگاهی بیشتر در سال های آتی نیز طی شود.

خلق اثری برتر وی را کمک می کند. این طرح نیز به مدد همین نگاه سعی دارد زمینه را برای هنرمندان جوان فراهم آورد تا در سایه آن آثار قرآنی ارزنده ای خلق شود.

وی همچنین یاد آور شد: اگر بخواهیم این دوره را با دوره قبل مقایسه کنیم رشدی چشم گیر را شاهدیم چون می بینیم که کیفیت آثار از سطح بالاتری برخوردار است و این پیشرفت شرکت کنندگان را امیدوار می کند که در سال های آینده شاهد برگزاری برنامه ای بهتر باشند.

داور طرح فضا سازی سوره فجر در خاتمه تصریح کرد: یکی از مهم ترین شروط برای بالا بردن کیفیت این گونه برنامه ها سرمایه گذاری مناسب است، چرا که معتقدم کمتر اثر شاخصی بدون حمایت های مالی خلق شده است، بنابراین توصیه من به مسوولان برگزارکننده این است که سال های بعد سعی کنند سرمایه بیشتری به این امر تخصیص دهند.

سفارش به خودی خود امری ناپسند نیست زیرا اکثر آثار برتر هنری در ابتدا به واسطه سفارش شکل گرفته اند، اما این ذهن هنرمند است که در راه خلق اثری برتر وی را کمک می کند

این استاد دانشگاه این انتقاد را که این گونه طرح ها نوعی سفارش سازی است اشتباه دانست و متذکر شد: سفارش به خودی خود امری ناپسند نیست زیرا اکثر آثار برتر هنری در ابتدا به واسطه سفارش شکل گرفته اند، اما این ذهن هنرمند است که در راه

«نیکدل» مجسمه ساز: توجه بیشتر به بخش کارگاهی طرح فضا سازی سوره های قرآن ضروری است

باید انگیزش ایجاد کرد تا دانشجویان برتر خودشان جذب این حرکت شوند.

نیکدل ضعف اطلاع رسانی را از مشکلات طرح فضا سازی سوره های قرآن دانست و گفت: گرچه برگزارکنندگان طرح زحمت زیادی کشیده بودند ولی ضعف اطلاع رسانی عاملی بود که باعث شد کار نمود بیرونی کافی نداشته باشد.

به اعتقاد وی کارگاه ها نیز برای این که با اقبال بیشتر دانشجویان روبه رو شوند لازم است به گونه ای برنامه ریزی شود که انگیزه کافی در دانشجویان برای شرکت در آنها ایجاد شود.

وی پیشنهاد خود را برای ایجاد انگیزه بیشتر در دانشجویان برای شرکت فعال تر در کارگاه ها اینگونه عنوان کرد: اگر سنجش برترین ها در دل کارگاه ها و یا از خروجی های آنها باشد و اینکه جوایز به برترین های بخش کارگاهی اهدا شود، این می تواند عاملی باشد برای ایجاد انگیزه.

نیکدل ادامه داد: وقتی دانشجویان احساس می کنند بدون شرکت در کارگاه ها هم می توانند اثری تولید کنند دیگر احساس نیازی برای شرکت در کارگاه در خود احساس نمی کنند و این در حالی است که اگر چند جلسه در فضای کارگاهی باشند متوجه می شوند که حضور در آنجا تاثیر مثبتی روی کارشان دارد.

به گفته وی وجود امکانات و فضای مناسب عاملی است که باعث تشویق حضور افراد در کارگاه ها می شود.

وی در پایان ابراز امیدواری کرد که طرح فضا سازی سوره های قرآن در سطح وسیع تر و گسترده تر برگزار شود همچنین با کارشناسی راه شکست بسته خواهد شد، چرا که در صورت با شکست روبه رو شدن این طرح دیگران هم به راحتی نمی توانند به این عرصه وارد شوند در حالی که موفقیت این کار می تواند توجیه ادامه آن و همچنین حرکت های مشابه در عرصه هنر قرآنی را مسجل کند.

گروه هنر: وجود امکانات و فضای مناسب، سنجش برترین ها در دل کارگاه ها یا از خروجی های آنها، اطلاع رسانی صحیح و مسائل دیگری از این دست سبب ایجاد انگیزه و در نتیجه استقبال بیشتر از سوی دانشجویان می شود.

«محمد نیکدل» استاد کارگاه طرح فضا سازی سوره «فجر» در رشته نقش برجسته در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) با اشاره به این موضوع گفت: به نظر من یکی از نقاط قوت این طرح داشتن بخش کارگاهی بود ولی در برنامه ریزی آن باید تجدید نظر شود. هرچقدر برنامه کارگاه ها منظم تر باشد بهره وری آن بالاتر می رود.

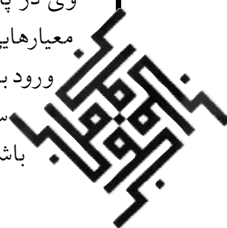
وی با تاکید بر اینکه برگزاری رقابتی که در آن فرصت آشنایی با قرآن و تفاسیر فراهم شده اتفاق مبارکی است بیان کرد: هرچه قدر این کار با ساماندهی و برنامه منظم تری برگزار شود دانشجویان بیشتری جذب آن خواهند شد و از سوی دیگر معتقدم باید افرادی در این کارگاه ها شرکت کنند که به صورت حرفه ای تر هنر را می شناسند.

نیکدل در توضیح این مطلب بیان داشت: دانشجویانی که حرفه ای تر هنر را دنبال می کنند حضورشان در کارگاه های آموزشی مفیدتر است. دانشجویان از رشته های متفرقه که آشنایی یا مبانی هنری ندارند کمتر می توانند مباحث مطرح و کار شده در کارگاه را به اجرا درآورند. پس از نگاه من شناخت اولیه از اصول هنر برای شرکت کنندگان در کارگاه های آموزشی طرح فضا سازی سوره های قرآن یک ضرورت است.

وی در پاسخ به این پرسش ایکنا مبنی بر اینکه شما چه معیارهایی را برای سنجش دانشجویان برای ورود یا عدم ورود به کارگاه ها پیشنهاد می دهید؟ بیان داشت: بحث سنجش وقتی مطرح می شود که متقاضی زیاد باشد. وقتی که متقاضیان تعدادشان زیاد نیست پس

ویرایش و تصویربرداری: فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره مبارکه فجر

«جمالی» نقاش:

نمایشگاه آثار طرح فضا سازی سوره های قرآن در استان های مختلف برگزار شود

این مدرس دانشگاه متفاوت بودن را ویژگی اصلی آثار این دوره دانست و اعلام کرد: برخی از آثار تا حدودی هم با اصول هنری هم معنای سوره فجر همخوانی داشت، اما برخی دیگر کارهایی بودند که در شکل ظاهری و سطحی سعی داشته اند سوژه را با شکلی شعاری و رو بیان کنند که البته این نوع تضاد نگاه نیز در تمامی نمایشگاهی هنری امری طبیعی است.

وی به تاثیرات این طرح بر روی خود اشاره کرد و گفت: صداقتی که در آثار مشاهده کردم برای من جالب بود که

چگونه اعتقاد و علاقه به یک مفهوم خاص می تواند ضامن خلق آثار برتر باشد، البته مسلماً مشاهده چنین آثاری می تواند در آینده برای من انگیزه ای باشد برای خلق آثار جدید.

این هنرمند در پاسخ به این پرسش که آیا برگزاری چنین برنامه ای را می توان سفارشی نامید، اعلام کرد: در طول تاریخ بارها شاهد بوده ایم که به هنرمندان بزرگ نیز برای خلق اثر سفارش داده اند، همانطور که پاپ به «میکلانژ» برای خلق تالار «سیستین» بر اساس کتاب مقدس سفارش داد، اما اینجاست که نقش هنرمندان مشخص می شود تا متناسب با آن سفارش چگونه آثار جهانی خلق کنند.

جمالی در پاسخ به این پرسش که اگر به وی سفارشی برای خلق اثر برای شرکت در چنین طرحی داده شود چگونه آن موضوع را در کارش لحاظ می کند، گفت: اگر به من به عنوان یک هنرمند سفارش دهند که برای شرکت در چنین طرحی اثر خلق کنم خود را موظف می دانم، اثری خلق کنم که گام اول با شأن نزول آیه مرتبط باشد که در این راه حتماً از نظرات کارشناسان فن نیز سود خواهیم برد.

وی ادامه داد: به عقیده من به چند طریق می توان در این زمینه اثر تولید کرد. در شکل اول می توان نگاهی رئال به موضوع مورد نظر داشت. این نوع سبک نیز

گروه هنر: طرح فضا سازی سوره های قرآن که سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور بانی آن است می تواند در عرصه هنر قرآنی جنبشی نو ایجاد کند و چه بهتر است که هر سال یکی از استان های کشور میزبان بخش نمایشگاهی آن باشد.

«هادی جمالی» عضو هیئت داوران طرح فضا سازی سوره فجر در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) در خصوص این رویداد که امروز ۲۴ دی ماه ۸۶ دآوری آن انجام می شود در مورد برگزاری طرح فضا سازی سوره فجر، گفت: بدون تردید برگزاری چنین برنامه هایی می تواند هنر را بیشتر به سوی اهداف قرآنی رهنمون کند، اما باید توجه داشت که این نگاه گسترده تر شود به گونه ای که دیگر شهرهای کشور را نیز در بر گیرد، زیرا با برگزاری این برنامه در شهرستان ها، هنرمندان آن منطقه نیز با این مضمون آشنا شده و مخاطبان بسیاری جذب هنر قرآنی می شوند.

وی افزود: البته در گام اول به واسطه فراهم نبودن امکانات می توان نمایشگاهی از آثار این دوره را در شهرستان ها به نمایش گذاشت تا در سال های بعد شاهد برگزاری آن به صورت دوره ای در شهرهای دیگر باشیم. این نقاش برداشت خود را از برگزاری این دوره مثبت ذکر کرد و گفت: من در مورد دوره قبل این طرح که در مورد سوره فلق برگزار شد از دور آشنایی داشتم، اما برایم جالب است که می بینم در این دوره آثار به شکلی منظم به نمایش درآمده است؛ به گونه ای که آثار هر کدام در دسته بندی مجزا ارائه شده اند.

جمالی به مسئولان برگزارکننده این مراسم توصیه کرد که برای سال آینده فعالیت خود را گسترده تر کنند و همین طور با هزینه کردن بیشتر برای شرکت کنندگان انگیزه مناسبتری فراهم آورند. داور طرح فضا سازی سوره فجر به ملاک های خود در دآوری آثار اشاره کرد و متذکر شد: به طور کلی قضاوت امری دشوار است، اما هر دآوری برای خود معیارهایی دارد که بر اساس آن قضاوت می کند ولیکن نکته مثبت در این برنامه از نظر من حضور دانشجویان است که این امر را در دآوری مدنظر دارم.

پیرو خصوصیت ذاتی خود است، اما سبکی دیگر که من در آن تجربه دارم نقاشی مدرن است که هنرمند در آن برداشت های شخصی خود را در قالب و المان های بصری آستره و مدرن انجام می دهد.

این نقاش به مطلب فوق افزود: یعنی در این سبک دیگر تصویر نیست، بلکه یکسری لکه ها، فرم ها، تضاد، کنتراست، بافت ها و فضا سازی ها حرف می زند، پس می بینیم که می توان برای نشان دادن یک تصویر یا آیه هم از سبک رئال استفاده کرد و هم از آستره یا مدرن.

برگزیده سومین دوسالانه بین المللی نقاشی معاصر جهان اسلام در مورد خصوصیت این دو سبک، گفت: سبک رئال به واسطه نگاه به واقعیت در شکل ظاهری برای مخاطب عام قابل فهم تر است، اما سبک مدرن یا آستره فهمش برای عام کمی دشوار است، زیرا فقط مخاطبان خاص هستند که بیشتر می توانند این سبک را درک کنند.

وی در پایان به هنرمندان جوان توصیه کرد که اگر خواهان انجام آثار هنری با موضوعی خاص هستند، بهتر است در سبکی که بیشتر بر آن احاطه دارند اثر تولید کنند.

پختگی هنرمند لازمه ارائه مفاهیم قرآن در قاب هنر است

نظر من قرآن عین هنر است، هرچند که آیاتش بیانگر مسائل اجتماعی است، اما در همان بیان هم هنر به وضوح دیده می شود. من قرآن را عین هنر می دانم پس چه بهتر که از زبان هنر برای انتقال مفاهیم آن هم استفاده شود.

وی در پاسخ به این پرسش که به طور کلی نظرتان راجع به برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن چیست، گفت: طرح بسیار خوبی است و انجام آن لازم است. من فکر می کنم برگزاری چنین طرحی سبب ایجاد تفکر می شود، چه برای کسانی که در طرح شرکت می کنند و چه برای کسانی که آثار را می بینند.

وی در ادامه گفت: گرچه آشتی هنر و قرآن در قالب طرحی دانشجویی کمی دیر اتفاق افتاده ولی به طور کلی برگزاری این طرح سبب آشتی بین هنر و دین و به عبارتی هنر و قرآن شد. هر چند به دلیل این که طرح تازه ای بود، خامی آثار در آن مشهود است، اما اگر تداوم داشته باشد به مرور به پختگی لازم خواهد رسید.

وی در پایان آرزو کرد که بتواند روزی یکی از شرکت کنندگان این طرح باشد.

و به صورت درونی بیان کند، سخت است و زمان طولانی باید سپری شود تا افراد در این زمینه به پختگی لازم برسند.

وی ادامه داد: اولین گام برای اینکه کسی بتواند در چنین حرکت هایی حضور داشته باشد این است که مبانی کلی هر کاری را بداند، به عنوان مثال در رشته مجسمه سازی لازم است که یک شرکت کننده اصول اولیه ساخت مجسمه را بشناسد، زیرا در غیر این صورت حرکتش سنجیده نیست و مانند این است که کسی که الفبا را بلد نیست بخواهد شعر بگوید.

این داور در ادامه در مورد اینکه اگر خودش یکی از شرکت کنندگان طرح بود چگونه اثری ارائه می کرد، گفت: من معتقدم که بر مبنای کل سوره نمی توانم کار کنم، زیرا کل سوره موضوعات زیادی را در بر دارد که در یک اثر هنری واحد نمی گنجد. من اگر خودم می خواستم در این طرح شرکت کنم قطعاً به جزئیات می پرداختم، زیرا می دانم که اگر بخواهم کل را در نظر بگیرم دچار تشتت خواهم شد، بنابراین پرداختن به جزئیات یک مطلب برایم خوشایندتر است.

بریرانی در مورد امکان بیان مفاهیم قرآنی از زبان هنر گفت: به

گروه هنر: بیان مفاهیم عمیق قرآن در قاب هنر امر دشواری است چرا که هنرمند باید بتواند در عین دوری از شعار زدگی مفاهیم پر معنای به شکلی قابل فهم به مخاطب بنمایاند که رسیدن به این درجه نیازمند پختگی در گذر زمان است.

«ستاره بریرانی» داور بخش مجسمه سازی طرح فضا سازی سوره فجر در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) در مورد معیارهایش برای داوری این طرح، گفت: برای قضاوت آثار در درجه اول معیارم این بود که آنچه برمی گزینم از دیدگاه هنری، فرم و شکل دارای شرایط قابل قبولی باشد و سپس ارتباط آن با موضوع مورد نظر و اینکه بتواند مفهوم را به مخاطب انتقال دهد را مد نظر قرار دادم.

وی همچنین در مورد کلیات برگزاری این طرح گفت: فکر می کنم برگزاری طرح فضا سازی سوره های قرآن حرکتی نوپاست که جای کار بسیاری دارد. اینکه هنرجویان بفهمند که چگونه می توانند از یک سوره قرآن یک مفهوم را استخراج و در قالب یک اثر هنری ارائه کنند پروسه ای زمان بر است. البته این امر برای هر کسی که بخواهد مفهومی عمیق را در قالبی غیر شعاری

«رضایی» نقاش:

طرح فضا سازی سوره های قرآن مناسب ترین زمینه پیوند دانشجویان با هنر است

رضایی درباره نکات مورد توجه برای انتخاب آثار به خبرنگار ایکنا توضیح داد: ابتدا متفاوت بودن ایده و شیوه نگارش برای ما مهم است، دوم به کارگیری جذابیت های بصری، سوم تکنیک به کار رفته در اجرای اثر و ارتباطش با مفهوم و چهارم ترکیب بندی مناسب و کنتراست های برنامه ریزی شده برای انتخاب اثر مهم است.

وی ادامه داد: در بین این آثار تعداد کمی را دیدم که شخصی و از روی تفکرات هنری شخص انجام شده باشد. با این حال دانشجویان باید بدانند که هر چقدر فردی و بر اساس ایده های خود عمل کنند، اثری همراه با جسارت، خلاقیت و نوآوری ارائه خواهند داد که می تواند در میان دیگر آثار بدرخشد.

این نقاش درباره رقابتی بودن طرح اظهار داشت: با توجه به این مسئله که در انتخاب آثار همواره سلیقه داوران وجود دارد، اما به نظر من رقابت انگیزه فعالیت را بین جوانان ایجاد می کند و باعث پیشرفت است.

رضایی تصریح کرد: در صورت رقابتی بودن طرح فضا سازی سوره های قرآن، کسی که به عنوان برگزیده

گروه هنر: تا کنون در زمینه ایجاد امکانات برای دانشجویان در زمینه پیوند قرآن و هنر کمتر امکانی فراهم شده بود و اغلب افراد حرفه ای در زمینه آثار قرآنی کار کرده اند اما به نظر من طرح فضا سازی سوره های قرآن مناسب ترین زمینه دانشجویی برای پیوند قرآن و هنر است.

«لادن رضایی» نقاش و داور بخش تصویر سازی طرح فضا سازی سوره «الفجر» در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره کیفیت آثار رسیده به این دوره گفت: سطح آثار رسیده در کل قابل قبول و راضی کننده است اما به عنوان یک داور دوست داشتم در میان آثار رسیده، تنوع بیشتری وجود داشت زیرا آثار اغلب شبیه به هم است و تنوع چندانی ندارد.

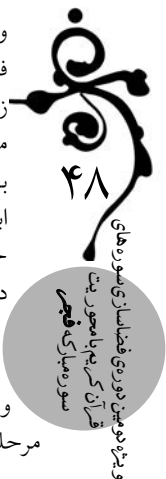
وی در ادامه درباره رویکرد سازمان فعالیت های قرآنی در زمینه فراهم کردن زمینه برای انجام کارهای هنری با مضمون قرآن توضیح داد: این حرکت بسیار مثبت و قابل قدر دانی است زیرا در این زمینه به دانشجویان کمتر فرصت حضور داده شده و اغلب افراد حرفه ای در زمینه آثار قرآنی کار کرده اند. من به شخصه از فعالیت های دینی و هنری سازمان جهاد دانشگاهی مطلع نبودم و خوشحالم که به عنوان داور در این مرحله حضور دارم.

معرفی می شود، تلاش می کند تا سال آینده بهتر کار کند و شخصی هم که اثرش مورد توجه قرار نگرفته تلاش می کند تا برای دوره آینده بهتر کار کند.

وی در پایان درباره شیوه برگزاری سالانه این طرح اظهار کرد: من با توجه به تجربیات گذشته ام در نمایشگاه های حرفه ای معتقدم برگزاری دوسالانه این طرح مناسب تر است زیرا باعث بهبود کیفیت آثار می شود.

نکات مهم در انتخاب آثار

ابتدا متفاوت بودن ایده و شیوه نگارش برای ما مهم است، دوم به کارگیری جذابیت های بصری، سوم تکنیک به کار رفته در اجرای اثر و ارتباطش با مفهوم و چهارم ترکیب بندی مناسب و کنتراست های برنامه ریزی شده برای انتخاب اثر مهم است

«خضایی» مجسمه ساز:

مجسمه سازی نیز می تواند در خدمت تصویرسازی سوره های قرآن درآید

تاریخ اسلام اظهار داشت: این ممنوعیت ها در دوره ای اعمال می شد که مردم هنوز عقاید جاهلیت را داشتند و ساخته های دست خود را می پرستیدند بنابراین تحریم این کار هنری به جا بود اما امروزه مجسمه سازی می تواند در راستای هدف قرآن و موضوع خاص سوره باشد که با عقاید هنرمند آمیخته است و خللی در ذهن و باور مخاطب به وجود نخواهد آورد. عضو انجمن مجسمه سازان ایران تصریح کرد: حس برخاسته از معنی سوره در هنگام خواندن چنان به تشکیل ایده اولیه کمک می کند که همه چیز در ذهن هنرمند شکل می گیرد و علت آن به دلیل شهودی بودن جریان، از منطق خاصی پیروی نمی کند.

وی که طراحی و اجرای یادمان فداییان اسلام (شهید نواب صفوی) به ارتفاع ۷ متر را انجام داده، در پاسخ به چگونگی یافتن تکنیک متناسب با ایده تشکیل یافته پس از مرحله شهود، گفت: اگر هنرمند در کار خود تجربه داشته باشد و ابزار گسترده در اختیار خود را بشناسد، هنگام ایجاد تصویر ذهنی، عناصر تکنیکی مناسب با ایده نیز ناخود آگاه به ذهن او خطور می کند و هنرمند وسیله ای برای ابراز آن می شود.

خضایی در پایان اشاره کرد: به نظر من کار هنرمندی که با شناخت و مطالعه روی قرآن کار می کند با یک مفسر قرآن چندان تفاوتی ندارد. مفسر با کلمه و هنرمند با ابزار هنری کار می کند؛ هنرمند نیز به شناخت مفاهیم ناشناخته دست می زند و آن را ارائه می کند که در واقع از اهداف نهانی سوره است. مفسر نیز با علم کلام همین مقصد را دنبال می کند.

گروه هنر: در دوره ای که شائبه پرستش احجام وجود داشت مجسمه سازی با موانعی روبه رو بود ولی در حال حاضر با شناخت ایجاد شده و رعایت حریم ها، با هنر مجسمه سازی نیز می توان در کنار دیگر هنرهای تجسمی به تصویرسازی سوره های قرآن پرداخت.

«پریسا خضایی» مجسمه ساز در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با بیان این مطلب گفت: سوره والفجر با توجه به اشاراتی که به نور، روشنایی و آفرینش دارد و در کل فضای معنوی ای که توصیف می کند، ایده مناسب را برای انجام کار هنری در بیشتر زمینه ها می دهد.

وی ادامه داد: کار هنری به ویژه مجسمه سازی بر اساس سوره های قرآن مانند دیگر هنرها باید به اصل و مضمون وفادار بماند اما برای خلاقیت لازم است که هنرمند حس و برداشت خود را نیز وارد اثر کند. در سینما، هنرهای نمایشی، نقاشی و... نیز اینگونه است در غیر این صورت کار نهایی با تحریم مواجه خواهد شد.

عضو شورای سیاستگذاری دوسالانه مجسمه سازی ایران درباره ایده خود برای تصویرسازی این سوره توضیح داد: اگر به شخصه بخواهم سوره والفجر از قرآن را با هنرهای تجسمی به نمایش بگذارم، جوشکاری به همراه ویدئوآرت در کنار احجام دیگر را ترجیح می دهم. در کل یک مجموعه چیدمان به ذهنم می رسد که در فضا سازی کمک کند و به مورد مشخصی اشاره نکند.

خضایی درباره تصویرسازی دیگر سوره های قرآن با توجه ممنوعیت مجسمه سازی و تصویرگری در دوره های مختلف

۴۹

«سپروس» مجسمه ساز:

بهترین روش برای آشنا کردن نسل جوان با قرآن، هنر است

وی ادامه داد: در نمایشگاه قرآن وقتی اعلام می شد که امکانات رایگان برای علاقه مندان فراهم است و من به هنرجویانم اطلاع می دادم که چنین شرایطی فراهم است و آنها را تشویق می کردم که از این فرصت به دست آمده استفاده کنند و به تجربیات خود بیفزایند، آنها مهمترین دلیل حضورشان را همین تبلیغ و اطلاع رسانی عنوان می کردند.

وی افزود: چنانچه پشتیبانی مسئولان برای ایجاد فضا و امکانات مناسب در کنار تبلیغات کافی و موثر صورت گیرد، می تواند تأثیر بسزایی در برگزاری هر چه بهتر این طرح داشته باشد، البته لازم به ذکر است مدیریت صحیح و اصولی نیز از ارکان بسیار مهم محسوب می شود.

«سپروس» در پاسخ به این پرسش که اگر خودتان در این طرح شرکت می کردید چه ایده و اثری ارائه می دادید، گفت: من در این مورد زیاد فکر کردم ولی هنوز به نتیجه قطعی نرسیده ام، زیرا بیشترین زمانم صرف تدریس می شود و شاید کمتر فرصت برای کار اجرای اثر برایم مانده است، البته گاهی به این نکته می اندیشم که شاید این بحث تدریس سبب شده که از خلق اثر هنری جا بمانم، ولی بعد فکر می کنم که چنانچه بتوانم جوانان را به درستی آموزش داده و هدایت کنم با ارزش تر است.

وی ادامه داد: خیلی دلم می خواست خودم هم در این حرکت شرکت کنم خصوصاً در طرح فضا سازی سوره فلق، زیرا سوره فلق اثر زیادی روی من گذاشت و هنوز هم ذهنم مشغول معانی و مفاهیم آن است. این نکته که فلق نقطه مرز عبور از تاریکی به روشنایی است برایم بسیار قابل توجه و تأمل بود.

این داور طرح فضا سازی سوره فجر در مورد داوری های این دوره، گفت: به نظر من باید به بحث داوری توجه بیشتری شود. نکته مهم

دیگر این است که ما از چند ماه قبل از داوری آثار «فجر» کارگاه هایی را تشکیل دادیم که تعدادی از

شرکت کنندگان با حضور در این کارگاه ها در کنار آموزش هنر از حضور کارشناسان قرآنی نیز

بهره بردند تا بتوانند طرح های بهتری ارائه دهند.

وی ادامه داد: ولی هنگام برگزاری نمایشگاه شاهد بودیم که تعدادی اثر نیز از بیرون و از طرف کسانی که در

کلاس ها شرکت نکرده بودند ارائه و در کنار آثار کارگاهی به صورت یکسان داوری شد، به نظر

من اگر قرار است هم آثار کارگاهی و هم آثار بیرونی در طرح شرکت داده شوند، بهتر است برای هر کدام بخش جداگانه ای در

نظر گرفته شود و هر گروه از آثار به صورت مجزا بررسی و قضاوت شوند.

گروه هنر: طرح فضا سازی سوره های قرآن بار دیگر ثابت کرد که بهترین روش برای آشنا کردن نسل جوان با مفاهیم دینی و قرآنی، هنر است.

«عشرت سپروس» داور طرح فضا سازی سوره فجر در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) در مورد ارتباط هنر و مفاهیم دینی و قرآنی گفت: به نظر من بهترین ابزار برای بیان و انتقال مفاهیم ادیان از جمله دین اسلام هنر است. این ضرورت در عصر حاضر که جوانان با ایدئولوژی ادیان بیگانه اند، بهترین راهی که بتوان به وسیله آن قشر جوان را جذب مباحث دینی و مذهبی کرد ابزار هنر است.

وی ادامه داد: در این دو سالی که همراه با طرح فضا سازی سوره های قرآن (فلق و فجر) بودم دانشجویانی را می دیدم که اگر می خواستیم بر اساس ظاهرشان قضاوت کنیم به نظر نمی رسید که نسبت به مباحث قرآنی حساس باشند ولی من دیدم که حتی این گونه افراد با اشتیاق فراوان در این کار شرکت کرده بودند و برای ارائه کار بهتر و آشنایی بیشتر با قرآن در سایت ها و کتاب های گوناگون جستجو و تحقیق می کردند و تفاسیر مختلف را می خواندند. این تجربه به من ثابت کرد که بهترین راه برای جذب جوانان به قرآن و دین هنر است.

وی در مورد ارزیابی خود از برپایی طرح فضا سازی سوره های قرآن را مثبت ارزیابی کرد و گفت: ذات این طرح خوب است و تنها عاملی که سبب شده در هر دو دوره آن حضور داشته باشم همین پیوند جوانان با قرآن است، ولی یکی از نقاط ضعف آن نبود امکانات مناسب کار هنری مانند کارگاه، کوره و... است.

این هنرمند در پاسخ به پرسش خبرنگار ایکنا در مورد اینکه اهالی هنر چه کمکی می توانند به برگزاری بهتر چنین طرح هایی بکنند، گفت: مسئولان کسانی هستند که پیش و بیش از همه می

توانند به بهتر برگزار شدن این طرح کمک کنند، زیرا فراهم کردن امکانات و شرایط مناسب بسیار مهم است، البته ناگفته نماند یکی دیگر از مهمترین مسائل نیز بحث تبلیغات است.

تأثیر حمایت،

تبلیغات و

مدیریت در

پیشرفت طرح

چنانچه پشتیبانی

مسئولان برای ایجاد

فضا و امکانات مناسب

در کنار تبلیغات کافی و

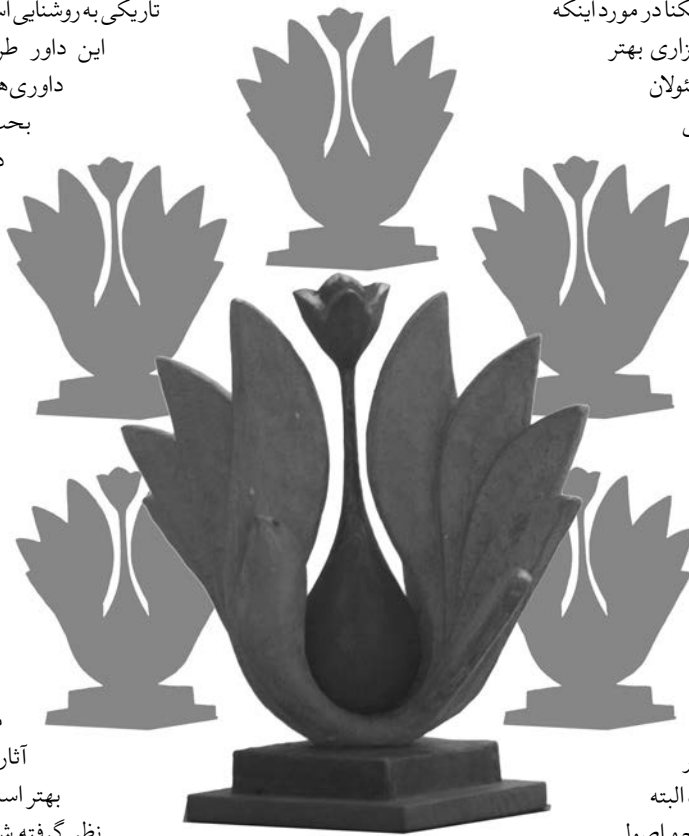
موثر صورت گیرد، می تواند

تأثیر به سزایی در برگزاری هر

چه بهتر این طرح داشته باشد، البته

لازم به ذکر است مدیریت صحیح و اصولی

نیز از ارکان بسیار مهم است

اللهم انزلنا من السماء ماء فاصبحنا نخل وادنا
اللهم انزلنا من السماء ماء فاصبحنا نخل وادنا
اللهم انزلنا من السماء ماء فاصبحنا نخل وادنا

با کارشناسان
در باره دومین دوره فضاسازی
سوره های قرآن کریم با محوریت
سوره مبارکه فجر

احمد مسجدجامعی: پرداختن هنری به قرآن سنت ایرانی است

از هنر هنرمندانی است که با عشق و علاقه و در عین حال آشنا بودن به ظرفیت ها و فنون هنری زمان خود دست به خلق آنها زده اند.

مسجدجامعی همچنین به جایگاه هنر در اماکن مذهبی و امام زاده ها اشاره و عنوان کرد: گرچه رویکرد هنری به مباحث قرآنی رویکردی کهن است ولی این بدین معنا نیست که هنر جدید و هنرمندان در عصر حاضر اقبالی به این مفاهیم نداشته اند بلکه این گرایش در حال حاضر هم بارز است.

وزیر سابق فرهنگ بحث خود را اینگونه ادامه داد: توجه به هنر دینی در شاخه های مدرن هم در سطح جهان وجود دارد و در یک حراجی بین المللی آثار اساتیدی چون صداقت جباری و احصایی که مزین به اسما الله بود به قیمت های بالا خریداری شد که این خود نشان دهنده این است که هنر در جهان امروز نیز جایگاه خودش را پیدا کرده است.

وی افزود: من در جریان قیمت گذاری تعدادی از این آثار بودم که در داخل حدود ۱۰-۱۲ میلیون قیمت گذاری شده بود در صورتی که آنجا با رقم های چندین هزار دلاری به فروش رفت و این نشان می دهد که گرایش نسبت به هنر امروز ما که الهام گرفته از سنت کهن آمیختگی با دین است همچنان جایگاه خودش را دارد و بازارهای خوبی را کسب می کند. این امر موید این است که ما هر چه بتوانیم این آثار را در سطوح بین المللی ارائه کنیم هم از نظر

باشد. پیوند بین هنر و قرآن جایگاه خود را در معماری نیز پیدا کرده است به طور مثال «الله نور السماوات و الارض» در معماری به شکل «شمسه» جلوه گر می شود که غالباً هم با رنگ طلاکار می شود تا حالت نورانیت را برساند.

وزیر سابق فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: این شمسه که به شکل های مختلف کار می شود و اینکه چندوجهی باشد معنای خاصی را بیان می کند، خود پایه ای است در هنر معماری اسلامی.

مسجدجامعی در بخش دیگری از صحبت های خود به استقبال جهانیان از هنر ایرانی به ویژه هنر قرآنی اشاره کرد و گفت: این هنر بازار خوبی هم در سطح بین المللی دارد. قرآن های ما که آراسته به هنر است در اقصی نقاط جهان با بهترین قیمت ها خرید و فروش می شود، نمونه اش قرآن «ابن بواب» است که ویژگی اعراب گذاری دارد و نخستین بار توسط ایتالیا ها و فرانسوی ها چاپ شد. آنها گرچه کشورهای اسلامی نیستند ولی توجه شان به آن کار از باب ارزش هنری اش بود.

مدیر موزه قرآن افزود: هم اکنون هم بسیاری از آثار قرآنی که در ایران یا جهان چاپ می شود آثار هنرمندانی است که در قرون مختلف در شاخه های خوشنویسی، تذهیب، تجلیل و هم شیوه های مختلف کتاب آرایی خلق شده و همه این ها برخوردار از انواع ظرافت های هنری است که نشان

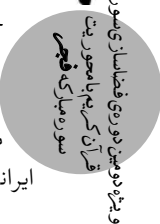
گروه هنر: پرداخت هنری به کتاب خدا؛ قرآن سنت دیرینه ایرانی است که شایسته است در ظرف های هنری جدید نیز ادامه پیدا کند.

«احمد مسجدجامعی» مدیر موزه قرآن و حضور شورا اسلامی شهر تهران در گفت و گو با خبرنگار هنری خبرگزاری قرآنی ایران با تاکید بر این مطلب گفت: ارتباط بین هنر و دین بحث جدیدی نیست و از قدیم زبان هنر و دین با هم آمیختگی داشته که ما در آثار بزرگ ادبی خودمان این را می بینیم. مجموعه آیاتی که در شعر شعرای ما هست هم بعضاً استخراج شده مثلاً آیات قرآن در مثنوی یک جلد و احادیث آن چهار جلد کتاب شده و این در حالی است که خود مثنوی شش دفتر است. درباره آثار سایر بزرگان ادب فارسی هم همینطور است که آمیختگی با قرآن در آثارشان دیده می شود.

وی افزود: در زمینه هنر نیز این آمیختگی وجود داشته است. شما حوزه هایی چون خوشنویسی، کتیبه نویسی، تذهیب، تشعیر و کتاب آرایی را می بینید که بیشتر حول محور قرآن به وجود آمده و شکل گرفته است.

مدیر موزه قرآن اذعان داشت: شما هیچ موزه بزرگی را در جهان نمی بینید که از هنر ایرانی که به مفاهیم قرآن آراسته شده، خالی

معنوی و هم از نظر اقتصادی برایمان مفید است.

مسجد جامعی بیان کرد: بنابراین پرداخت هنری به کتاب خدا سنت کهن و دیرینه ایرانی است که خوب است در شکل های جدید هم ادامه یابد و ما بتوانیم از ظرفیت های نوین هنری نیز بهره مند شویم.

وی در مورد سوابق کارهای قرآنی و هنری گفت: ما این تجربه را در نمایشگاه های قرآن کریم به عنوان یک هدف دنبال کردیم که خوشبختانه کارهای خوب ارائه و استقبال خوبی هم از آن فعالیت می شد. در آنجا هم آثاری از اساتید هنری و هم آثاری از جوانترها عرضه می شد.

مدیر موزه قرآن ادامه داد: خاطر می آید در یکی از نمایشگاه ها کاری ارائه شده بود به نام «از فرش تا عرش» که بخش ارزشمند آن ایده اش بود، وگرنه امکاناتی که برای این طراحی به کار برده بود بسیار محدود بود. نگاه و ایده شکل دهنده کار آن را بسیار ارزشمند جلوه می داد و به یک کار فوق العاده تبدیل می کرد.

وی همچنین اشاره کرد: همچنین یک انیمیشن بود که بهشت و جهنم را نشان می داد و از تصاویری که از هنرمندان قدیم ایران بود به یک ترکیب نوینی رسیده بود و تأثیرگذاری خوبی داشت. همه این مثال ها گواه این است که با ایده های نو می توان کارهای ارزشمند دینی ارائه کرد.

مسجد جامعی اظهار کرد: هنرمندان جدید در قالب های مدرن آثاری را عرضه کرده اند که برخی از آنها در ذهن می ماند و کارهای متفاوتی است. این ها به هر حال تجربیاتی است که انجام شده و استمرار آن هم می تواند سبب افزایش بیشتر ظرفیت هنری در حوزه های مدرن شود و هم می تواند روح مفاهیم و معانی قرآن را که در همه حیطه های فکر و اندیشه و هنر ایرانی حضور دارد در حوزه هنر جدید هم متجلی کند.

مدیر موزه قرآن در پاسخ به این پرسش که آیا این طرح دانشجویی که دو سال از برگزاری آن می گذرد می تواند به بین المللی شدن بیاندهد؟ و اگر پاسختان مثبت است این اتفاق در برنامه میان مدت یا بلند مدت و یا حتی کوتاه مدت این طرح قرار گیرد بهتر است؟، گفت: این کار مجموعاً کار خوبی است که هر چه تخصصی تر شود، طبعاً ارزش بیشتری دارد همچنین هر چه هیأت داورانش افراد شناخته شده تری باشند اعتبار بالاتری می یابد.

وی ادامه داد: ایده ها از همین نقاط آغاز می شود،

ولی انواع بیان را باید به صورت مداوم تجربه کرد تا به تکنیک های جدید رسید. ارائه فرم های جدید از یک ایده - که در قالب های مختلف امکان بیانش هست - هم در صورت تجربه های مداوم محقق می شود حال آغاز این کار می تواند مانند طرح فضا سازی سوره های قرآن یک حرکت دانشجویی باشد و ایده هایش هم از اینجا گرفته شود.

وی افزود: این کار قطعاً کار ارزشمندی است ولی برای رسیدن به استادی در آن نیاز به پی گیری های مداوم، برگزاری نمایشگاه های متعدد و ایجاد یک بخش ویژه برای اساتید است.

این عضو شورای اسلامی شهر تهران در پاسخ به پرسش دیگر خبرنگار ایکننا مبنی بر این که به عقیده شما حضور اساتید تا چه حد می تواند کیفیت کار را بالا ببرد گفت: راهکارهایی که اشاره کردم می تواند به قوت و سرعت کار کمک کند. این امری است که قبلاً هم تجربه شده و در نمایشگاه هایی هم بخش دانشجویی و هم بخش ویژه اساتید داشتیم که در آنجا کارهای درجه اول هم عرضه می شد. اینها حضور اساتید و دانشجویان مانع الجمع نیست و این دو گروه می توانند در کنار هم کار کنند و کارهای بهتری هم خلق کنند.

وی در ادامه بیان کرد: هر چه قدر طرح تقویت شود در واقع سبب آشنی اساتید بیشتری با آن می شوید و سپس می توانید به سوی بین المللی شدن پیش روید. یعنی اگر پایه محکمی برای این کار بگذارید می توان موجب ایجاد ظرفیتی شد که مثلاً دانشجویان جهان اسلام در آن مشارکت کنند، حال منظور از جهان اسلام صرفاً کشورهای اسلامی نیست، بلکه منظور حضور هر مسلمانی در هر جای جهان است.

این مقام مسئول در پایان بیان کرد: ولی لازمه این کار این است که پایه کار از استواری لازم برخوردار باشد تا کار تخصصی شود که این امر هم مستلزم حضور هیأت داورانی شناخته شده است. لازم است افرادی که دیگر چهره های بین المللی شده اند و آثارشان شناخته شده است به همکاری دعوت شوند. این ها می توانند کمک کنند تا کارها به نقد و بررسی گذاشته شود و این جریان در طول سال هم به نحوی استمرار داشته باشد؛ حال در قالب میزگردها، گفت وگوها، ارائه آثار در نمایشگاه های مختلف و... تا ضمن آسیب شناسی و کارشناسی آنچه انجام شده بتوان گام های بعدی را استوارتر برداشت.

حجت الاسلام «موسوی هوایی»: تصویری کردن نامحسوسات در قالب محسوسات را از خود قرآن الگو بگیریم

گروه هنر: هنرمند اگر می خواهد به فضا سازی مفاهیم و آیات قرآن اقدام کند می تواند از الگوی خود قرآن برای محسوس و عینی کردن نامحسوسات استفاده کند؛ همانطور که خدا در باره مشرکان که حقانیت الهی را دیده و آن را انکار کرده اند مثال کسی را می زند که از آسمان به زمین کوبیده شده است.

حجت الاسلام والمسلمین «سید جواد موسوی هوایی» معاون آموزش و پژوهش سازمان تبلیغات اسلامی در باره طرح فضا سازی سوره های قرآن در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) عنوان کرد: اساسی ترین نکته ای که در طرح فضا سازی سوره های قرآن باید به آن توجه داشت، این است که کسانی که می خواهند در زمینه فضا سازی آیات کار کنند باید ابتدا روی این موضوعات دقیق شده و با معانی سوره ها، تفسیر و شأن نزول آیات آشنا شوند تا سپس بتوانند تصویری درست از مفهوم ارائه کنند.

وی ادامه داد: هنرمند برای فضا سازی آیات باید آموزش های حضوری و یا غیر حضوری ببیند و از مشاوره کارشناسان قرآنی نیز استفاده کند که برای این منظور می توان به صورت گسترده در سطح

استان ها کلاس هایی برگزار کرد تا علاقمندان با مفاهیم و تفاسیر آیات آشنا شده و پس از این که معانی در وجودشان جای گرفت آنها را فضا سازی کنند. موسوی هوایی ابراز کرد: نکته دوم در طرح فضا سازی سوره های قرآن، بهره مند شدن از داورانی است که با هنر و معانی قرآن توامان آشنا هستند و به ویژه از انتقال معنویات و غیر محسوسات در قالب محسوسات آگاهی دارند.

وی درباره تبدیل غیر محسوسات به محسوس در قالب هنر و بالگوگیری شیوه قرآن عنوان کرد: در قرآن آیتی داریم که خداوند فاصله های معنوی را به صورت محسوس به ما می فهماند به عنوان مثال در باره مشرکان که حقانیت الهی را دیده و آن را انکار کرده اند مثال کسی را می زند که از آسمان به زمین کوبیده شده؛ این تصویری است که خدا برای آنکه مسائل معنوی را به صورت محسوس بیان کند در قالبی تصویری آن را بیان می کند.

این کارشناس دینی اضافه کرد: خداوند همچنین در باره فاصله وجود خود با پیامبر مثال فاصله دو سر کمان را بیان می کند به این مفهوم که فاصله وجود پیامبر از لحاظ صفات و اسما با ذات خدا مانند فاصله دو سر کمان اندک است.

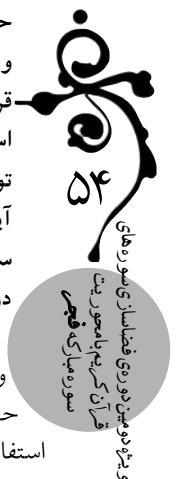
وی تصریح کرد: مشاهده می کنیم که مقولات نامحسوس به صورت عینی در قرآن فضا سازی می شود تا مردم آن را بهتر درک کنند به همین علت هنرمند نیز برای تصویر کردن سوره های قرآن می تواند از همین الگوی قرآنی بهره ببرد و البته لازم است که با مطالعه و آموزش به این امر بپردازد.

موسوی هوایی تاکید کرد: در مسیر فضا سازی سوره های قرآن باید ابتدا ابزار را خوب شناخته و از تلقیات روز دنیا از آن ابزار نیز مطلع باشیم به طور نمونه مشاهده می کنیم که روان شناسی رنگ ها در تلقی عمومی موثر و دارای جایگاه تعریف شده است و یک هنرمند برای تصویر کردن جهنم از رنگ های آبی و سبز استفاده نمی کند بلکه از نمادهایی سود می برد که ذهن و فطرت بشر با آن آشنا است و یاد آور درد و عذاب است که این از همان روان شناسی رنگ ها نشأت می گیرد.

وی در ادامه مطرح کرد: در مقوله خط نیز خط منحنی، خط بسته، خطوط متقاطع و زوایا نشانگر مفاهیمی هستند که در ذهن مردم به شکل خاصی تلقی می شوند و هنرمند در فضا سازی سوره ها باید با تمام این تلقیات که در علوم مختلف وجود دارد، آشنا باشد و آنها را در طول خلق اثر در نظر بگیرد همچنین تسلط بر روایات و نظرات بزرگان بدون شک در کار هنرمند تاثیر گذار خواهد بود.

معاون آموزش و پژوهش سازمان تبلیغات در باره بین المللی شدن این طرح اذعان داشت: بین المللی شدن طرح فضا سازی سوره های قرآن به ویژه در جهان اسلام و در نزد نسل نوجوان و جوان امری مطلوب است و برای زمینه سازی این امر ابتدا باید کنگره های بین المللی تشکیل شده تا زمینه برپایی بین المللی طرح فراهم شود و هنرمند پس از درک عمق موضوع در فضایی آشنا با آن شروع به کار کند.

وی در پایان پیشنهاد داد: برای بین المللی شدن ابتدا باید بخش هایی از قرآن که قابلیت تصویری شدن بیشتری دارند را انتخاب کرد تا به مرور بتوان این حرکت را به تمام آیات قرآن تعمیم داد البته باید توجه داشت که فضا سازی سوره ها هیچ گاه به شکل مطلق نخواهد بود و هنرمند تنها تلقی خود را با دانسته های محدودی که درک کرده است، ارائه می کند و حقیقت آن مفاهیم بسیار متفاوت از تصورات ما است.

حجت الاسلام «محمدی»:

بخش فیلم و تئاتر به طرح فضا سازی سوره های قرآن افزوده شود

دانشجویان نیازمند الگوهای برتر در عرصه هنر قرآنی هستند و به نظر من لازم است افرادی از محیط های دانشگاهی و حتی غیردانشگاهی که در زمینه هنر و قرآن دارای دانسته های ارزشمند و ایده های خلاقانه هستند با دانشجویان همراه شوند تا با ایجاد ارتباط بین نخبگان و دانشجویان به رشد قشر جوان هنرمند دست یابیم.

وی همچنین توجه ویژه به بانوان در طرح فضا سازی سوره های قرآن و همچنین

دیگر فعالیت های هنری را خواستار شد و تاکید کرد: زنان به علت ذوق هنری سرشاری که در وجود آنها به ودیعه نهاده شده، می توانند اکثریت شرکت کنندگان و بازدیدکنندگان این گونه طرح ها باشند البته این توجه صرفاً به یک جنسیت و قشر نیست بلکه خوب است ذوق و استعداد بانوان بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

این کارشناس قرآنی در پایان و در پاسخ به این پرسش ایکن که آیا لازم است این طرح قرآنی به عرصه بین المللی تعمیم داده شود، بیان کرد: منحصر نکردن این گونه حرکت ها در مرزهای داخلی یک ضرورت است. همانطور که انقلاب ما رسالتی جهانی دارد لذا شایسته است که حرکت های قرآنیمان نیز بین المللی باشد. این گونه حرکت ها می تواند ابتدا در جوامع شیعه، سپس جامعه مسلمانان، بعد از آن در جوامع دینی دیگر و در مرحله بعدی جوامعی که از معرفت انسانی بهره مند هستند، اجرا شده و با استفاده از ذوق هنری این جوامع به ترویج مفاهیم دینی بپردازیم بنابراین باید به برپایی نمایشگاه در محدوده مرزهایمان محدود نشده و همگان را به مشارکت در طرح های قرآنی دعوت کنیم.

گروه هنر: فیلم، سریال و هنرهای نمایشی در مقایسه با سایر رشته های هنری در انتقال فضا و پیام های قرآن و جذب مخاطب موفق تر هستند به این علت توجه به این رشته ها در طرح فضا سازی سوره های قرآن ضروری به نظر می رسد.

حجت الاسلام والمسلمین «حمید محمدی» رئیس مرکز بین المللی تبلیغ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و پژوهشگر قرآنی در گفت و گو با خبرنگاری قرآنی ایران (ایکنا) در این باره که لازم است شاخه هایی چون

فیلم، تئاتر و سریال در اولویت طرح فضا سازی سوره های قرآن قرار گیرد گفت: به اعتقاد من فیلم و سریال عالی ترین قالب هنری برای ارائه مفاهیم قرآنی هستند زیرا قرآن مملو از قصه های متعدد است و مفاهیم خود را به شکل تصویری و داستانی بیان می کند، پس اختصاص بخشی از طرح فضا سازی سوره های قرآن به فیلم و سریال ضروری به نظر می رسد.

وی ادامه داد: موفقیت فیلم های قرآنی مانند مریم مقدس، مردان آنجلس و فیلم در دست ساخت ملک سلیمان و استقبال مخاطب از فیلم های قرآنی اکران شده نیز موید این نکته است که قالب فیلم برای بیان و القای مفاهیم قرآنی مناسب است. این کارشناس علوم قرآنی که در زمینه هنر به ویژه سینما نیز فعالیت هایی دارد، هنر نمایش را نیز ظرف مناسبی و زبانی نافذ دانست که می تواند گویای مفاهیم قرآنی باشد و به شکلی عملی و روایی با بیان قصص قرآن پیام های آن را به مخاطبان خود القا کند.

حجت الاسلام محمدی در ادامه این گفت و گو عنوان کرد: قرآن از سوی خدا برای هدایت انسان نازل شده و این سیری است سرشار از تحرک و پویایی پس هنری نیز که قصد انتقال مفاهیم قرآنی را دارد باید دارای ویژگی پویایی و تحرک باشد که از این

لزوم بین المللی شدن طرح
منحصر نکردن این گونه حرکت ها در مرزهای داخلی یک ضرورت است. همانطور که انقلاب ما رسالتی جهانی دارد لذا شایسته است که حرکت های قرآنیمان نیز بین المللی باشد

منظر نیز سینما، تلویزیون و تئاتر در اولویت قرار گرفته و بیش از سایر رشته های هنری می توانند همسو با ترویج پیام های قرآنی حرکت کنند.

وی در رابطه با استفاده از سبک ها و فرم های انتزاعی در زمینه هنر دینی اذعان داشت: قرآن برای همه مردم نازل شده تا در زندگیشان به کار آید و مفاهیم آن کاملاً قابل دسترس است و از فرم های انتزاعی برای بیان منظور خود استفاده چندانی نکرده به همین علت می توان این گونه عنوان کرد که هنر انتزاعی در این امر موفقیت بسیاری کسب نخواهد کرد.

محمدی در مورد دانشجویی بودن طرح فضا سازی سوره های قرآن اظهار داشت: دانشجویان حساس ترین قشر جامعه هستند و سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور در این طرح قشر مناسبی را انتخاب کرده و باید به این روند ادامه داده و همواره جوانان را مورد توجه قرار دهد.

این کارشناس در پاسخ به این پرسش که آیا ورود پیشکسوتان به این طرح می تواند به ارتقای سطح کیفی کارهای دانشجویی منتهی شود، عنوان کرد:

«منیژه آرمین»:

فضاسازی مضامین مجرد در قرآن، امکان پذیرتر است

هنرها نیز می‌توانند در این امر سهیم باشند زیرا قرآن با فطرت انسان‌ها سر و کار دارد و از هر طریقی که اقدام کند، مؤثر خواهد افتاد. من برای این کار آیه خاصی را در نظر ندارم.

وی درباره جایگاه تکنیک در فضاسازی سوره‌های قرآن با هنرهای تجسمی توضیح داد: تکنیک در این کار به دلیل با ارزش بودن محتوا بسیار مهم است و باید درباره آن تأمل کرد. تاکنون شاهد بوده‌ام که برخی مفاهیم عالی با کار بی‌اندیشه و تکنیک نامناسب بی‌ارزش می‌شود که این جای بسی تأسف دارد. به نظر من هنرمندی که به چنین کار عظیمی اقدام می‌کند، نیاز به یک کارشناس قرآنی نیز دارد تا در مواردی که از تکنیک باز می‌ماند از او راهنمایی بگیرد.

این سفالگر تصریح کرد: فضاسازی سوره‌های قرآن با هنرهای تجسمی به ویژه سفال، امر خطیری است که نیاز به کارشناسی بیشتری نسبت به موضوعات معمول دارد که در این راه حضور یک کارشناس قرآنی الزامی است.

آرمین در پایان درباره آثار هنری موجود در زمینه قرآن و برپایی جشنواره‌ای در این راستا اظهار کرد: کارهای با ارزشی در این زمینه خلق شده که من آن‌ها را تحسین می‌کنم اما تنها حضور بزرگان این عرصه کافی نیست بلکه باید در زمینه آثار حجمی کار به شیوه‌ای گسترش یابد که برای جوانان الگو باشد. من همین الان در زمینه فضاسازی سوره والفجر طرحی دارم که اگر ارگانی آن را بپذیرد اجرا می‌کنم اما تاکنون شخصی یا ارگانی هزینه‌های آن را متقبل نشده است در صورتیکه چنین کارهایی انجام نپذیرد، الگویی برای جوانان ایجاد نمی‌شود.

ویژگی سفال برای فضاسازی سوره‌های قرآن سفال حس ماندگاری و بقا به مخاطب می‌دهد و دید بصری او را هرگز خسته نمی‌کند. سفال از معدود هنرهایی است که خواص و عوام می‌توانند با آن ارتباط برقرار کنند حتی اگر محتوایش قابل درک نباشد به ویژه کلام قرآن که معمولاً بدون ترجمه روی آثار سفالی کار می‌شود

منظور، ورود به بحث هنر سفال نیازمند بازنگری در شیوه انجام است که اگر این کار به واقع با کارشناسی دقیق انجام شود، قابلیت‌های کشف نشده آن مشخص می‌شود و من می‌توانم مدعی این گفته‌ام شوم که سفال بهترین گزینه برای فضاسازی سوره‌های قرآن است.

وی افزود: سفال حس ماندگاری و بقا به مخاطب می‌دهد و دید بصری او را هرگز خسته نمی‌کند. سفال از معدود هنرهایی است که خواص و عوام می‌توانند با آن ارتباط برقرار کنند حتی اگر محتوایش قابل درک نباشد به ویژه کلام قرآن که معمولاً بدون ترجمه روی آثار سفالی کار می‌شود اما مخاطب بدون دانستن معنی دقیق آن با اثر ارتباط برقرار می‌کند.

این سفالگر ادامه داد: برای کار در زمینه قرآن باید هنرمند دقت عمل و کارشناسی عمیق تری انجام شود زیرا باید چنان با مخاطب ارتباط معنوی برقرار کند که بار ارزشی و مذهبی خود را منتقل کند اما متأسفانه در این چند سال اخیر برای کاهش هزینه‌ها و کمبود بودجه از ریزبینی‌های هنری در سفال کاسته شده است.

آرمین درباره مضامین مناسب قرآن برای استفاده در فضاسازی سوره‌ها توضیح داد: به نظر من مضامینی مانند نور، ظلمت، آفرینش و در کل مضامین مجرد برای فضاسازی مناسب است و دیگر

گروه هنر: مضامینی مانند نور، ظلمت، طبیعت، آفرینش و در کل مضامین مجرد برای فضاسازی مناسب است و همه هنرها از جمله سفال نیز می‌توانند در این امر سهیم باشند زیرا قرآن با فطرت انسان‌ها سر و کار دارد و از هر طریقی که اقدام شود، مؤثر خواهد افتاد.

«منیژه آرمین» کارشناس سفالگری در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره خاصیت انواع هنرهای تجسمی به ویژه سفال در فضاسازی سوره‌های قرآن کریم گفت: به نظر من در میان هنرهای تجسمی، آثار سفالی به دلیل فرم‌پذیری و ماندگاری زیاد نسبت به دیگر هنرها برای آمیختگی با آیات و مفاهیم قرآن و در کل فضاسازی برای این مضامین بستر مناسبی دارد به ویژه برای ایران اسلامی که خاک با فرهنگ بومی و نهاد انسانی این مردم ارتباط عمیقی داشته است.

وی ادامه داد: در واقع خاک خواصی دارد که به موضوع قرآن جواب بهتری می‌دهد. مورد مهم دیگر این است که سفال هنری است سه بعدی و در ارتباط با مخاطب ملموس است که به نظر من باز هم در میان دیگر هنرهای حجمی مانند مجسمه و... بهترین گزینه است. البته هرگز هنرهای دیگر را نفی نمی‌کنم اما به دلیل تخصصم در زمینه سفال، این رشته از هنرهای تجسمی را برای فضاسازی سوره‌های قرآن مناسب‌تر می‌دانم.

آرمین درباره بکارگیری تکنیک‌های فنی در ارتباط با فضاسازی سوره‌های قرآن اظهار داشت: پیش از هر چیز برای این

گروه هنر: فضاسازی سوره
های قرآن اگر محدود به تصویرسازی
عین به عین کلمات یک سوره باشد
ماحصل آن کاری سطحی می شود.

«رامین اعتمادی بزرگ» نقاش، مجسمه ساز و استاد
کارگاه هنر مفهومی طرح فضاسازی سوره فجر در
گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) گفت:
فضاسازی تصویر کردن عین به عین کلمات یک
سوره نیست بلکه اساس بر این است که سوره را
خوانده و ببینیم چه مصداقی برای آن در زندگی خود می یابیم و
آن را به تصویر بکشیم زیرا هر هنرمندی خارج از وجود، نگاه و
تجربیات خود نمی تواند اثری خلق کند و در خلق هر اثر وجود
خود را ابراز می کند همچنین ترجمه کلمه به کلمه قرآن به
تصویر بدترین و سطحی ترین نوع نگاه به آثار هنری است.

وی ادامه داد: فضاسازی سوره در بخش مفهومی نمی تواند
تنها با تجربه کارگاهی شکل گیرد بلکه عواملی چون مطالعه،
دیدن آثار دیگران در این زمینه می تواند بسیار موثر باشد چون
خلق یک اثر در بخش مفهومی همراه با یک دانش رخ می دهد
که این دانش در طول تاریخ بروز یافته و در یک کلاس و نزد
یک استاد نمی توان آن را یافت بلکه در افکار و آثار هنرمندان
مختلف به شکل های گوناگون ظهور کرده است.
این هنرمند در تعریف هنر مفهومی بیان داشت: در سایر
رشته ها یک اثر خلق می شود اما در هنر مفهومی فضایی به
وجود می آید که مخاطب می تواند در آن وارد شود و جزیی از
آن باشد و در حقیقت اثر هنری با ورود تماشاگر کامل می شود
و این ویژگی خاص هنر مفهومی است که با تمام حواس
مخاطب تماس دارد به عنوان مثال هنرمند با ایجاد یک بو،
صوت یا نور به صورت مستقیم با بیننده ارتباط برقرار می کند
و به همین علت تاثیر بیشتری بر او می گذارد چون با قرار
گرفتن فرد در آن فضا تصویر در ذهن او شکل می گیرد.

وی تاکید کرد: فضاسازی با استفاده از هنر مفهومی ملموس تر
خواهد بود و این رشته در این زمینه می تواند بسیار موفق عمل
کند و این نتیجه مدت ها تدریس، پژوهش و تحقیقاتی است
که صورت گرفته و اکنون هنرمندان دنیا نیز به آن اذعان دارند
از همین رو شایسته است که با توجه ویژه به این رشته به
ساماندهی آن همت گماشت.
استاد کارگاه هنر مفهومی طرح فضاسازی سوره فجر
اظهار داشت: وقتی موضوع یک مسابقه مفاهیم قرآنی یا
مکاتب دینی است با هنر مفهومی نزدیکی و قرابت خاصی
دارد چرا که هنر مفهومی ارتباط تنگاتنگی با درونیات انسان
دارد و گویی زبانی است برای تعریف انسان که تفکرات و
اعتراضات او را بازگو می کند.

وی ذکر کرد: دین روش چگونگی زندگی کردن است
خودشناسی را به ما می آموزد و درباره ارتباط انسان با جهان
احکامی دارد این توجه به خودشناسی در برخی زبان های
هنری وجود ندارد و خلأ آن حس می شود که در هنر مفهومی
به آن توجه ویژه ای شده و به دلیل این قرابت هنر مفهومی و
دین، لازم است که این بخش در طرح فضاسازی سوره های

رامین اعتمادی:

فضاسازی سوره های قرآن تصویر عین به عین آیات نیست

قرآن باشد. اعتمادی ابراز کرد: هنر مفهومی به علت امکانات
خاصی که می طلبد و اینکه شکل اجرایی اش با هنرهای
تجسمی متفاوت است، مستلزم مدیریت ویژه ای است که به
علت تجربه کمی که در مدیریت این رشته وجود دارد سال
گذشته با مشکلاتی در اجرای طرح ها رو به رو شدیم، به این
سبب باید این بخش را از سایر رشته ها جدا کرده و روی آن
سرمایه گذاری های خاصی صورت گیرد.

وی توضیح داد: به عنوان نمونه یکی از مشکلات این است که
شاید تعدادی از دانشجویان بخواهند در چند بخش شرکت
کنند ولی به علت تداخل زمانی و کاری با سایر کارگاه ها تمرکز
دانشجویان و اساتید از بین رفته و کارها عقب می افتد پس لازم
است بودجه، محل برگزاری، زمان اجرا و حتی مدت
نمایشگاه از قبل مشخص باشد زیرا این عوامل در طراحی کار
تاثیر می گذارد پس باید این موارد از قبل مشخص باشد و
برنامه ریزی صورت گیرد چرا که حتی در تدریس و کیفیت و
ارائه آثار موثر خواهد بود.

چگونگی فضاسازی با هنر مفهومی
فضاسازی سوره در بخش مفهومی نمی تواند تنها
با تجربه کارگاهی شکل گیرد بلکه عواملی چون
مطالعه، دیدن آثار دیگران در این زمینه می تواند
بسیار موثر باشد چون خلق یک اثر در بخش
مفهومی همراه با یک دانش رخ می دهد که این
دانش در طول تاریخ بروز یافته

این هنرمند در مورد عملکرد کارگاه ها تصریح کرد: در کارگاه
های هنر مفهومی که در انجمن مجسمه سازان تشکیل شد،
مادر تلاش بودیم تا دانشجویان را به فضانزدیک کنیم و آلمان
های تصویری موجود را که همچون میان بر در آثار هنر
مفهومی هستند را به آنها بیاموزیم همچنین کتاب هایی در این
زمینه معرفی شد تا دید آنها چه به لحاظ تکنیکی و چه به لحاظ
مفهومی به این رشته عوض شود.

وی با بیان تفاوت کارگاه های هنر مفهومی در دو دوره برگزاری
این طرح عنوان کرد: سال گذشته زمان بیشتری برای کارگاه
داشتیم به طوری که در طول ۶ جلسه به تعاریف و تئوری هنر
مفهومی پرداخته و ۱۵ جلسه نیز به طراحی و اجرا اختصاص
داده شد که با وجود زمان کافی توانستیم با هنرجویان آثار
متعددی در زمینه هنر قرآنی را تجزیه و تحلیل کنیم همچنین
اکثر هنرجویان دانشجویان رشته هنر بودند.

اعتمادی افزود: اما امسال با کمبود زمان رو به رو شدیم و تنها ۹
جلسه داشتیم که با توجه به اینکه اکثر دانشجویان حاضر در
کارگاه تعریفی از هنر جدید نداشتند به اجبار از مفاهیم اولیه

شروع کرده و برای مثال نوع نوشتن متن توضیحات طرح
را آموزش دادم که به علت عدم آشنایی دانشجویان با این
هنر به کندی پیشرفت کردیم.

وی علت این مشکل را توضیح داد و گفت: در این کارگاه
سعی شده تنها بر آثار دانشجویان و روند کار آنها نظارت
شود چون اکثر آنان به این سمت گرایش دارند چرا که به
طور معمول کسانی وارد رشته های هنری می شوند که
ابتدا حرفی برای گفتن داشته باشند و در واقع به شکل
مفهومی به هنر می نگرند و بسیاری از آنان در گذشته

بدون آنکه بدانند آثاری در این زمینه خلق کرده بودند.
این نقاش در پاسخ به خبرنگار ایکنا که پرسید: آیا آثار
نمایشگاه بر مخاطب عام تاثیرگذار خواهد بود؟ تصریح کرد:
اگر سطحی نگری و اشاره مستقیم را به دانشجویان منتقل
کنیم، مخاطب عام را نیز جذب نخواهیم کرد. البته برگزاری
نمایشگاه قرآنی ضعیف بهتر از برگزار نشدن چنین
نمایشگاهی است ولی چرا وقتی ابزاری قوی داریم، از آن
استفاده نکنیم؟ برای استفاده درست نیز نیازمند دانش آن
هستیم که برای به دست آوردن این دانش باید مشاورینی از
متخصصان رشته های مختلف داشته و از آنها کمک بگیریم.
وی اذعان داشت: اگر قصد داریم نمایشگاهی برگزار کنیم که
هنرمندان را به خود جذب کرده و بر مخاطب عام نیز تاثیرگذار
باشد، باید سطح کیفی آثار را بالا برده و از انجام کارهای
سطحی خودداری کنیم زیرا هنرمندان می توانند با خلق آثار
خوب سلیقه و توقع مخاطب را ارتقا بخشند اما اگر این گونه
بیندیشیم که این تنها یک مسابقه دانشجویی است و آثار برای
اثر بخشی بر مخاطب عام ساخته شده، تمام مخاطبان و به
ویژه اساتید هنر را از دست خواهیم داد.

اعتمادی عنوان کرد: تکراری بودن آثار مشکل دیگری است
که گریبانگیر نمایشگاه های قرآنی می شود و مانع حضور
هنرمندان مطرح نیز هست اما اگر آثاری جذاب ارائه شود،
مخاطب با تامل و تعمق بر آثار به مفاهیم تازه ای دست یافته و
با کشف رابطه آن با آیات از دیدن نمایشگاه لذت برده و از این
پس می تواند مصادیق تازه ای برای آیات قرآن در زندگی
روزمره خود بیابد.

وی به رسالت هنرمند اشاره کرد و بیان داشت:
وظیفه هنرمند این است که به مخاطب خود بیان
دیگری از قرآن را ارائه کند و نشان دادن مصادیق
آن در زندگی این نکته را ابراز کند که قرآن با ما
غریبه نیست و در زندگی ما جاری است و مفاهیم
آن قابل انطباق با امروز است.

اعتمادی در پایان یاد آور شد: هر سوره قرآن تمام
مفاهیم آیات آن را در دل دارد و این ما هستیم که می
توانیم با نگاه باز و عدم بیان مستقیم آثاری با لایه
های مختلف خلق کنیم زیرا قرآن خود بیانی انتزاعی
دارد و هر کس به اندازه خود از آن برداشت می کند.
آثار برگرفته از قرآن نیز باید به گونه ای باشد که لایه
های متعددی را در خود داشته و هر کس از آن برداشت
خود را داشته باشد.

رضازاده:

عرصه هنر قرآنی نیازمند ایجاد میان رشته علوم قرآنی و هنر است

گروه هنر: برای اینکه بتوان در زمینه هنر قرآنی به خلق آثاری که هم شاخصه هنری داشته باشند هم از لحاظ تفکر قرآنی عمیق باشند و با کلیت قرآن هم در تناقض نباشند لازم است که میان رشته ای بین هنر و علوم قرآنی تدارک دیده شود و متخصص هایی نیز در این میان رشته علاقمندان را راهنمایی کنند.

«یاسر رضازاده» کارشناس تدبر در قرآن در طرح فضا سازی سوره های قرآن که به همت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار می شود با حضور در جلسه نخستین مرحله داوری آثار دومین سال برپایی این طرح که به فضا سازی سوره «فجر» اختصاص دارد، در گفت و گو با خبرنگار گروه هنر ایکن گفت: دانشجویانی که در این طرح شرکت کردند در ابتدای راه ذهنیتی که درباره قرآن داشتند این بود که آشنایی کافی با سوره را دارند ولی وقتی وارد کار شدند در عمق کار دیدند که لازم است با آیات قرآن انس و ارتباط بهتری برقرار کنند و آن تعداد از دانشجویانی که در کارشان به دنبال فلسفه و تفکر عمیق بودند تعداد مراجعه شان به قرآن، کتاب های مرجع دینی و اساتید بیشتر بود.

وی در توضیح بیشتر این مطلب عنوان کرد: در ابتدای کار فضای ذهنی بچه ها این بود که نقاط ابهامی در زمینه سوره ندارند ولی به مرور و در برخورد با کار نقاط ابهام مشخص شد.

این کارشناس قرآنی در پاسخ به این پرسش که چطور قشر دانشجو که در واقع قشر فرهیخته جامعه را تشکیل می دهند در ابتدای ورود به حرکتی قرآنی به این درک نرسیده که بسیاری از مسائل تخصصی در زمینه قرآن را باید بیاموزد و سپس به کار تخصصی در این زمینه بپردازد، گفت: دانشجویان هر کدام در رشته تحصیلی خود متخصص هستند ولی در موضوعات دینی گرچه آموزش هایی در دوران تحصیل به او داده می شود و همچنین او فطرتا با مسایل دینی مانوس است ولی آنچه در کار

تخصصی قرآنی مهم است این است که باید به عمق قرآن نفوذ کرد. قرآن از لایه مسلم آغاز می شود و به لایه اولوالباب ختم می شود.

رضازاده افزود: دانشجو شاید در مراحل ابتدایی شناخت از قرآن مسیر را طی کرده باشد ولی شأن دانشجو این است که به مرحله شناخت عمقی از قرآن دست یابد و کارش دارای مغز باشد و اگر دانشجویان به چنین مرحله ای دست یابند آنگاه اگر به خلق هر اثر قرآنی دست یازند اثرشان ارزش بیشتری خواهد داشت.

این کارشناس قرآنی در جواب به سوال دیگر خبرنگار ایکنابنی بر اینکه آغاز حرکت آشنا کردن دانشجویان با قرآن آنهم از مسیر هنر از سوی سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور چگونه ارزیابی می کنید، عنوان کرد: کلیت انتخاب مسیر هنر برای انس با قرآن بسیار خوب است و امیدوارم اینگونه حرکت ها تداوم داشته باشد و در گذر زمان دارای عمق بیشتری شود.

رضازاده ضمن تحلیل وضعیت فعالان در نهادهای قرآنی کشور گفت: مهمترین ویژگی افراد در مجموعه های قرآنی باید این باشد که در عرصه کار

استخوان خرد کرده باشند بدین معنا که خودشان بارها و بارها در عرصه عمل وارد شده باشند و فعالیت هایشان درازمدت باشد و نه کوتاه مدت. روند تبدیل مفاهیم قرآنی به تولیدات هنری روندی سخت است که یک شبه نمی توان آن را طی کرد و باید در این مسیر ثبات قدم داشت.

این کارشناس قرآنی برای هر چه موفق تر بودن حرکت هایی چون طرح فضا سازی سوره های قرآن که حرکتی مشترک بین هنر و علوم قرآنی است این گونه پیشنهاد داد: در حال حاضر میان رشته ای بین هنر و قرآن وجود ندارد و برای خلق آثار هنری قرآنی نیاز به وجود افرادی است که این خطر را بشکنند؛ افرادی که هم هنر را بشناسند و هم قرآن را و لازمه رسیدن به چنین جایگاهی شناسایی افرادی توانمند است که به این عرصه وارد شوند.

کارشناس تدبر در قرآن طرح فضا سازی سوره فجر ضمن مقایسه این حرکت با حرکت هایی مشابهی چون «تسنیم» گفت: از نگاه من این طرح کارشناسانه تراز «تسنیم» است.

برپایی کارگاه هایی برای دانشجویان متقاضی از جمله مزایای طرح فضا سازی سوره فجر است که باعث می شود این طرح به سمت کارشناسانه بودن طی طریق کند و آثار هم با پشتوانه تفکر خلق شوند.

وی در ادامه این گفت و گو به لزوم صرف زمان بیشتر برای خلق آثاری با عمق بیشتر تاکید کرد و اظهار داشت: اگر می خواهیم حرکتی در شأن قرآن و مبتنی بر تفکر انجام دهیم باید برای آن زمان کافی

نیز بگذاریم. با کارهای سریع و برای اینکه نشان دهیم صرفاً یک حرکتی انجام شده است نمی توان آثار پرمغز قرآنی ارائه داد. کار در زمینه قرآن آنقدر حساس است که نیاز به شناخت تمام قرآن دارد. نباید برای خلق یک اثر در باره یک سوره و یا یک آیه، موضوعی را طرح کنیم که با دیگر آیات قرآن تناقض داشته باشد.

به گفته وی تولید جریان فرهنگی جریانی هزینه و زمان بر است که نباید حرکت هایی که صرفاً نمود بیرونی دارد هدف کلی که همان تقویت بنیان فکری در زمینه قرآن است را تحت تاثیر قرار دهد.

رضازاده که بیش از دو ماه است که در مقام کارشناس تدبر در قرآن دانشجویان

پیشنهادی به طرح فضا سازی سوره های قرآن

من پیشنهاد می دهم فراخوان دوره بعدی این طرح بلافاصله پس از پایان دومین دوره آن داده شود تا علاقمندان زودتر برای خلق آثار اقدام کنند. زمان زودتری هم برای دریافت آثار در نظر گرفته شود سپس یک مرحله انتخاب اولیه برگزار شود و آن تعداد آثار که عمق بیشتری دارند انتخاب شوند و خالقان آنها در فاصله چند ماه در کارگاه های آموزشی شرکت کنند و در نهایت این افراد آموزش دیده آثاری ارائه کنند که در خور رقابت باشد

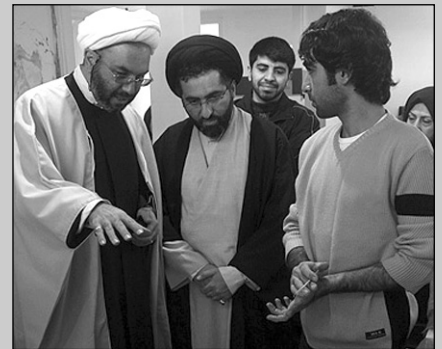

شرکت کننده در این طرح قرآنی راهمراهی کرده است، افزود: برای کشف استعداد های جوان که بتوانند به افرادی شاخص در زمینه هنر قرآنی تبدیل شوند لازم است که با آنها در ارتباط دائم بود تا ساختار ذهنی آنها به مرور شکل بگیرد. سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور حرکت خوبی را آغاز کرده ولی باید تداوم داشته باشد. وی در پاسخ به این پرسش که آیا در روند آشنایی و همراهی شما با این دانشجویان به افراد خاصی که قابل سرمایه گذاری باشند تا به افرادی شاخص تبدیل شوند برخوردید؟ گفت: نسبت به دوره قبل از لحاظ کمی و کیفی یک گام به جلو دانست و ابراز داشت: هرچقدر طرح منظم تر و با مدیریت منسجم تری برگزار شود کیفیت آن بالاتر می رود. باید سعی شود طرح به سمتی برود که افرادی در آن شرکت کنند که حس نیاز واقعی به کار قرآنی را در وجود خود حس کرده باشند و آنچه خلق می کنند از درونشان بجوشد و نه اینکه به اجبار و سفارش اثرشان را تولید کرده باشند.

فراخوان دوره بعدی این طرح بلافاصله پس از پایان دومین دوره آن داده شود تا علاقمندان زودتر برای خلق آثار اقدام کنند. زمان زودتری هم برای دریافت آثار در نظر گرفته شود سپس یک مرحله انتخاب اولیه برگزار شود و آن تعداد آثار که عمق بیشتری دارند انتخاب شوند و خالقان آنها در فاصله چند ماه در کارگاه های آموزشی شرکت کنند و در نهایت این افراد آموزش دیده آثاری ارائه کنند که در خور رقابت باشد. وی این دوره از طرح فضا سازی سوره های قرآن را

رضازاده:
روند تبدیل مفاهیم قرآنی به تولیدات هنری روندی سخت است که یک شبه نمی توان آن را طی کرد و باید در این مسیر ثبات قدم داشت

رضازاده در بخش پایانی صحبت هایش پیشنهاد خود را برای هر چه بهتر برگزار شدن این طرح هنری-قرآنی اینگونه بیان کرد: من پیشنهاد می دهم

در بازدید از کارگاه فضا سازی سوره های قرآن عنوان شد
حجت الاسلام «مصلح»:

ورود جهاد دانشگاهی به مقوله فضا سازی سوره های قرآن امری مثبت است

اطلاعات دینی و قرآنی دانشجویان است که آن ها را در تصویر سازی بهتر سوره های قرآن یاری می کند. حجت الاسلام تقوی کارشناس پژوهش سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور، «رضازاده» مشاور قرآنی و مدرس تدبر در قرآن این کارگاه و «کامیاب» مدیر پژوهش کارگاه فضا سازی سوره های قرآن در این بازدید حضور داشتند. این کارگاه قرآنی در محل انجمن مجسمه سازی به آدرس ابتدای خیابان کارگر شمالی، بن بست امین، برگزار شد.

مقام معظم رهبری در دانشگاه ها درباره کیفیت برگزاری این کارگاه گفت: با توجه به این که این کارگاه دومین سال برگزاری خود را پشت سر می گذارد و از آنجایی که ورود به این مقولات بسیار حساس است، جهاد دانشگاهی به خوبی توانسته در این وادی وارد شده و با در نظر گرفتن تمام زوایا با آگاهی وارد این مقوله شود. وی ضمن تأیید نحوه اداره کارگاه، از این که یک ارگانی متولی چنین کاری شده، اظهار رضایت کرده و بیان داشت: در صورت لزوم اگر کمکی لازم باشد از سوی نهاد ما دریغ نخواهد شد و نیز دوره های آموزش مفهومی قرآن که با نام «تدبر» در کارگاه برگزار می شود، گام مثبتی در جهت ارتقای سطح

گروه هنر: مدیر مطالعات راهبردی معاونت پژوهشی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها ضمن بازدید از کارگاه فضا سازی سوره های قرآن، نحوه ورود جهاد دانشگاهی به مقوله فضا سازی سوره های قرآن را مثبت ارزیابی کرد. به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، صبح روز چهارشنبه ۷ آذر ماه مدیر مطالعات راهبردی معاونت پژوهشی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها از کارگاه فضا سازی سوره های قرآن در محل انجمن مجسمه سازان ایران بازدید کرد.

حجت الاسلام والمسلمین «مصلح» مدیر مطالعات راهبردی معاونت پژوهشی نهاد نمایندگی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اِنَّ اِسْمَ اللّٰهِ الْعَظِیْمِ
اِذَا سَمِعْتَهُ اَوْ لَمَسْتَهُ
فَالْحِیَاةُ وَالْحَقُّ
وَالْقُدْرَةُ اَنْتَ اِلٰهٌ
وَاحِدٌ
لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ
اَلْحَمْدُ لَكَ اِلٰهَ الْاَعْلٰی
وَالْاَسْفَلِ
وَالْاَوَّلِ
وَالْاٰخِرِ
وَالْظٰهِرِ
وَالْبَاطِنِ
اِنَّ اِسْمَ اللّٰهِ الْعَظِیْمِ
اِذَا سَمِعْتَهُ اَوْ لَمَسْتَهُ
فَالْحِیَاةُ وَالْحَقُّ
وَالْقُدْرَةُ اَنْتَ اِلٰهٌ
وَاحِدٌ
لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ
اَلْحَمْدُ لَكَ اِلٰهَ الْاَعْلٰی
وَالْاَسْفَلِ
وَالْاَوَّلِ
وَالْاٰخِرِ
وَالْظٰهِرِ
وَالْبَاطِنِ

بابرگزیدگان

دومین دوره فضاسازی

سوره های قرآن کریم با محوریت

سوره مبارکه فجر

نمایشگاه قرآنی «سوگند نور» نویدبخش پیوند نسل سوم انقلاب با آرمان های قرآن

گروه هنر: در دومین نمایشگاه آثار برتر طرح فضا سازی سوره های قرآن که در این دوره به سوره «فجر» اختصاص دارد آنچه بیش از همه توجه را به خود جلب می کند حضور پرشور دانشجویان هنرمند است که پیوند عمیق نسل جوان را با اهداف عالی قرآن و انقلاب نوید می دهد.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، نمایشگاه آثار برگزیده طرح فضا سازی سوره های قرآن با محوریت سوره «فجر» و با عنوان «سوگند نور»، دوشنبه ۱۵ بهمن افتتاحیه ای پرشور را با حضور دانشجویان علاقمند به هنر قرآنی در محل موزه هنرهای دینی امام علی (ع) شاهد بود.

نمایشگاه آثار برتر هنری در ۸ رشته با مفهوم سوره «فجر» در سالن های طبقه دوم و سوم موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برپا شده است.

در این دو سالن تمامی آثار هنرمندان به نمایش درآمده و آثاری که در حوزه هنرهای نقاشی، پوستر، عکس، گرافیک بودند بر روی دیوارها نصب شده و آثاری چون هنرهای مفهومی و حجم در سطح سالن به صورت چیدمان، قرار گرفته است.

در کنار تمام آثار نام هنرمند و نوع رشته هنری و برخی نیز با ذکر نام اثر درج شده و فضای سالن ها با نمایش آثار قرآنی حال و هوای معنوی و روحانی گرفته که با حضور هنرمندان و مسئولان، فضایی پرشور و نشاط که حاکی از حضور جمعیتی جوان است نیز به آن افزوده می شود.

در فاصله بازدید از آثار، با دو دانشجوی هنرمند درباره چگونگی ارتباط کار هنری خود با فضای سوره فجر گفت و گو کرده و نظر آنها را درباره

تمامی آثار ارایه شده در نمایشگاه نیز جویا شدیم.

«صفیه ریاضتی» نقاشی که رتبه دوم نقاشی را کسب کرده در این باره گفت: سطح کارها خوب است و به نوعی تفکر بدیع را در آثار مشاهده می کنیم و عنصر نور و روشنایی که در سوره فجر هست در کارها نمود پیدا کرده و مشخص است که نشان از تولدی دوباره دارد. در کل حالتی روحانی و معنوی در فضا حاکم است.

وی درباره چگونگی ارتباط اثر خود با مفاهیم سوره فجر چنین توضیح داد: درک من از سوره فجر بدین گونه است که یک پیامبر یا مصلح زمان می آید و انسان ها را با کتاب آسمانی هدایت می کند. گروهی رویگردان می شوند و دسته ای هم هدایت

«عباس صحفی» گرافیست:

هنر مفهومی در نشان دادن مفاهیم سوره فجر بسیار موفق تر از بخش های دیگر بود و من به عنوان یک مخاطب آنچه را که هنرمند می خواست به مخاطب انتقال دهد، فهمیدم

در کنار تمام آثار نام هنرمند و نوع رشته هنری و برخی نیز با ذکر نام اثر درج شده بود و فضای هر دو سالن در عین معنوی و روحانی بودن با حضور هنرمندان و مسئولان، فضایی پر شور و نشاط که حاکی از حضور جمعیتی جوان بود، را در خود داشت

می شوند و به تولد دوباره می رسند آنهایی هم که پشت می کنند دچار خزان و مرگ معنوی می شوند و به کویر و خشکی و برهوت می رسند و من این

مفاهیم را در کارم نشان داده ام. «عباس صحفی» یکی از دانشجویانی که در زمینه هنر پوستر کار کرده و اثرش به نمایشگاه راه یافته و نیز شاعری است که مضمون سوره فجر را به صورت قطعه ای شعر درآورده است. وی نظر خود را درباره نمایشگاه چنین ابراز داشت: در این نمایشگاه هنر مفهومی در نشان دادن مفاهیم سوره فجر بسیار موفق تر از بخش های دیگر بوده و من به عنوان یک مخاطب آنچه را که هنرمند می خواست به مخاطب انتقال دهد، فهمیدم.

صحفی در ادامه افزود: بعد از بخش هنر مفهومی، بخش پوستر را از نظر ارتباط کار هنری با مفاهیم سوره فجر در رتبه دوم قرار می دهم و بعد کارهای هنری دیگر را طبقه بندی می کنم البته همه حوزه های هنری نیز در جای خود از سطح بالایی کیفی برخوردار هستند.

وی در مورد اثر خود اذعان داشت: بعد از تعمق و تفکر در مفهوم سوره، آنچه را که از آن درک کردم را به صورت قطعه ای منظوم درآوردم و بیت اول آن را با مضمون «به هنگام سپیده دم سوگند، که با پایان شب خورده ست سوگند» را به صورت یک کار گرافیکی به صورت خط درشت کار کردم و سه بیت دیگر را در پایین صفحه تابلو کار کردم. لازم به یاد آوری است که در افتتاحیه این نمایشگاه حضور نفرات برتر در بخش اساتید کم رنگ بود و تنها دو نفر از اساتید در برنامه حضور داشتند و برای دریافت جوایز خود بر روی سکو رفتند و نقطه قوت این مراسم حضور پررنگ جوانان بود.

طرح فضا سازی سوره های قرآن فرصتی برای آشنایی جوانان با قرآن و تفاسیر است

دادن مفهوم کلمه
فجر در لغت نامه و
دقت به نکاتی مانند «واو»
قسم که در ابتدای سوره آمده و آنالیز
داده ها کار روی لوگو و تصویرسازی سوره را
آغاز کردیم.

این مدرس دانشگاه اظهار داشت: البته شرکت در چنین مسابقه ای
برای دانشجویان ما کاری آسان است زیرا در دانشگاه مشهد
جشنواره ای با موضوع اسماء الهی برگزار می شود و دانشجویان
برای شرکت در آن، دعای جوشن کبیر را مطالعه و از آن استفاده
می کنند همچنین در حاشیه این مسابقه کارگاه هایی نیز با همین
موضوع برگزار می شود.

وی درباره تاثیر این طرح روی هنرمندان یاد آورشده: این جشنواره
شرکت کنندگان را مشتاق می کند که به مطالعات قرآنی خود ادامه
دهند و همچنین هنرمندان به خاطر
خواهند داشت که قرآن موضوعات متنوع و
جذابی برای تصویرسازی دارد و می توان
مضامین آن را دست مایه کارهای هنری قرار
داد.

این گرافیست درباره جلب نظر مخاطب عام
به نمایشگاه تاکید کرد: به نظر نمی رسد این
نمایشگاه مخاطب عامی داشته باشد اما بر
شرکت کنندگان و افراد مرتبط با آنان مثل

خانواده ها بدون شک موثر است ولی اگر هدف جلب توجه مردم به
این آثار باشد، باید به تبلیغات گسترده دست زد.

وی اشاره کرد: آثار شرکت کنندگان دوره نخست، تا حدی ضعیف
بود ولی می توان امید داشت که با گذشت هر سال آثار از نظر کیفی
ارتقا پیدا کند همچنین آشنایی دانشجویان با نمونه کارهای سال
گذشته که در سایت فراخوان موجود است، به بهبود کیفیت
جشنواره در این دوره کمک می کند.

یاد آور می شود کانون هنرهای تجسمی سازمان فعالیت های قرآنی
دانشجویان کشور برگزار کننده دو دوره طرح فضا سازی سوره های
قرآن است که در دور اول که سال گذشته برپا شد موضوع فضا سازی
سوره فلق بود و برای امسال سوره فجر به عنوان موضوع این رقابت
تعیین شده است.

گروه هنر: مهم ترین تاثیر طرح فضا سازی سوره های قرآن که سازمان
فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور دو سال برپایی منظم آن را
بر عهده گرفته، آشنایی هنرمندان جوان با قرآن و کتب تفسیر است.
«کاظم خراسانی» گرافیست برگزیده در رشته لوگو در اولین دوره
فضا سازی سوره های قرآن که سال گذشته به همت سازمان
فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شد در گفت و گو با
خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) با اشاره به مطلب فوق گفت: جشنواره
فضا سازی سوره های قرآن در نزدیک شدن دانشجویان به قرآن و تدبیر
در آن تاثیر بسزایی دارد و برگزاری این مسابقه فرصتی است تا
شرکت کنندگان حداقل یک بار تفسیرهایی مانند المیزان را بخوانند و
روی آیات قرآن تأمل کنند.

وی ادامه داد: موضوع این جشنواره، بسیار جالب و ارزشمند است
و توجه هنرمندان را به این مسئله جلب می کند که قرآن به عنوان
جامع ترین کتاب با موضوعات متنوع خود
منبع خوبی برای تصویرسازی است و
می توان آن را سوژه آثار هنری قرار داد.

برگزیده دوره نخست فضا سازی سوره های
قرآن اعلام کرد: برگزاری این جشنواره
انگیزه دانشجویان را برای فعالیت در عرصه
هنر قرآنی بالا می برد هر چند جوایز این
جشنواره که چند ربع سکه است، در
مقایسه با سایر جشنواره ها بسیار اندک

است و حتی گاهی هزینه پستی آثار دانشجویان را نیز جبران
نمی کند؛ زیرا ارسال آثاری مثل حجم هزینه بالایی را می طلبد، ولی
ارزش بالایی برای دانشجویان دارد. البته کم بودن جوایز مسابقه
ممکن است به بی میلی برخی هنرمندان برای شرکت در جشنواره
بیانجامد.

خراسانی که مدیر گروه گرافیک دانشگاه مشهد است، عنوان کرد:
من از ابتدای سال تحصیلی موضوع جشنواره امسال (سوره فجر) را
با دانشجویان مطرح کردم و از آنان خواستم که در این زمینه کار کنند
که ما حاصل آن حدود ۲۰۰ لوگو و چند اثر حجم و تصویرسازی با
موضوع سوره فجر است که به دبیرخانه ارسال شد.

این هنرمند درباره روند فضا سازی سوره های قرآن ذکر کرد: برای
انتقال فضا ابتدا تفسیر سوره را خواندیم و سپس با مورد توجه قرار

مدیر گروه گرافیک دانشگاه مشهد:
موضوع این جشنواره، بسیار جالب و
ارزشمند است و توجه هنرمندان را به این
مسئله جلب می کند که قرآن به عنوان
جامع ترین کتاب با موضوعات متنوع خود
منبع خوبی برای تصویرسازی است و
می توان آن را سوژه آثار هنری قرار داد

ویرایش و تصحیح دوره فضا سازی سوره های
قرآن که هم با محوریت
سوره مبارک فجر

تصویرگر برگزیده فضا سازی سوره فلق:

طرح فضا سازی سوره های قرآن به گسترش گرایشات دینی در جوانان کمک می کند

ارتباط با مخاطب

وی در پاسخ به این پرسش که هنرمند برای فضا سازی سوره ها باید چه نکاتی را مدنظر قرار دهد، اظهار داشت: برای خلق اثری در زمینه قرآن باید به طراحی و ترکیب بندی توجه ویژه ای داشت و از رنگ های آرامش بخش و ملایم استفاده کرد در ضمن معنویت در این آثار باید مشهود باشد تا مخاطب را در برقراری ارتباط یاری دهد.

این نقاش خاطر نشان کرد: متأسفانه آثار هنرمندان و حتی شخص من در انتقال معنویت دچار ضعف هستند و علت این مسئله را می توان در توجه صرف به تکنیک و طراحی و مهم تلقی نکردن روح اثر جستجو کرد.

آسیوند راهکار رفع این مشکل را این گونه یاد آور شد: برای رفع این نقص هنرمندان باید دقت کنند که اثر هنری قرآنی تکنیک خوب و معنویت را توأمان دارا باشد تا با تاثیری عمیق بر بیننده به او آموزش های اخلاقی و عرفانی دهد.

وی که خود در سبک رئال نقاشی می کند، درباره نمایشگاه سال گذشته که به موضوع فضا سازی سوره فلق مربوط بود، تأیید کرد: آثار هنری نمایشگاه سال گذشته در بخش تصویر سازی در سطح متوسطی قرار داشت و سبک رئالیسم نیز کمتر دیده می شود و بیشتر آثار انتزاعی

معنویت آثار و القای پیام قرآن

یک اثر هنری برای القای پیام های قرآنی باید حس معنوی و عرفانی داشته باشد تا تغییری مثبت در بیننده ایجاد کند که آثار سوره فلق در این زمینه ضعف داشتند البته فضای نمایشگاه معنوی بود ولی تا ایده ال فاصله بسیاری داشت

بودند.

این نقاش درباره روند تصویر سازی سوره فلق اذعان داشت: در سبک رئالیسم چون استفاده از فرم های انتزاعی وجود ندارد اصل موضوع مورد توجه قرار می گیرد و به همین علت من بعد از مطالعه سوره و تفسیر قسمتی از شأن نزول سوره را تصویر سازی کردم.

وی درباره کمک سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور به هنرمندان در روند فضا سازی سوره ها بیان داشت: سازمان می تواند منابع و کتب مورد نیاز هنرمندان را تهیه و در اختیار آنان بگذارد تا به کتاب های مفیدی که در این زمینه وجود دارد، دسترسی داشته باشند ولی بقیه مراحل به عهده هنرمند است که به موضوع و فضای آن نزدیک و حس مورد نظر را به مخاطب منتقل کند.

آسیوند در پایان یاد آور شد: برگزاری طرح به جز در چند مورد با موفقیت همراه بود که از نقایص آن می توان به نبود اسم هنرمند و اطلاعات مربوط به اثر در زیر هر تابلو در نمایشگاه سال گذشته اشاره کرد همچنین باید به اجرای منظم مراسم افتتاحیه و اختتامیه توجه شود به عنوان مثال در مراسم اختتامیه نام من جزو برگزیدگان اعلام نشد و بعد از پایان یافتن مراسم از انتخاب اثر خود مطلع شدم.

گروه هنر: طرح فضا سازی سوره های قرآن در خلا معنوی موجود در جامعه می تواند راهگشا باشد و جوانان را به سمت اعتقاد دینی سوق دهد.

« حسین آسیوند» برگزیده اولین دوره فضا سازی سوره های قرآن در رشته تصویر سازی در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) درباره تاثیر فضا سازی سوره های قرآن در جامعه عنوان کرد: برگزاری این طرح ضروری است و خلا آن در جامعه احساس می شود زیرا ما در برهه ای از زمان به سر می بریم که توجه به گرایشات دینی به خصوص در نسل جوان کم رنگ شده و پرداخت به این موضوعات از اهمیت ویژه ای برخوردار است و طرحی مثل فضا سازی سوره های قرآن و نمونه های مشابه آن می تواند به گسترش گرایشات دینی دامن بزند.

وی در پاسخ خبرنگار ایکنا که پرسید « آیا برپایی دوره اول این طرح و آثار نمایشگاه آن در انتقال پیام قرآن موفق بوده است»، بیان کرد: یک اثر هنری برای القای پیام های قرآنی باید حس معنوی و عرفانی داشته باشد تا تغییری مثبت در بیننده ایجاد کند که آثار دوره اول با موضوع سوره فلق در این زمینه ضعف داشتند البته

فضای نمایشگاه معنوی بود ولی تا ایده ال فاصله بسیاری داشت.

این نقاش افزود: البته موفقیت در جذب مخاطب عام تنها به کیفیت نمایشگاه بستگی ندارد و آمادگی روحی مخاطب و اعتقادات دینی او نیز در برقراری ارتباط با اثر و ایجاد حس معنوی در شخص موثر است.

توجه به معنویت برای ایجاد

